

BS"D • Vo. 2 | Issue 26 | No. 75 • MONSEY: Candle Lighting - 6:58 • Shabbos Ends - 8:30 (72 min past shkiah) • March 28, 2020 • 3 Nisan, 5780

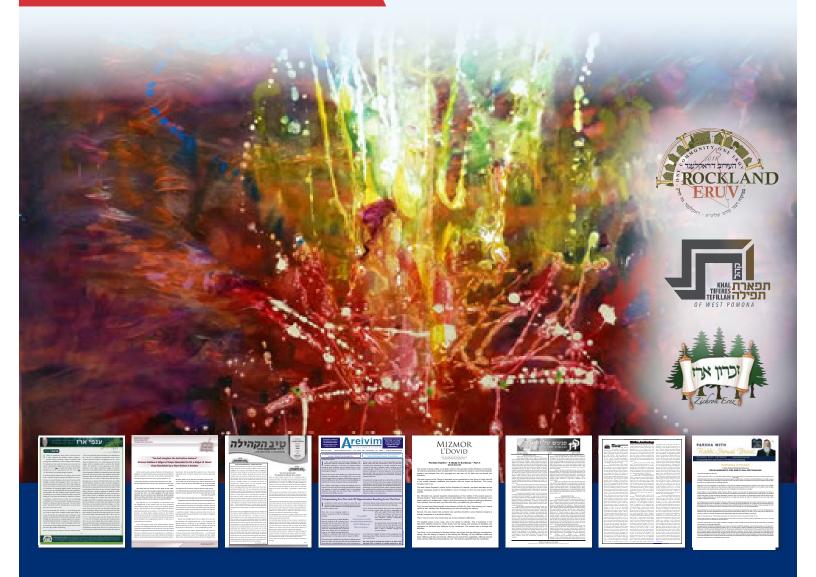
DIVREI TORAH FREELY PRINTED & DISTRIBUTED BY RAMAPOST

"בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך"

PARSHAS VAYIKRA

ENGLISHDIVREI TORAH

ANFEI EREZ • SHVILEI PINCHAS • TIV HAKEHILA • AREIVIM • MIZMOR L'DOVID

PENINIM ON THE TORAH • PARSHA PSHETEL • RAV BRAZIL

SPONSOR A DVAR TORAH

SPONSOR AN ENTIRE WEEK FOR \$360

Following Daas Torah, Ramapost is sharing the opporuntity to sponsor weekly Divrei Torah.

The following publications are read by hundreds of people every Shabbos. Sponsor an individual Dvar Torah or the entire collection, in the zechus of a choleh, l'eiluy nishmas, or for someone in need. A small message can be put on the Dvar Torah of your choice which will be distributed across Monsey and online.

פרשת ויקרא

f only we would have been Zoche to hear the start of Sefer Vayikrah this Shabbos. Maybe reading it ourselves from a chumash, slowly, in isolation, will yield greater mindfulness to the wording of the Pesukim. We should note the words the Torah uses to describe the "giver" of the Karban. Right away (1:2) he is described as 'אדם כי יקריב מכם קרבן לה. As Adam, the bringer of the Olah. Whereas in (2:1) he is described as ונפש כי תקריב קרבן מנחה לה'. The Nefesh, the soul that brings a Mincha.

Let's deal with the Adam first. It is always easier to deal with a "Mentch" Rashi brings the Chazal that is in fact a reference to Adam Harishon, who owned the entire world, brought a Karban that belonged to him- not stolen- so too his descendants should also not offer a stolen Karbon. There is an עומק here we need to focus on. Sacrifice is defined as "Forfeiture of something highly valued." Meaning I'm ready to give up something that has special significance and benefit to me. The sacrificed can be made for a deity, for family, for even money if deemed worthy. Chazal are telling us if you want your Karbon to Hashem to achieve its purpose, it must be yours so that you are forfeiting something "מכם" from you yourself. Giving someone else's animal as a Karbon is like the man said, "No shirt off my back." The full עומק will be clarified when we learn about the מחלוקת רמב"ם ורמב"ן- soon.

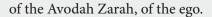
Now, lets deal with the "Nefesh"- as usual dealing with our souls is much more complex. Rashi again leads us to the Chazal that the only place that the bringer of the Karbon is called Nefesh is by the Karbon Mincha, usually brought by a poor person, scraping together the pennies. Says Hakodosh Baruch Hu, I consider as if he brought his "soul" as a Karban because what he brought really came מכם, from you and the things that have great value in your life. He really sacrificed something.

Sefer Vayikrah always brings us into the famous מחלוקת

מרמב"ם ורמב"ן about the nature of Karbanos. The Rambam in the מורה holds that the Karbanos were a device to show that these animals- worshipped as G-d's - as the sheep in Mitzraim were- are really nothing, just food for supper. Only to repudiate, and to condemn the Avodah Zarah. The Ramban in the beginning of the Parsha questions when Adam Harishon brought his Karban, there were no Avodah Zarah's in the world (see Rambam in the beginning of Hilchos Avodas Kochavim) what could have been the purpose then? The Ramban teaches that karbanos relate to the Shoresh of Karban which is Karovto become close, to connect. When man feels disconnect (through sin) or distant and that bothers him, he climbs the Har Hashem with his "sacrifice" in hand to bridge the gap he feels. Students of human nature have determined that more love is generated in the heart of the "giver" than is generated in the heart of the "receiver", despite logic being otherwise. Giving something to Hashem- EVEN THOUGH HE DOESN'T NEED IT- creates a closeness, a link, creates a "karov" to Hashem. The more of "you" that you give, the bigger the "sacrifice", the closer you get. Rav Gedalaya Shor (Ohr Gedalyahu Moadim page 136) holds that the Rambam can also follow this approach. Avodah Zarah does not necessarily mean idols, images, etc. there are many altars that man bows to. A most common one is the "Ani", man's ego, the one that allows him the pipe dream of being in charge of his own destiny. It's the "Ani" that somehow sneaks into his mind that he got to where he is on his OWN; what the Torah calls כחי ועצם ידי עשה לי החיל הזה . Rav Schor points out that Chazal say that the סכת עבודה זרה of Avraham Avinu had 400 Perakim, means there are too many things that create distance between man and The One Above, making man feel remote from Shechina. So, the Rambam can also hold that the purpose of Korbonos is being mans close ודבק לבנו and remove the "Ani" that always separates him. That would be the disposal

We've started the Sefer of Karbonos during a time where we are asked to give Karbonos in our daily lives- REAL SACRIFICES- Hashem Yirachem, our Shuls, our Yeshivos are shuttered and Yidden daven and learn at home-זאהלעו. זיי זיין ג'בענטשט What a "sacrifice" and the Yidden that resisted- although being foolish and inconsiderate and irresponsible- were still driven by the fact a yid without a shul איז נישט קיין איד just couldn't take it. We all know the type. Some Yidden, the moment they walk into shul its like a sharp piece of dust flew into their eye. They just got to get out of here and if the chazzan davens with a little bit of Kavana (Not the ones that seriously schlep like the slow boat to china- sorry) they roll their eyes with dismay written all over their faces. They are wonderful people, they just have this condition. (I think they call it GGOSgotta get out of shul) One of the them told me this week, "I thought I would never say this, but I miss shul." For every Jew this is a major sacrifice.

There is another point that needs our attention. The house arrest so many of us are under, is especially hard for children and adolescents of all ages. The life we have all gotten used to is one where due to affluence and societal ills our children and us really never had to say no to any of our whims and our Mishegas'en. Our lives swivel around being entertained and amusing recreation- all of which can be good if done correctly but not to center around. Our Rebbe, Rav Mendel Kaplan, used to say as only he could- with that delicious accent- Deh religion in America is ENJOY YOURSELF. The worlds problem today is that we can't enjoy ourselves. No restaurants, no trips, no NBA, no spring training etc. Our kids can't get a new wardrobe for Pesach-"I'm still wearing last year's Shabbos hat etc." or "I don't have a new sheitel for Yom Toy," etc. Not only that, many of us have had to think about our own mortality for the first time, with all the tzaros surrounding us. Maybe our real sacrifice is to let this experience teach us to take

life more seriously. We all need to rethink our excesseswere doing okay without them if we only stop to ponder what this Nisayon is really all about.

Think, BUT THINK POSITIVE- our Emunah in the fact that the רבנו של עולם runs the world means we are in good hands. The lesson our "אני" needs to sacrifice, its not me and my own devices that will get me and all of us out if this עת צרה ליעקב.

צור ישראל קומה בעזרת ישראל

לזכות רפואה שלמה:

וf the anointed Kohen – אם הכהן המשיח

Rebbe Nachman of Breslev said that the world is mistaken on two things: The world says that a Tzaddik [a righteous person] cannot stumble in sin, and this is not correct, for even a Tzaddik can stumble in sin, even though he can continue and still be a Tzaddik. The world is further mistaken by saying that a person who has stumbled with a sin cannot do Teshuva and correct his sin, and this too is not correct, for even if a person errs and commits a sin chas v'shalom, still, he can do Teshuva and correct his sin and become a complete Tzaddik. 'If you believe that one can be despoiled then believe that he can be corrected' (Likutei Halachos, Orach Chaim, Masah U'Matan 4:17).

We are now beginning Chumash Vayikra about which Chazal have said (Vayikra Rabbah 7:3): 'The pure should come and involve themselves in study of that which is pure'. In this parsha everyone is given the way to repent and correct his sins, when he is a simple person or a great person. One of the things that is possible to learn from our parsha is what Chazal said (Avos 2:4): 'Do not believe in yourself until the day you die'. From here we learn that these things were not said to just the plain folk, but rather, even to the great ones. It is written in the parsha (4:3), אם הכהן המשיח – 'If the anointed Kohen will sin' and also (4:22), 'אם הכהן ביומא' – 'when a ruler sins' and these words are shocking! We are talking about very exalted people, and still the Torah that they can sin!

This can act as an encouragement for every one of us. Anyone can fall at times, as Shlomo HaMelech said (Koheles 7:20) כי אדם אין' 'צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא – 'For there is no man so wholly righteous on earth who always does good and never sins'. When a person sins, he must immediately repent with complete Teshuva, but the antagonist incites him by saying, "You are not worth anything. You are a low person who sinned. There is no way to do Teshuva. It is not possible to correct your sin." And so on. Words that are complete opposite of the truth. Our task is to be emboldened and strengthen faith in the Creator and His holy Torah which says that everyone is likely to sin, even a ruler and even an anointed Kohen. Still, there is hope, there is a way to rectify the sin, and chas v'shalom a person should not fall into despair because this is exactly what the antagonist wants. Rather, shake off the sin, grasp the way of Teshuva and believe that HaKadosh Baruch Hu accepts the Teshuva, for 'if you believe one can be despoiled, then believe that he can be corrected'.

- Tiv HaTorah - Vayikra

'שפע האין סוף ברוך הוא' 'The abundance of Baruch Hu is endless'

There are three famous stories that are customarily read on Parashas HaChodesh, the Shabbos when we *bentch* Rosh Chodesh as brought down in the name of the Maggid of Koznitz. There are those who tell them on 21 Adar, the *yahrzeit* of Rebbe Elimelech of Lizensk. The truth is that whenever stories are told about Tzaddikim their influence spreads throughout the world. There is a belief that whoever tells these three stories is guaranteed to Make Pesach easily.

I told the stories on the *yahrzeit*, 21 Adar, calmly in detail. Now, in this very difficult situation that rules the world, when many people have been laid off from work, and many others were forced to close their businesses and cannot make a living as usual at this time of year.

I requested that in the merit of these stories, abundance for Pesach that is almost upon all of Israel, should be aroused Above, that my difficult situation when my bank account is almost depleted and I have no idea how I will come up with money to cover my expenses?! The next day I called a relative to ask about the family and in the middle of our conversation, he asked me: "How much are you overdrawn in the bank?" I answered him in a whisper.

He immediately told me that he is making a deposit to my bank account since he knows that now with the Coronavirus, this is not a simple situation and he wants to help.

I am not talking about hundreds or a few thousand, I needed tens of thousands that I had not idea where I would come up with, and Hashem prepared it for me. This is what the stories truly accomplish, the teller and listener understand that the Creator of the World supplies all our needs in ways only He is able and the moment you believe in Him, Hashem can open up the door to abundance.

The abundance did not end here... another aunt called and asked me to buy all my *Yom Tov* needs on her account, without my asking. I told her I was fine and with Hashem's help everything was okay, but she insisted that I buy things, or she would be angry with me.

In brief, what is left for me to do but thank and praise and publicize the story.

כ.ה.

יבואו טהורים ויתעסקו בטהורים The pure shall come and involve themselves in that which is pure

When the building and the setting up of the Mishkan was completed, and everything was arranged and the utensils were anointed with the holy oil, we now enter the book of 'Toras Kohanim' – 'The Laws of the Kohanim' which begins our parsha, Parashas Vayikra. In it, the Torah delineates every aspect of the *karbanos* and the order of the *avodah* and the offerings from the bull and lamb to the pigeons and meal-offering of the poor. To bring satisfaction to our Maker according to His will as it states (1:9) "רֹח ניחוח לה" – 'a pleasing fragrance to Hashem'. Satisfaction before Me that I said according to My will and whether one brings much or one brings little, as long as his intent is to their Father in Heaven.

'He called' – a language of affection – ויקרא'-לשון חיבה'

Rashi explains the phrase at the beginning of the parsha 'ויקרא אל 'היקרא 'ישה' – 'He called to Moshe' as "'Calling" preceded every statement, saying, and command. It is a language of affection, the language of the ministering angels.' When the posuk continues 'וידבר ה' אליו' – 'and Hashem spoke to him', we know that 'dibur' is harsh language, therefore, the Omnipresent first called him with an affectionate expression of 'Vayikra' – the language that the angels use.

By way of a hint, perhaps we can learn a lesson from the way we train our boys in Torah, *avodah*, and *yiras shamayim* [fear of Heaven] in that when they start to learn Chumash at the age of five, they begin with Vayikra, as it states in the Midrash (Vayikra Rabbah 7:3): 'R' Assi said: "Why do they begin teaching children Torah with *Toras Kohanim* [Vayikra] and not Bereishis? Rather, since the children are pure [without sin] and the offerings are pure, the pure should come and involve themselves in study of that which is pure.' How do we begin with them? This tells us — with *dibur* — involving ourselves with them with affectionate language similar to the angels of servitude and as it states in the Zohar HaKadosh 'the matter is dependent on love'.

<u> To love Your Name – לאהבה את שמך</u>

In order to succeed to make the words of Torah beloved to them so that they not become like children running away from school, we must put on a glowing and happy face for them. Arrange the words of the Torah like a set table before them. Then they will see that the Torah is beloved and sweet as honey which will cause them to love it and be engrossed in it their entire lives. The main thing is that this must be done right from the outset so that this influence will have an impact on them and make a lasting impression, as we have learned (Avos 4:25) 'One who studies Torah as a child is compared to ink written on fresh paper' – then is the right time to instill in their tender hearts whatever we want as the *Gedolei Olam* would praise that which they learned when they were young. It was etched in their heads and they never forgot it, so immediately upon entering the world of Torah we start with them pleasantly and affectionately.

This is so with every person who conducts himself with those around him with love as this causes them to love the Creator of the World and realize that he is loved even Above as it states in Avos (3:13): 'If the spirit of one's fellows is pleased with him, the spirit of the Omnipresent is pleased with him; but id the spirit of one's fellows is not pleased with him, the spirit of the Omnipresent is not pleased with him. The same is true with the love of the Omnipresent towards us, it is with affection as the Navi writes (Amos 5:2): 'ופלה לא תוסיף קום בתולת ישראל' 'She has fallen and will no longer rise, maiden of Israel'. That is, even if we fall to the depths of exile, we still anxiously await our Father in Heaven Who wants us to get up in completeness speedily.

In Nisan we are destined to be redeemed – בניסן עתידין ליגאל

While we are involved in the study and laws of the *karbanos*, which we now fulfill by (Hoshea 14:3) 'נשלמה פרים שפתינו' – 'and let our lips substitute for bulls' – after the Bais HaMikdash was destroyed and we no longer have the *karbanos* to atone for us, Israel said, "Ribono shel Olam [Master of the Universe]! When the Bais HaMikdash stood, we would bring an offering and be atoned of our sins. But now, we have nothing but prayer" (Bamidbar Rabbah 18:21), HaKadosh Baruch Hu promised them that by studying the parsha of *karbanos* He makes it as if they offered a *karban*, as it states 'and let our lips substitute for bulls' – whoever studies the laws of the *olah*, is as if he has brought an *olah*, and so too for all the other *karbanos*.

As we are standing at the gates of the first month of the year when we begin discussing the offering of the *karban Pesach* as brought down in several places in Shas, as this time is very propitious for our redemption as it was at the original redemption so too will it be at the final redemption, as it states (Rosh Hashanah 11a) 'our forefathers were redeemed in Nisan, and in Nisan we are destined to be redeemed' as it states: 'הן גאלתי אתכם אחרית כראשית' – 'Behold, I will redeem you at the end as at the first time'. This is the month when salvation abounds.

Therefore, this became the habit of *Bnei Yisrael* during their years of exile – to study the ritual of the *karban Pesach* fifteen days before Pesach. This became the custom of the people of Tzion to go to the shepherds to find a fine lamb and buy it for the *karban Pesach*, so that if they merited seeing the redemption before Erev Pesach they would already have a lamb for Pesach. This stemmed from their abundant Emunah and desire to perform the mitzvah of bringing the *karban*.

It shall be first for you – ראשון הוא לכם

There is a famous *machlokes* [disagreement] about when the world was created (Rosh Hashanah 10b), Rebbe Yehoshua says that the world was created in Nisan and Rebbe Eliezer says it was in Tishrei. Many quills have broken while resolving this dispute since it is not feasible that they are both right since the world was created in one set time and not two. We hope to explain that both views are correct, and both are the words of the Living G-d. Really, the world was created in Tishrei as this sets up the calendar and they are days of prayer and repentance.

However, the inner meaning is that creation took place in two parts as there are two paths in the service of Hashem – *Yirah* and *Ahava* – Fear and Love. Thus, there are two Rosh Hashanahs, Tishrei which is about judgment and connotes *Yirah*, and the service of *Bnei Yisrael* is done out of awe and trembling by increasing Tefillah and *selichos*, Teshuva and pleading for our lives.

In contrast to this, we have Nisan, days that arouse *Ahava*, when all of creation is adorned with renewal. Therefore, the month of Nisan in general, and the days of Pesach in particular, are designated as days of praise and gratitude before the One Who spoke and the world came into being, as the *payat* wrote for Shabbos HaChodesh 'these are blessed days'. In fact, the entire Haggadah is set up to give praise and thanks to Hashem Yisbarach for the numerous miracles he did and does for us.

May it be His will that in the merit of our anticipation and hope for the complete redemption we should merit to fulfill the posuk in Shir HaShirim (2:12) that describes the love between Israel and their Father in Heaven and is said on Pesach – 'עת הזמיר הגיע וקול התור 'the time of your song has arrived, and the voice of your guide is heard in the land' – this is the voice of the King Moshiach who should appear speedily amein.

"He shall slaughter the bull before Hashem" Shmuel HaNavi a Gilgul of Kayin Revealed to Eli a Gilgul of Hevel that Shechitah by a Non-Kohen is Kosher

In this week's parsha, parshas Vayikra, it is fitting that we delight in an explicit halachah pronounced by Shmuel HaNavi when he was but two years old. He derived the halachah from the following passuk in this week's parsha (Vayikra 1, 4):

"וסמך ידו על ראש העולה ונרצה לו לכפר עליו, ושחט את בן הבקר לפני ה', והקריבו בני אהרן הכהנים את הדם וזרקו את הדם על המזבח סביב אשר פתח אהל מועד".

"He shall lean his hands on the head of the olahoffering; and it will be considered pleasing on his behalf, to atone for him. He shall slaughter the bull before Hashem; the sons of Aharon, the kohanim, shall bring the blood and they shall throw the blood on the mizbeiach, all around—which is at the entrance to the Ohel Moed."

The kohanim are not mentioned in association with the slaughtering of the korban; they are only mentioned concerning the blood services (review the pesukim quoted above). This teaches us that the slaughtering of the korban may be performed by a non-kohen—a "zar" (literally a foreign person). As Rashi (ibid.) explains, based on the Gemara (Zevachim 32a), from the receiving of the blood of the animal in a vessel and onward, it is a mitzvah that must be performed by the kohanim; the slaughtering, however, is valid even if performed by a non-kohen.

As we will explain in this essay, Shmuel HaNavi had the privilege of revealing this halachah. However, because Shmuel pronounced this halachah in the presence of Eli, the Kohen Gadol, the reigning authority of Yisrael at that time, Eli wanted him put to death; because the punishment for rendering a halachah in the presence of one's Rav is death by the hands of Heaven. Fortunately, Chana the prophetess, Shmuel's mother, intervened. She beseeched Eli to spare her son. Here is the wonderful story as told by Chazal in the Gemara (Berachos 31b):

"אמר רבי אלעזר. שמואל מורה הלכה לפני רבו היה. שנאמר וישחטו את הפר ויביאו את הנער אל עלי... אמר להן עלי קראו כהן ליתי ולשחוט חזינהו שמואל דהוו מהדרי בתר כהן למישחט אמר להו למה לכו לאהדורי בתר כהן למישחט שחיטה בזר כשרה.

אייתוהו לקמיה דעלי אמר ליה מנא לך הא אמר ליה מי כתיב ושחט הכהן, והקריבו הכהנים כתיב, מקבלה ואילך מצות כהונה, מכאן לשחיטה שכשרה בזר. אמר ליה מימר שפיר קא אמרת מיהו מורה הלכה בפני רבך את, וכל המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה.

אתיא חנה וקא צווחה קמיה אני האשה הנצבת עמכה בזה וגו' אמר לה שבקי לי דאענשיה ובעינא רחמי ויהיב לך רבא מיניה אמרה ליה אל הנער הזה התפללתי".

The Gemara deduces from the Scriptural text (Shmuel I 1, 25) that Shmuel was guilty of rendering a halachic decision in the presence of his teacher, Eli. Shmuel observed that Eli instructed the people to specifically seek a kohen to slaughter a sacrificial animal. Shmuel questioned this directive by pointing out that it is permissible for a non-kohen to slaughter a sacrificial animal.

Shmuel was brought before Eli to explain his source for this halachah. Eli complimented him on his erudition and agreed with his rendering of the halachah; however, he chastised Shmuel for having rendered a halachic decision in the presence of his teacher — an act punishable by death.

Hearing this decree, Chana approached Eli and cried out: "I am the woman who stood with you here . . . and fervently prayed to Hashem for a son!" Eli responds that she should allow him to punish Shmuel and He will pray to Hashem that

EN OF (EN OF (EN)OF (EN OF (EN

she should be granted another son even greater than this one. To this Chana replied: "This is the child that I prayed for." Rashi explains her argument as follows: I prayed specifically for this one and not for another.

Shmuel HaNavi Was Two Years Old when He Rendered the Halachah in Eli's Presence

There are many bewildering aspects to this narrative. We will begin with a question raised by the Maharsha in his Chiddushei Aggados: How could Eli have wished to punish Shmuel for rendering a halachic decision in the presence of his teacher when Shmuel was but two years old (according to most accounts)? For, it is written (ibid. 22): "עד יגמל הנער"

"עד יגמל הנער"

"עד יגמל הנער"

"עד יגמל הנער (ibid. 22): "עד יגמל הנער"

"עד יגמל הנער (ibid. 22): "עד יגמל הנער"

"עד יגמל הנער (ibid. 22): "עד יגמל הנער ""

"עד יגמל הנער (ibid. 22): "עד יגמל הנער ""

"עד יגמל הנער (ibid. 22): "עד יגמל הנער ""

"עד יגמל הנער (ibid. 22): "עד יגמל הנער ""

"עד יגמל הנער (ibid. 22): "עד יגמל הנער ""

"עד יגמל הנער (ibid. 22): "עד יגמל הנער ""

"עד יגמל הנער (ibid. 22): "עד יגמל הנער ""

"עד יגמל הנער (ibid. 22): "עד יגמל הנער ""

"עד יגמל הנער (ibid. 22): "עד יגמל הנער ""

"עד יגמל הנער (ibid. 22): "עד יגמל הנער ""

"עד יגמל הנער (ibid. 22): "עד יגמל הנער ""

"עד יגמל הנער (ibid. 22): "עד יגמל הנער ""

"עד יגמל הנער (ibid. 22): "עד יגמל הנער (ibid. 22): ""

"עד יגמל הנער (ibid. 22): "עד יגמל הנער (ibid. 22): ""

"עד יג

The Maharsha suggests that Eli did not intend for Shmuel to be punished by human hands but rather by the hand of Heaven. As the Gemara explains (Eiruvin 63.), one who renders a halachic decision in the presence of his teacher deserves the death penalty but only as determined by the heavenly court. The Gaon Chida in Rosh David (Terumah) adds that a penalty by the hand of Heaven does not depend on chronological age but, rather, on knowledge. Therefore, Eli felt that since Shmuel was young but wise — as displayed by his rendering of the halachah — he was worthy of punishment by the hand of Heaven.

If, indeed, in Eli's opinion, Shmuel qualified to be punished with death by the hand of Heaven for his actions, then why did he agree to annul the punishment? How did Chana's plea: "אל הנער הזה התפללתי"—this is the child that I prayed for — indicating that she had prayed specifically for this child and not another — influence Eli's decree? Clearly, if the punishment was truly deserved, he would not have been swayed simply by a mother's pleas.

Chana the Prophetess a Gilgul of Chava Rectified Her Part in the "Cheit Eitz HaDa'as"

I would like to propose a wonderful solution for the enigmatic issues pertaining to this fascinating story based on the concept of "gilgulei neshamos"—reincarnation—as it

applies to these three holy personages—Eli HaKohen, Chana HaNeviah (the prophetess) and her son, Shmuel HaNavi. I believe this will open up our eyes to achieve a better understanding of Chana's actions. For instance, why did she dedicate her son to a life of holy service from birth, as the pupil and successor of Eli HaKohen? We request that Hashem guide us on the path of "emes"!

(5) (E) (5) (E)

We will begin to shed some light on the subject by introducing a revelation from our teacher, the Arizal, in Likutei Torah (Shmuel I, 1) and in Sefer HaLikutim (Shmuel II, 15). He teaches us that Chana HaNeviah was one of several righteous women who were reincarnations of Chava. As such, it was their task to seek a tikun for Chava's part in the "cheit Eitz HaDa'as." We find fascinating insights pertaining to this subject in Nachalas Binyamin, which discusses the rationales underlying the mitzvos (Mitzvah 139). We will endeavor to elaborate on this subject and present the details in an organized fashion with some minor embellishments.

We will begin with a teaching in the Midrash (Yalkut Shimoni, Shmuel I, 1, 80). Concerning the birth of Shmuel, it says: רבי שמואל בר רבי יצחק אמר, בת ק"ל שנים היתה ונפקדה כשם שנפקדה" "יכבד"—Rabbi Shmuel bar Yitzchak said: She (Chana) was 130 years old, and she was remembered just as Yocheved was remembered. Thus, we learn that Chana was barren for 130 years. This is significant in light of the following Gemara (Eiruvin 18b): אדם הראשון חסיד גדול היה, כיון שראה שנקנסה מיתה" על ידו, ישב בתענית מאה ושלשים שנה, ופירש מן האשה מאה ושלשים שנה, Adam HaRishon was והעלה זרזי תאנים על בשרו מאה ושלשים שנה". exceedingly pious; when he saw that creation had been penalized with death on his account, he fasted for one hundred and thirty years, and abstained from marital relations for one hundred and thirty years, and wore belts of fig branches on his skin for those one hundred and thirty years.

After Adam HaRishon made amends for his sin via teshuvah and self-affliction, he was privileged to father Sheis, in his likeness and image. In Sha'ar HaGilgulim (Intro. 36), the Arizal explains that Sheis was a gilgul of Hevel, who was reincarnated into the world, to complete his service of Hashem. Moshe Rabeinu was also a gilgul of Sheis. This is alluded to by the name מש"ח, which is an abbreviation for מש"ח ש"ח ה"כל —Moshe, Sheis and Hevel. Amazingly, just as Chava gave birth to Sheis after a period of 130 years; correspondingly,

ENCH ENCHENCH ENCHENCH ENCHENCH ENCHENCH ENCHENCH ENCHENCH ENCHENCH ENCHENCH

Yocheved gave birth to Moshe, the gilgul of Sheis, when she was 130 years old.

Accordingly, the Nachalas Binyamin explains why Chana, a gilgul of Chava, was barren for 130 years. It was her task to rectify her tremendous sorrow and regret for her role in the "cheit Eitz HaDa'as." As we learned, Adam HaRishon achieved his tikun after 130 years of teshuvah and self-affliction. In similar fashion, Chana suffered childless for 130 years; after achieving her tikun for the "cheit Eitz HaDa'as," she was privileged to give birth to Shmuel—just like Yocheved gave birth to Moshe when she was 130 years old.

Eli Accused Chana of Being Inebriated

Based on this introduction, the Nachalas Binyamin explains the significance of the intimate conversation that took place between Eli HaKohen and Chana HaNeviah, when she came to the Beis HaMikdash to pray for a son (Shmuel I 1, 12):

"והיה כי הרבתה להתפלל לפני ה' ועלי שומר את פיה, וחנה היא מדברת על לבה רק שפתיה נעות וקולה לא ישמע ויחשבה עלי לשיכורה. ויאמר אליה עלי עד מתי תשתכרין הסירי את יינך מעליך, ותען חנה ותאמר לא אדוני אשה קשת רוח אנכי וייו ושכר לא שתיתי ואשפור את נפשי לפני ה"".

It happened as she continued to pray before Hashem that Eli observed her mouth. Chana was speaking to her heart—only her lips moved, but her voice was not heard; so, Eli thought she was drunk. Eli said to her, "How long will you be drunk? Remove your wine from yourself!" Chana replied and said, "No, my lord, I am a woman of aggrieved spirit. I have drunk neither wine nor strong drink, and I have poured out my soul before Hashem.

Clearly, this deserves further investigation. Why did Eli HaKohen presume that Chana HaNeviah, one of the most righteous women of her time, was drunk? Let us refer to the Gemara (Berachos 40a):

"תניא אילן שאכל ממנו אדם הראשון, רבי מאיר אומר גפן היה, שאין לך דבר שמביא יללה על האדם אלא יין, שנאמר וישת מן היין וישכר."

It was taught in a Baraisa: Concerning the type of tree from which Adam HaRishon ate, Rabbi Meir says: It was a grapevine; for there is nothing that brings wailing upon a person as wine does, as it is stated (Bereishis 9, 21): "And he (Noach) drank from the wine and he became drunk."

Similarly, the Midrash teaches us (B.R. 19, 5) regarding the passuk (Bereishis 3, 6): "ותקח מפריו ותאכל, אמר רבי איבו, סחטה "She (Chava) took from its fruit and she ate." Rabbi Eivo said: She squeezed grapes and gave it to him.

Due to his "ruach hakodesh," Eli HaKohen knew that Chana was a gilgul of Chava, who had caused Adam HaRishon to sin by offering him wine. Hence, he presumed that she was still acting as she did in that previous gilgul, as Chava. Therefore, he rebuked her and said: "How long will you be drunk? Remove your wine from yourself!" With those words, he was telling her that if she wished to conceive and give birth to viable, enduring offspring, she must abstain from wine and correct the flaw that led to Chava's sin.

"Chana replied and said, 'No, my lord, I am a woman of aggrieved spirit.'" For, she had already suffered greatly for 130 years to rectify her role in the "cheit Eitz HaDa'as." "I have drunk neither wine nor strong drink"—I have abstained from intoxicating beverages my entire life to make amends for having sinned with wine in my previous gilgul. "And I have poured out my soul before Hashem"—beseeching Him to grant me a son, just like Chava, who was privileged to give birth to Sheis after 130 years. Upon hearing her response, Eli blessed her (Shmuel I ibid. 17): "ויען עלי ויאמר לכי לשלום "ויאמר לכי לשלום"—Eli then answered and said, "Go in peace. The G-d of Yisrael will grant the request you have made of Him."

Shmuel HaNavi Was a Gilgul of Kayin

Let us continue to delight in the words of the Nachalas Binyamin. He explains the details of Chana's sacred journey as a gilgul of Chava. After performing the necessary tikun for the "cheit Eitz HaDa'as," she made the pilgrimage to the Beis HaMikdash to pray for a son, at the age of 130 years old. She intended to dedicate his entire life to Hashem. In Likutei Torah (Balak), the Arizal teaches us that Shmuel HaNavi was a gilgul and tikun of Kayin. So, just like Chava was privileged to give birth to Sheis—who, as mentioned above, was a gilgul of Hevel—after 130 years; Chana, her gilgul, prayed that she be privileged to give birth to a son that would be a gilgul of Kayin. Thus, he would perform the necessary tikun for having killed his brother. Hevel.

Now, HKB"H punished Kayin for murdering his brother by exiling him, as it is written (Bereishis 4, 12): "נעונד תהיה בארץ"—you will be a wanderer and an exile on earth. The Ramban comments (ibid. 11): This means that his heart will not be at rest, and he will lack the tranquility to remain in one place on earth; he will wander forever for the punishment of murderers is galus (exile). The other commentaries explain that the Ramban's comment accords with that of the Seforno (ibid. 15). He writes that HKB"H placed a sign on Kayin, so that those who met him would not kill him, since he had not yet been cautioned or forewarned about murder; nevertheless, He punished him with galus.

According to the Targum YoNasan (ibid. 8), Kayin killed Hevel, because he denied the authority of Hashem and His laws. He declared: "לית דין ולית דיין"—there is no law and there is no judge. According to the Nachalas Binyamin, this is why Shmuel HaNavi used to travel all year long, visiting all of the cities of Yisrael, to judge them. As it is written (Shmuel "וישפוט שמואל את ישראל כל ימי חייו, והלך מדי שנה בשנה וסבב "דושפוט שמואל את ישראל כל ימי חייו, והלך בית אל והגלגל והמצפה ושפט את ישראל את כל המקומות האלה, ותשובתו הרמתה כי שם ביתו ושם שפט את ישראל ויבן שם מזבח לה"י. Shmuel judged Yisrael all the days of his life. He would travel year after year, circling to Beit-El, Gilgal, and Mitzpeh; he judged Yisrael in all these places. Then he would return to Ramah, for his home was there, and there he would judge Yisrael. There he built a mizbeiach to Hashem. Being a gilgul of Kayin, he accepted upon himself the burden of galus. Hence, he circled the country year in and year out, visiting all the cities of Yisrael and judging the people. This is the gist of his explanation.

Let us add an intriguing thought. As mentioned, Chava wanted Shmuel, a gilgul of Kayin, to make amends for the murder of Hevel. Now, we have learned in the Gemara (Shabbas 146a): "שבשעה שבא נחש על חוה הטיל בה זוהמא"—when the nachash seduced Chava, he cast impurity into her. Rashi comments: When he advised her to eat from the tree, he had sexual relations with her, as it is written (Bereishis 3, 13): השיאני"—the term השיאני" suggests "nisuin," a marital relationship.

In Sha'ar HaKavanos (R.H. Drush 1), the Arizal points out a contradiction in the Midrashim. Were Kayin and Hevel born before or after the "cheit Eitz HaDa'as"? The Arizal sides with the opinion that they were born after the "cheit." It states in

the Zohar hakadosh (Bereishis 28b): "זוהמא דאטיל נחש בחוה. the foulness that the nachash introduced into Chava, from that foulness emerged Kayin, who murdered Hevel.

(5) (E) (5) (E)

Let us suggest an explanation. Due to the deceit and treachery of the nachash, resulting in the "cheit Eitz HaDa'as," death was imposed on creation. As a result, Kayin who was produced from the foulness the nachash introduced into Chava, murdered Hevel. Thus, it turns out that Chava was somewhat responsible for the fact that Kayin killed Hevel. Therefore, Chana, a gilgul of Chava, yearned to make amends. She longed to give birth to Shmuel, a gilgul of Kayin, so that he would perform good deeds, which would constitute a tikun for Kayin killing Hevel.

Eli Suspected that Shmuel Contained the Filth of the Nachash from Kayin

Following this illuminating path, we will endeavor to explain why Eli HaKohen intended to punish Shmuel for rendering a halachah in the presence of his Rav. In Likutei Torah (Yechezkel), the Arizal teaches us that the kohanim come from Hevel, midas hachesed; whereas, the leviim come from Kayin, midas hadin. Thus, Eli, who was a kohen, came from Hevel; while Shmuel, who was a Levi, came from Kayin. This is consistent with the notion that Shmuel was a gilgul of Kayin.

So, when Eli, representing Hevel, saw that Shmuel, a gilgul of Kayin, had the audacity to preempt him, he suspected that Shmuel was still under the influence of the contamination of the nachash. In reality, the nachash also displayed tremendous chutzpah; it rendered a halachah in the presence of HKB"H, its master, permitting Adam and Chava to eat from the Eitz HaDa'as. As it is written (Bereishis 3, 4): "ויאמר הנחש אל האשה "לא מות תמותון" "the nachash said to the woman, "You will surely not die." Therefore, Eli wanted to have him killed by the hand of Heaven to prevent his ultimate outcome, in keeping with the teaching of the Mishnah (Sanhedrin 71b): "בן סורר ומורה נידון על שם סופו ימות זכאי ואל ימות חייב." A "ben sorer u'moreh" is judged on account of his ultimate end. It is preferable that he die innocent and not die guilty.

In light of the Mishnah's ruling, we can begin to appreciate Eli's pronouncement to Chana: "Allow me to punish him (by

רם 💶 התורה

Parshas Vayikra 5780 | 4

the hand of Heaven), and I will beseech G-d for mercy, and He will grant you a son who is greater than this one." Eli was telling Chana that he would pray for her to give birth to a different son, who was from the neshamah of Hevel—unaffected and uncontaminated by the nachash. Hence, it would stand to reason that he would be greater than this son.

This also illuminates for us Chana's response: "It was for this child that I prayed." Recall Rashi's comment: For this one and not for another. This is fantastic! Chana was a gilgul of Chava, who gave birth to Kayin with the foulness and contamination of the nachash. Hence, she prayed that she would merit giving birth to a gilgul of Kayin, so that he would rectify Kayin's wrongdoings. As we know, her prayers were answered by HKB"H, and she gave birth to Shmuel, after being barren and childless for 130 years. Thus, she rectified her role in the "cheit Eitz HaDa'as." Having cleansed herself of the filth of the nachash, it was evident that her son, Shmuel, was not contaminated by the nachash. Therefore, he deserved to remain alive. This is what she conveyed to Eli: "It was for this child that I prayed." I specifically prayed for this child, who is a gilgul of Kayin; I don't need to or want to pray for another son, from the neshamah of Hevel; that would serve no purpose.

Notwithstanding, we still have to address a perplexing issue. Yes, Chana proved to Eli that this boy was not contaminated by the nachash. Then, why did he violate a well-known halachah? At his tender age, he was already an accomplished Torah-scholar, as evidenced by the halachah that he rendered concerning the shechitah of a "zar." But what prompted him to render the halachah in the presence of his mentor? Furthermore, why did Eli dismiss the matter and not punish him with death by the hand of Heaven?

Shmuel Acted Properly and Lawfully

I would like to propose an answer for these perplexing questions. Firstly, let us explain why it was specifically Shmuel HaNavi, who was privileged to reveal to Yisrael the halachah that shechitah of a korban is permissible by a "zar"—a nonkohen. Additionally, why doesn't shechitah require a kohen like all the other steps of offering a korban? To answer these questions, we will return to Kayin and Hevel. Kayin was jealous of Hevel, because HKB"H accepted Hevel's offering

but not his. Let us review the pesukim (Bereishis 4, 3): "זיהי "ויהי מנחה לה", והבל הביא גם הוא מבכורות מקץ ימים ויבא קין מפרי האדמה מנחה לה", והבל הביא גם הוא מבכורות צאנו ומחלבהן וישע ה" אל הבל ואל מנחתו, ואל קין ואל מנחתו לא שעה ויחר After a period of time, Kayin brought an offering to Hashem of the fruit of the land; and as for Hevel, he also brought of the firstborn of his flock and from their choicest. Hashem paid heed to Hevel and his offering, but to Kayin and his offering, He paid no heed. Kayin became very angry and his countenance fell.

We can suggest that HKB"H accepted Hevel's offering and not Kayin's to teach them that He prefers korbanos from animals, akin to the situation in the future Beis HaMikdash. Let us have a look at the commentary of the Ramban on this week's parsha (Vayikra 1, 1):

A person's actions result from a combination of thought, speech and deed. Hence, when he commits an act of transgression, G-d commands him to follow a protocol accounting for each of these components. Bringing the korban and leaning on it with his hands corresponds to the deed. Verbally confessing corresponds to the speech. Burning the various parts in the fire corresponds to the thought. The blood is sprinkled on the mizbeiach representing his life-force. By following this protocol, a person should have in mind that he sinned to his G-d with his body and soul; therefore, it is only fitting that his blood should be spilled and his physical body should be incinerated. It is only by the grace and benevolence of the Creator that a substitute was accepted in his place—atoning for the acts of his blood, soul and limbs.

Accordingly, it is Hashem's will that korbanos be brought from animals. The tikun for someone who possesses a neshamah from Kayin is to offer such a korban to Hashem as his substitute, to atone for his transgressions. Now, the Arizal teaches us in Likutei Torah (Yechezkel) that Kayin, the firstborn, deserved to be the kohen; however, because he killed Hevel, he forfeited the kehunah. Therefore, the kohanim descended from Hevel.

We can now suggest the following. If a non-kohen is at least permitted to perform the act of shechitah, it affords those descending from Kayin a wonderful tikun for having killed Hevel. To better understand this idea, let us refer to

the Gemara (Shabbas 156a): האי מאן דבמאדים יהי גבר אשיד דמא. (בר אשיד דמא. אי טבחא, אי טבחא, אי מוהלאי"—a person who is born under the constellation of Mars, will be a murderer. Rav Ashi says: Either he will be a skilled blood-letter (for medical purposes), or an armed robber (who kills people), or a butcher (who kills animals), or a "mohel" (who spills blood by performing circumcisions).

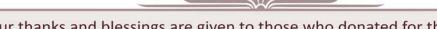
Thus, someone who possesses the character traits of Kayin, who has the inclination to murder, requires the atonement afforded him by slaughtering a korban to Hashem. The act of shechitah satisfies and atones for the inclination to murder; it is a form of tikun for Kayin, who killed his brother, Hevel. Therefore, specifically Shmuel, who was a gilgul of Kayin, was designated to reveal this halachah to Yisrael—that shechitah is permitted by a "zar." By participating in the shechitah of a korban, those with the neshamah of Kayin are provided atonement and provide a tikun for the murder of Hevel.

We can now appreciate why Shmuel opted to render this halachah in the presence of his mentor. Let us present what the esteemed Rabbi YoNasan Eibeschutz, zy"a, writes in Yearos Dvash (Part 1, 16). He refers to the Gemara (Eiruvin 63a): "לאפרושי מאיסורא אפילו בפניו שפיר דמי"—to prevent a person from an "issur" (from a transgression), even in the presence of his teacher, it is proper. In other words, if the student's intent is to prevent a person from transgressing a mitzvas lo-

ta'aseh, it is permissible for him to render a halachah, even in the presence of his Rav.

Now, we find a tremendous chiddush in the Zohar hakadosh (Nasso 124a). Not only is shechitah permissible by a non-kohen, but it is actually prohibited for a kohen to slaughter the korban—to perform the shechitah; so that he does not harm and diminish his inherent midah of "chesed." For, the act of shechitah is an act of "din." This explains very nicely why Shmuel rendered the halachah in the presence of his Rav. He saw that they were searching for a kohen to slaughter the sacrificial animal and, in keeping with the teaching in the Zohar, he wanted to prevent an "issur"—he did not want a kohen to harm his midah of "chesed."

Now, if we combine the explanation of the Yearos Dvash with our own explanation, it works out beautifully. Shmuel revealed to the world the halachah that shechitah is permissible by a "zar," to assist those with a neshamah of Kayin to achieve a tikun via the act of shechitah for their proclivity to murder. From this fact, it became apparent that a kohen should not perform the shechitah, so as not to damage and diminish his midah of "chesed." Thus, it became apparent that Shmuel had rendered the halachah in the presence of his Rav properly and lawfully to prevent an "issur," in keeping with the teaching of the Zohar hakadosh.

Our thanks and blessings are given to those who donated for the publication of our weekly dvar Torah for the merit of אחינו בני ישראל

(5) 2 (E) (5) 2 (E)

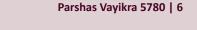
Family Madeb for the Refuah Shelimah of Lea bat Virgini

Arthur & Randi Luxenberg לזכות of their wonderfull parents, children and grandson

Sapir and Daniel Ohebshalom for the Zechut, Refuah Shelemah, Shemirah, Koach, Achdut, Hatzlacha, Yeshuah, Simcha Rabbah, Ahavah and Shalom of all Am Yisrael

To receive the mamarim by email: mamarim@shvileipinchas.com

ENCH ENCHENCH ENCHENCH ENCHENCH ENCHENCH ENCHENCH ENCHENCH ENCHENCH ENCHENCH ENCHE

EMERGENCY HOTLINE
Dial: 845-371-2760
or Text: 914-490-8129
and type the word
"EMERGENCY"

845-371-2760 | INFO@AREIVIM.COM | P.O. BOX 166 HILLBURN, NY 10931 | WWW.AREIVIM.COM

To subscribe to the Weekly Email, please email info@areivim.com and enter "Subscribe" into the subject line.

Please go to www.TorahAnytime.com to listen to Rabbi Shmuel Gluck, and other popular speakers, on TorahAnytime.

By Rabbi Shmuel Gluck

n this week's Parsha, the Torah says: V'hanoseres Min Hamincha L'Aharon U'levonov, Kodesh Kodoshim Hu L'Hashem. Whatever is left from the Korbon Mincha should be eaten by Aharon and his children. And, as it says in several places, when the Kohanim eat, the owner of the Korbon gets a Kaparah.

How do the owners of the Korbon get a Kaparah from the mundane and pleasurable act of eating? This is one of the many examples where a mundane, usually self-serving, act can become selfless, even holy. More than a rewarding feeling, we should look at this as an opportunity and a responsibility.

Our Shabbos meals begin by being holy. Keeping them so requires us to know why we are eating special foods. It requires our behavior to allow the Shabbos meal to stay Kodesh Kodoshim. That means that our Lashon Hara, in addition to the Aveirah itself, defiles the meal.

There is also a positive side to this responsibility. A simple Bracha, when said with concentration, turns any food into something holy. Schmoozing is normally criticized as being a waste of time. But, if someone needs a listening ear, the schmoozing gets elevated into an act of serving Hashem. Anyone's weaknesses or personal pleasures can be elevated and you don't have to wait for an opportunity. Search for them, allowing everything about you to become a positive, possibly holy action.

A foundational message would be to realize that we think too much in a box. We draw a line down a paper and believe that everything on one side of the list is always a positive action while the other side is negative. It is hardly ever this clear-cut. Somethings are generally positive, others generally negative. But, despite the risks, decisions will always have to be made, because nothing is inherently holy or mundane. It will always depend on what we are doing with it.

Compensating For Our Lack Of Opportunities Resulting From The Virus

would like to share with my readers an email that was recently sent out to my community. Although the particular subject was Tefilla B'tzibbur, the message applies equally to women as it does to men.

Now that we are davening without a minyan, I would like to offer the following thoughts.

If we are compromising on Tefilla B'tzibbur, then we must do so in a manner that is consistent with how we react to this virus in general. Are we getting our nails done outside of our homes? Are we going to the stores for non-essentials? Are we shaking hands with others? Are we sanitizing as much as we should? Not Davening with

a Minyan is a statement. Make sure it's consistent with our overall behavior or it becomes a lack for respect for Tefilla.

One last thought on Tefilla. Even if justified, our Tefilla lacks from what it has been until this point. We will miss Kaddish, Borchu, Krias Hatorah, and Tefilla B'tzibbur. You must compensate for

these losses. Daven slowly, without interruptions, look inside, and try to be emotionally involved with your Davening.

If you will miss Krias Hatorah, then even more important than it is during a regular week, you have a responsibility to

learn each week's Parsha with Rashi. (If you haven't been doing so until now, now is a great time to begin. But don't stop once Minyanim resume). Compensate, compensate, compensate.

On a general basis, if your Davening will be 10 minutes shorter each day (plus travel time), that time still belongs to Hashem. Give it back to Hashem through the currency of Torah.

If we follow the thoughts of these last few paragraphs, then Davening without a Minyan becomes a part of our Avodah and not a compromise.

My main goal in sending this email is to share with everyone how I believe we should respond to this

"He wouldn't
inconvenience us unless
He really had to. Even then,
it hurts Hashem more
than we imagine."

virus. There are some expected responses. Some agendabased organizations are using this to further their mission.

Others are happy we have a virus. Now, instead of self-reflecting, they are certain that this is a sign that Moshiach is coming. While Moshiach will be preceded by a worldwide incident, worldwide incidents do not always lead to Moshiach. In truth, every upheaval, potentially, is a catalyst for Moshiach. It depends on how we, as a nation, react.

So, how should we react? My advice is always to look for the most basic explanation or insight to help us change our behavior.

The simplest message that I can embrace is that most people, because they don't have an accurate definition of humility, Bitachon, and what it means to say Shivisi Hashem L'negdi Tomid (Hashem is always seen as being right in front of me), believe that our levels are consistent with those that Hashem expects of us. More accurately, we are completely unaware of the extent to which we are failing in appropriate levels. Or, as some of us prefer to think, "Sure, we're failing, but, come on, you know how difficult my life is".

We also believe we can take a lot for granted even though we are failing in the above areas. We have a definition of what we believe is the norm in a wide range of categories, such as what is a minimal amount of Parnasah we can expect, a norm for how much personal and family stability we can expect, and the overall amount of control we can expect in our lives.

Hashem places a single virus in a single animal, or person, and destroys the entire world's lives, economy, and the belief in each of us that we can feel safe in our own home and community. We have no right to take anything for granted.

This should be humbling. We must think about what humbling would mean in regard to how we think and how being humble would affect our actions. We begin by practicing feeling humbled, really so. We have no control over our lives and no safe havens either. Who among us, from those who try to translate every word in Davening ever paused by the word Dever, plague. Plagues? We don't do plagues! Sadly, now we do. Are there any other areas we have taken for granted? If so, we shouldn't.

I remember when I lost a child. Children are supposed to outlive their parents. Why? It is just how things happen. That norm was shattered in my life. Now, I realize that, nope, it isn't a part of the list of my norms anymore. (May Hashem bless each of us with long lives for ourselves and our children.) This virus has shattered many other norms and will have served its purpose if we realize that those norms which we may still take for granted are not really norms.

1) So, the first effect of humility is that no matter how much

we take something for granted, it isn't a norm. We are given it as a gift but we have to Daven for it and we have to appreciate it when it is given to us and not consider it as something we have and has to be "taken away" from us. Instead, what was given to us today may not be given to us tomorrow.

2) Humility should have an even more far-reaching effect on us. We must stop getting upset at everyone and everything that goes wrong in our day. It's only possible to become upset if we make multiple wrong assumptions of the norms in our lives. It assumes we deserve something which we should now realize we don't.

It assumes that we are good enough observant Jews that we can expect better treatment from others, since we are doing our share with Hashem and people. It assumes we deserve better. None of that is true because from here on a) we are thinking more humbly than in the past and b) once again, it assumes that norms exist when they don't.

3) Much has been said about improving our Avodas Hashem in the basic areas such as Tefilla, Lashon Hara, etc. That is certainly something to take seriously. I would like to not add to this, but instead describe our responsibilities in a more foundational manner.

We must increase the overall Shalom in Klal Yisroel and we must begin in our homes. When humbled, it becomes an easier task than otherwise and it is all that Hashem cares about. Don't concern yourself if someone is wrong. Don't worry about being mistreated. Just make Hashem's children happy and ensure that all of us live peacefully together.

Once focusing on Shalom, it looks silly on our part to care about increasing Shalom between all of Hashem's children and not caring about Hashem. Make it your goal to increase Shalom between you, your family, and Hashem.

Allow me to close with the following thought. Hashem loves his children. He wouldn't inconvenience us unless He really had to. Even then, it hurts Hashem more than we imagine. Since that is so, the solution is simple. Act in a manner that Hashem doesn't have to, and, as simple as that, it will stop.

May we merit protection from this illness, all other illnesses, and may we merit Hashem's divine protection.

Divrei Torah Inspired by the Torah Commentaries of RAV SHIMSHON RAPHAEL HIRSCH ZT"L

Parshas Vayikra - A Study in Korbanos - Part 1 David Gurwitz

This article is being written on 21 *Adar*, which is the *yahrtzeit* of Rav Elimelech of Lizhensk. He lived two generations after the *Baal Shem Tov* and was the *rebbe* to most of the Chassidic masters who followed him. Our youngest son was born on 21 *Adar* and we named him Elimelech.

The *sefer* known as the *Tanya* is described as the guidebook for the group of Jews who fall in the middle between *tzadikkim* and *reshaim* and are known as *beinonim*. This group includes most of us.

The *sefer Noam Elimelech*, written by Rav Elimelech of Lizhensk, has been described as the *Tanya's* analogous guide to the *tzaddikim*, since it focuses on the role and power of the *tzaddik*.

Rav Elimelech has several beautiful interpretations of the middle of the second *posuk* in *Parshas Vayikra*: "Adam ki yakriv mikem korban laShem min habeheimah min habokor umin hatzon takrivu es korbanchem - When a man from among you brings an offering to Hashem, from animals, from the herd, and from the flock, you shall bring your offering."

First, he says that *Chazal* explain in the *Gemara* (*Chullin* 5a) that "from among you" means not all of you. Hashem has divided among you and not among the nations.

Second, this also means that someone who sacrifices himself to serve Hashem properly is actually compared to a sacrificial offering.

Third, "not all of you" also means that we all serve Hashem differently.

The *tzaddik* serves in two ways. One is by eating in holiness. This is explained in the *Ramchal's Mesillas Yeshorim*, which shows how the eating and drinking of *tzaddikim* are analogous to sacrifices and libations on the *mizbei'ach*. The second way is through self affliction.

The *Arizal*, in his comments to *Parshas Vayikra*, also shows how the offerings correspond to eating, and the salting of *lechem* is like salting the offerings. All the different worlds are fixed. Offering salt fixes all minerals. Offering wine and oil fixes vegetables. Offering animals fixes animals. Offering confessing fixes man. The *kohein's kavanah* fixes the *neshamah*.

Rav Shamshon Raphael Hirsch *zt"l* bemoans the fact that there is no translation of *korban* that expresses the fact that it is not only not a sacrifice nor a giving up nor even an offering, but something diametrically opposed to it. He explains that an offering assumes a wish, a desire or a requirement for what is brought, for the one to whom it is brought, which is satisfied by the offering, like a gift. However, a *korban* is never a present or a gift, but, rather, it is used exclusively for man's relation to Hashem - to come close and to be close. It is to gain a higher sphere of life. The *makreiv* is looking for the main part of him to come closer to Hashem. The four letter Name of mercy and love is used with *korbanos*. Not killing, but life restoring. What does die is temporary. Otherwise, he is distant and will feel like a *beheimah*. This is very powerful to contemplate.

The Ben Ish Chai also explains what we can learn from bringing knowledge of the animal traits.

First, animals eat plain foods, sleep on the ground, and don't show off expensive clothing.

Second, sinning distances oneself from Hashem. He interprets "from among you" as the mundane matters, meaning the things that are like cattle, herds and sheep, in a good sense. He explains that cattle teach us to burden heavy loads, like scholars. Herds, *bokor*, allude to examining, as a storekeeper, all of one's deeds. Sheep refers to children, who just keep going and playing. These three ways allow us to come close - *kirav* is the rearranged letters of *bokor* - to Hashem.

Third, the *Ben Ish Chai* says that the three categories of animals refer to food preparation and eating, business, and labor, because sheep give off meat, milk and wool.

Tehillim 50 is the kappitel related to Parshas Vayikra, since it heavily discusses offerings. Rav Hirsch comments on various pesukim, such as posuk 13: "Do I eat the flesh of bulls or drink the blood of goats?" He explains that shlomim and olos are offerings which, unlike chatas or ashamos, are brought voluntarily. If Hashem were to take pleasure in animal slaughter as claimed by heathens, Hashem would not need voluntary contributions, since everything is already His. Rather, the flesh to be offered should symbolize "the weakening of the strength of our own muscles in the fire of the Law, in order to bring about that which will find favor in Hashem's eyes. Offering of flesh and blood in the sacrificial act is todah, an acknowledgement of what you owe Hashem and of what He requires of you. Every sacrifice is also a neder, a vow, to make a living reality of our own deeds that which was symbolically expressed by the ceremony."

In effect, we must honor the pledge we make to Hashem with our offerings to change. How do we do this?

The answer is alluded to in the little letter *Alef* in the word *vayikra*. *Sefer Zera Kodesh* provides a beautiful allusion by explaining the following. *Shir Hashirim's* "*Pischi lee achosi - Open your heart to me, my sister"* means that we should open ourselves a little and Hashem will open us a lot. *Sefer Vayikra's* little *Alef* means that we should make ourselves a small opening, and Hashem will do the rest. *Alef* spelled out - *Alef, Lamid, Pey* - is the *roshei teivos* of "*Pischi lee achosi."*

Parashas Vayikra תש"פ תש"פ

אדם כי יקריב מכם קרבן

When a man among you brings an offering. (1:2)

Unlike pagan offerings and the "dogma" surrounding that form of worship, korbanos which are mandated by Hashem are not meant to influence the Almighty. Pagan sacrifice was meant to appease their pantheon of gods and other imaginary idol figures. Humans were taught to believe that by offering various forms of sacrifices to the gods, they would succeed in dissipating his anger. How fortunate are we that we have been blessed with minds that comprehend that such an idea is ludicrous. When we distance ourselves from Hashem through sin, we must seek an avenue of return, a medium for narrowing the distance that we have created. The Hebrew term korban is derived from karov, close / to come close. Our goal (mission in life) is to come as close as possible to Hashem. When we offer an animal on the Altar, we are, by our actions, expressing our intention to bring our material side closer to Hashem. Thus, the korban experience teaches us that we are to take the physical/material base aspect of ourselves, and sanctify it to Hashem. The esoteric aspect of korbanos is beyond the scope of this dvar Torah.

A young man who had fought in the Vietnam War informed his parents that, now that the war was over, he was coming home. He had to address a few issues before he left, and then he would come home. He added that he had a friend who was a war hero who would be accompanying him as a house guest. Would they mind?

The parents were excited to hear from their son and only too happy to acquiesce to hosting his friend. He then explained to his parents that he had "forgotten" to mention that his friend had been seriously wounded in a heavy fire-fight, during which he had been instrumental in saving his platoon. His face was badly disfigured, and his leg was damaged. In addition, he suffered from post-traumatic stress disorder. When the parents heard this, they quickly recanted their invitation, opting instead to contribute to the young man's therapy.

Weeks passed, and after hearing nothing from their son, they decided to visit the base where he was staying. When they arrived, they were informed that no one by their son's name either was on active duty or had returned from Vietnam. Perhaps they should inquire at the hospital. They visited the hospital and after being directed from one staffer to another, they discovered that their son was in the serious burns unit - refusing visitors. The parents never give up. They went to the unit and demanded to see their son. After all, they had just spoken to him a few weeks ago. The physician in charge of his case said that it was precisely a few weeks ago that their son had succumbed to a deep melancholy and had refused to speak to anyone. They insisted that he allow them to visit. The doctor added one condition: that they do not upset his patient. They entered his room and took one look at their son, and they realised why he was refusing to see or speak to anyone. He was the imaginary friend whom they had refused to host. He was feeling them out to see what their reaction would be to their son who had been disfigured on the battlefield. They cried, they pleaded. He would not listen. They explained that while they were not prepared to host a stranger, their own flesh and blood was always welcome, under any circumstances, regardless of his condition.

End of hypothetical story. Hashem dispatches us to this world, in which we must battle the *yetzer hora*, evil inclination. Throughout life, the battle is severe, and we sustain a number of serious hits. We fall prey to the wiles of the *yetzer hora*, and the sins which we commit damage our spiritual persona. Our entire spiritual image is disfigured, much like the soldier who had survived a firefight with the enemy. As a result, we distance ourselves from Hashem, figuring that that He would never welcome us back. What we forget is that we are His children, and a Father never closes the door on his children.

Hashem asks that we make the first move. This is the idea behind *korbanos*. He wants to see if we are prepared to return, to remember that He is a loving Father, and we are returning to our rightful home, where we belong. We are ashamed. Our sins have so disfigured us that we are no longer recognisable. Our identity has changed. Perhaps it might make a difference to strangers. A father, however, always welcomes his child home, regardless of his transformation.

Today, we no longer have the ritual sacrifices that were once offered in the Temple which is no longer extant. We still have prayer. Let us plead to Hashem. The right words will open the door. But we no longer know how to pray. "We have forgotten the words. Hashem, now what should we do?" The Almighty replies, "Weep. Tears will always pierce the Heavens." Our Heavenly Father waits for us to overcome our shame and return to Him. The light is on; the door is open, but we must know and ask if we may enter. The answer will be, "Yes."

אדם כי יקריב מכם קרבן

When a man among you brings an offering. (1:2)

The word korban is derived from karov, close/near. A korban brings us closer to Hashem. The Navi Hoshea (6:6) states, "For I (Hashem) wanted chesed, acts of loving kindness, and not a korban." Chesed is being presented as being on par with korbanos, but also as being better than korbanos. Chesed brings about atonement, but chesed has an advantage that exceeds the korban effect. Maharal (Nesivos Olam/Nesiv Gemilus Chassadim) explains that chesed elevates a person, granting him a higher level of spirituality, while a korban does not. As Horav Tzvi Kushelevsky, Shlita, puts it: "Chesed elevates a person above his natural earthliness by allowing him to emulate Hashem when he performs kindness to others." In other words, a korban atones; chesed causes a person to grow. Furthermore, when one performs acts of chesed, he achieves greater connectivity with Hashem. When one connects with the Ruler of the kingdom, the forces that want to take him down desist out of fear of offending the Ruler. So, too, when one emulates Hashem by performing chesed, he becomes one of His people. The forces of evil and impurity leave him alone.

The Maharal (Netzach Yisrael 36) writes that one who attaches himself to Torah and chesed becomes untouchable. He explains that evil cannot rule over someone who is attached to consummate good. Torah is goodness in a non-physical sense, while chesed is goodness in a physical, tangible sense. One who pursues both—Torah and chesed — is impregnable. He will be spared from the Chevlei, birth pangs, of Moshiach.

The yetzer hora, evil inclination, encourages us to do evil because it is evil. Indeed, Hashem refers to the yetzer hora as evil (Talmud Succah 52A). Chazal (Berachos 61B) compare the yetzer

Hebrew Academy of Cleveland

Dedicated to the memory of Ellis Goldberg z"l publisher and distributor of the worldwide edition of Peninim

hora to a fly. Flies gravitate to the decayed, to the decomposed, to the dirty objects. Flies are not attracted to clean, pristine objects. Evil is attracted to evil; pure good is not a magnet for evil. It actually makes sense. Evil seeks to blend in; thus, it is drawn to its own kind. It distances itself from inherent good, because it attracts too much attention.

The Rosh Yeshivah concludes with our mission statement: Develop your goodness; increase your Jewish identity as a Torah Jew by studying Torah and carrying out acts of loving kindness. [Torah defines chesed as acts of loving kindness that adhere to Torah guidelines. An activity might be "kind," but still not necessarily stand under the rubric of chesed.]

והיה כי יחטא ואשם והשיב את הגזילה אשר גזל

So it shall be when he will sin and become guilty, he shall return the robbed item that he robbed. (5:23)

The thief brings his guilt-offering only after he has appeased the victim by returning the stolen goods. Hashem's forgiveness follows after the thief has made his peace with his victim. Everyone wants to be observant, repent and return to good, spiritual standing. Hashem is not interested in pardoning one who has no respect for the feelings of his fellow Jew. Furthermore, one who steals indicates that he has no faith in Hashem's ability to provide for his needs. By his very actions, such a person demonstrates that he is more concerned with his own needs than with the feelings of others. His guilt-offering is certainly not sincere. Hashem responds only to heartfelt, sincere pleas for forgiveness.

Returning the stolen item is not always simple. First, one may have spent or used it. Second, he originally took it because he was in need. If the situation has not changed, to return it would place him in greater need. The following story is inspiring and gives us something to think about.

A young man was the product of an American modern, Jewish background, (Shabbos was respected; his mother lit candles before they went out for the evening; meat and dairy foods were separated – at home; Yom Kippur was observed with the traditional fasting; Passover consisted of a family Seder together, regardless of the distance necessary to travel; integrity was paramount in the marketplace; business ethics and moral integrity of all sorts were not only preached, but adhered to; an elementary day school education, followed by high school was mandatory, and then off to work.) Upon his graduation from school, followed by marriage, this young man's father gave him start-up money to open his own business to provide for his family. He chose to enter the Styrofoam /plastic cup business. Apparently, everyone seemed to be earning a living in this field. The problem was the competition. The larger, more successful companies sold packaged multi-color cups, while his were standard white or clear. The markup was not much; one had to sell high volume in order to do well in this business.

The standard package was 150 cups per box. Due to the heavy competition, he was forced to lower his prices just to remain in business. This, of course, lowered his profit margin. One day, an idea dawned on him: if he would put 149 cups in the box instead of the 150, no one would notice. People did not open the package to count the cups. The altered weight was so minimal that no one took note. His profit margin was steadily rising. That one cup made quite a difference. After three months, he realised that one more cup (148) would not make a difference. No one noticed anyway. One year after his package "altering" scheme began, he was selling 146 cups at the price of 150 and realising a healthy profit margin.

One year later, business was still good, but nothing like he had expected. His primary profit margin was a lie, as he was selling 146 cups for the price of 150. His family was unaware of his dishonesty. What people did not know did not hurt them – so he thought. Life was changing in his Jewish community. People were actually moving towards the right, towards greater religious commitment and observance. His children's school upgraded their Jewish studies program, as did their synagogue. Now there were adult outreach classes in which attendance was in vogue. Their

children were doing well; in fact, the entire family became much more traditional. Their son asked to have his bar mitzvah celebrated in Eretz Yisrael. The parents were not adverse to moving to the right. It was change, but they felt that change was for the better. The father attended minyan daily, and the mother attended Torah classes. They decided to make their pilgrimage to Eretz Yisrael in honor of their son's bar mitzvah. This would be a trip with religious meaning. Everything seemed to be moving in the right direction (religiously). There still was one issue that gnawed at the father: The cups he had been selling all of these years. His financial success was based upon fraud. As he moved toward greater religious commitment, he could no longer live with this lie. To this end, on the last day of their trip, he asked the rabbi leading their tour if he could arrange a meeting with a leading posek, halachic arbiter. He had a question of serious halachic significance for which he required guidance.

An appointment was made with the *posek*, pre-eminent *posek* of the generation, *Horav Yosef Shalom Elyashiv*, *zl*. He sat before *Rav* Elyashiv and related his business dealings of the last years, how he had cheated his customers. What could he do to repent? "I am aware that my customers are gentiles, but stealing is stealing, regardless of the religion of the victim." The *Rav* did not immediately reply. He sat for a few moments ruminating over the question. During this time, the questioner felt like digging a hole in the ground below him and climbing in, so shameful and anxious was he. *Rav* Elyashiv finally looked up and said, "What you did was wrong. From now on, instead of putting 150 cups in the package, you are to put 154 cups."

The response troubled him; after all, who is to say that the next customer was one of those who had earlier been a victim? The tour director told him that one does not question *Rav* Elyashiv's decision. He accepted it and made up his mind that as soon as he returned, he would insert four extra cups in every package. He knew quite well that in the future he would be taking a loss on every package of cups. On the other hand, he realised that he was essentially returning the profit he had illicitly made over the years. Four cups multiplied by 10,000 packages equals 400,000 cups, which was a hefty sum. This is what he was about to lose.

His accountant could not figure out why, despite brisk sales, the company was losing money. He obviously had no clue that they were putting in four extra cups (when, in the past, they were excluding four cups). The situation was becoming increasingly more serious, to the point that one morning, following *Shacharis*, he broke down in bitter weeping over his financial concerns. He did not go to work that day, and instead he relied on his general manager to attend to the orders. At 11:00 in the morning, Joe, his manager called him and asked, "Where are you celebrating?" "What are you talking about" he asked. "What am I celebrating?" "You mean that you really do not know?" Joe asked. "You must come to the office immediately. Regardless of your physical condition, drive or take a taxi, but come down right away." He had no desire to leave the comfortable depression of his home. He wanted to sulk all day and not speak with anyone, but Joe had insisted. He could not refuse him

He trudged into his office like one going to his own funeral. He was not in a very good mood. Joe sat with the daily newspaper. He held up an article which he wanted his boss to read. The article was an expose of the plastic cup industry, in which the author wrote that just about everyone was not supplying the correct amount of cups. Some were missing one cup; others, two; with some excluding up to seven cups. The one exception to this rule was Mr. Jacobs (our hero's name), who was exceptionally accommodating to his customers. He was <u>adding</u> four cups to each package! He would rather give extra than be short!

The rest of the story is to be expected. As a result of the newspaper article (and *Rav* Elyashiv's advice), business quadrupled. Everyone bought only "Jacobs' cups." His business grew exponentially, spreading to other products. Today, his children study in the finest *yeshivos*. His home is strictly kosher. *Tznius*, modesty,

and *chesed*, acts of loving kindness, are the hallmarks of his home, all because he followed the advice of the *gadol hador*. His repentance was sincere. His restitution was in accordance with the *psak* of the *gadol hador*. He had erred, and repented. Hashem had accepted his restitution.

ואם נפש אחת תחטא בשגגה מעם הארץ

If an individual person from among the people of the land shall sin unintentionally. (4:27)

The sin-offering of a *yachid*, individual, which is brought for an inadvertent sin (for a *mitzvah* whose intentional prohibition carries the punishment of Heavenly excision, *kares*), is always a beast (female goat or sheep) and does not vary up and down (*oleh v'yoreid*) according to the wealth or poverty of the one who sinned. The *Sefer HaChinuch* explains the *shoresh ha'mitzvah*, root of the commandment, as in all *korbanos*, to abase and bring the sinner to humility over the sin which he committed. As Shlomo *HaMelech* says in *Mishlei* (16:18), "Pride precedes destruction, and arrogance comes before failure." Humility is the greatest safeguard from downfall. After all, when one holds himself to be low, he cannot fall very far.

Sin brings one to humility. When Aharon *HaKohen* approached the *Mizbayach*, Altar, and the opportunity to represent *Klal Yisrael* in performing the service of the Golden Calf (from the corners of the *Mizbayach*, *keren* – corner, *keren* – horn), the image frightened and subdued him, because he had played a role in creating the Golden Calf. It was certainly inadvertent and meant to save the people, but, nonetheless, he felt responsible, and, as a result, inadequate to represent the nation.

Moshe *Rabbeinu* took note of Aharon's reluctance. He understood the reason he was demurring. He heartened and emboldened him, when he said, "Approach the Altar. Hashem designated you (specifically), due to your reluctance, born of humility." One who is truly humble is best suited to serve Hashem, to ascend the ladder of distinction. It was precisely because of Aharon's unpretentiousness that he was chosen to serve. Hashem does not want a leader who is arrogant. A leader who is full of himself has no room for his people.

Genuine spirituality can only flourish in a setting of humility. The *Baal Shem Tov* teaches that when one is meek, deferential, submissive – when he is not obsessed with himself - he will more easily recognise and acknowledge that his existence is fragile and that, without Hashem, he has absolutely no chance of survival. Whatever success he might ever enjoy will always be attributed to Hashem, because he knows that he alone is nothing. Humility leads one to prayer, because without Hashem, he cannot make it. Humility is authentic, or it is not humility. It is an approach to living as a Jew, with the constant awareness that one submits himself to a Higher Authority. Aharon *HaKohen* felt himself imperfect. Thus, he was the perfect person to become Klal Yisrael's representative in the Mishkan.

Being aware of one's fragility – both physical and spiritual-sparks one to serve Hashem with greater sincerity and trust. Everything that he does is genuine and meaningful. The Rav HaKollel, Chief Rabbi of New York, Horav Yaakov Yosef, zl, was a talmid chacham, Torah scholar, whose brilliance and erudition catapulted him above all other candidates for the position of Chief Rabbi. At the time, he was the de-facto Rav of Vilna. Sadly, his tenure was marred by much strife, since not all of the fifteen most prominent shuls to have originally supported him could maintain harmony with regard to their selection. Indeed, Rav Yosef was accorded great honour only twice during his tenure: When he arrived, to the outstanding welcome of 100,000 people, and fourteen years later at his funeral, which was attended by an estimated 120,000 people.

During his last year, the Chief Rabbi spent most of his time in seclusion, suffering from depression, as a result of the merciless diatribe fomented by his antagonists and the early onset of Alzheimer's disease. He was only fifty-nine years old. On *Shabbos*

Shuvah of that year (1902), he asked to deliver the traditional drasha, lecture, which focused on repentance, character refinement and mitzvah observance as a prerequisite for the yemei ha'din, days of judgment.

Having been out of the public eye for some time, the announcement of his first public drasha brought out a huge crowd to the Bais Medrash HaGadol of the Lower East Side. He donned his tallis (a tradition before delivering the drasha), ascended to the bimah, lectern, and began with the opening words: "The Rambam in Hilchos Teshuvah..." He stopped, as the greatest fear (of any speaker) was realised: he forgot what he wanted to say. Here stood before them one of the most brilliant minds of the generation, a man who once had the entire Talmud and Codes at his fingertips, who was well-versed in all areas of Torah scholarship, and he could not remember what he wanted to say.

The Chief Rabbi waited a few (long) moments, composed himself and began to speak. "Morai v'Rabbosai, the drasha which I had planned to deliver has sadly slipped my mind. However, there is one thought I would like to share with you. The Mishnah says, "When Rabbi Yehudah HaNassi died, anavah, humility, passed (with him. There was no one who was so humble as Rebbe). Rav Yosef said, 'This is not true, for I am still alive!' (In other words, Rav Yosef said, concerning himself, 'I am still alive, and I will wear the mantle of humility."').

"Is this humility, for *Rav* Yosef to declare concerning himself that he is humble? We must keep in mind the fact that *Rav* Yosef, who was the leader of the generation, and the *Rebbe* of *Rava* and *Abaya*, became blind during his old age and forgot his learning. His students, *Rava* and *Abaya*, were constantly reminding him of his teachings. Thus, *Rav* Yosef was intimating that, as long as he was alive, he was a living example of why a person should never be arrogant about his self-worth. For what is man? A frail, sad, helpless mortal, who, at any moment can lose everything, when his physical and/or mental faculties cease to function.

"How can a human being think that he is 'something'? Humility has passed? Take one look at me. I forgot my drasha! Is there any more compelling and poignant drasha than this? When one looks at me, he sees the frailty and fragility of a human being!"

Need we say more?

Va'ani Tefillah

ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך U'sehi l'ratzon tamid avodas Yisrael Amecha

May the service of Your People Yisrael always be favorable to You.

In this context, avodah, service, does not refer to the korbanos, offerings, that comprised the service in the Bais HaMikdash. Horav Shimon Schwab, zl, explains that we substitute our tefillos, prayers (U'neshalmah parim sefaseinu, "Let our life substitute for bulls," Hoshea 14:3.) We ask Hashem that He fully accept our humble prayers.

We do not understand the esoteric nature of *korbanos*, nor are the sanctuaries in which we pray in any way comparable to the *kedushah*, sanctity of the *Bais HaMikdash*. Nonetheless, we ask Hashem that He accept avodas Yisrael, our *tefillah* for the return of *Kiddush Hashem* to the world. Only a return of *Kiddush Hashem* will dissipate and remove the *chillul Hashem* that prevails presently in the world.

In order for this to occur, we / all of *Klal Yisrael* must first recognise His Name. Once that takes place, the rest of the world will follow our example. After all, we really cannot expect the current morally bankrupt society in which we live to accept what so many of our co-religionists refuse to acknowledge. So, we pray for them and for us. That's what brothers do.

ויקרא וַיִקְרָא

ויקרא אל משה, וידבר ד' אליו " 1:1 מאהל מועד לאמר "מאהל מועד לאמר"

"And He (Hakodosh Boruch Hu) called to Moshe, and

Hashem spoke to Moshe from the Ohel Moed, saying." The 'א from the word, "ויקרא" is small. Why? Additionally, why does the Posuk first say, "ויקרא אל משה" – That He called out to Moshe, and only then tell us Who the He is, ""דבר ד" – that it was Hashem speaking to him, as opposed to telling us immediately, "ויקרא ד' אל משה, וידבר אליו" – that Hashem called out to Moshe, and He spoke to him?

The א' from the word, "ויקרא" is small. We know that first we have to awaken down here, and then we are assisted from Above. We inherently cannot accomplish anything on our own and need help from Above. However, we must show that we really want it, and then we are helped from Above. The Gemara in $Shabbos\ 104a\ says,$ "כל הבא לטהר, מסייעין אותו" – "All who come to purify themselves, they are given assistance". This means that one needs to take the first step and want to become purified, then he is helped. That is why the Posuk says here, "ויקרא אל משה" and then says, "וידבר ד' אליו" – meaning that Hakodosh Boruch Hu first wanted Moshe to want. It says in the Seforim Hakdoshim, that really there is a step prior to us awakening ourselves, and that we need assistance from Above before we can do anything, but that initial assistance is hidden from us. We see this concept relating to rain, where we know that the rain comes from below. This part we see, but what we do not see what happens first which is that we need the heat of the sun to evaporate the water from below, and make it go heavenward. "בת קול "יוצאת בכל יום מהר חורב ואומרת שובו בנים שובבים "Every day a Bas Kol comes out from Har Chorev and says, return O' wayward sons." The Zohar Hakodosh explains that this is done because in order for one to accomplish anything on this world, he first needs Hisororos from Shomayim - however that first step of Hisororos is hidden. Hence - while we may know in theory that a Bas Kol comes out every day from Har Chorev telling us to do Teshuva, in reality, we do not hear it. We are receiving Hisororos from Above, but it is hidden. This applies to all that we do, in that we are first receiving Hisororos from Above which is hidden, then we do Hisororos down here, and we are assisted from Above to accomplish those good things. "ויקרא אל משה" – The first step is Hakodosh Boruch Hu calling out to Moshe; there is Hisororos from Above. However, the 'κ is small to represent that while there is Hisororos from Above, it is not seen – meaning that it is ויקר, it appears to be happenstance, and not directly from Above. It says in Avos 6:2 " בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב ומכרזת ואומרת אוי להם לבריות מעלבונה של תורה" – "Each and every day as a Bas Kol comes out from Har Chorev and announces: Woe to them, to mankind, because of their

Hidden Awakenings

insult to the Torah!" The Ba'al Shem Tov asks, if people do not hear this Bas Kol, then what is the purpose in it being announced? It is important for us to know that the announcement is being made daily, but we are not to hear it. That is the Hisororos coming from Above which is hidden from us, but if we know that there is Hisororos coming from Above, this should cause us to be Misorer, and then we will be Zoche to assistance from Above and achieve our goals of Avodas Hashem. (אברי תבואה)

Why is the 'א in the word, "ויקרא" small? The word should be read as, "ייקר א" meaning that every person who is honored through the Torah Hakdosha, must make himself like the small Aleph – he must humble himself. Chazal tell us that one should not use the Torah Hakdosha as a crown upon his own head to make himself great. (בינו אפרים)

The reason that the Posuk does not say, "יקרא ד' אל משה" – and Hashem called to Moshe, is perhaps because when Hakodosh Boruch Hu called out to Moshe, Moshe did not know Who was calling out to him. Moshe didn't know that it was Hakodosh Boruch Hu until He spoke to him, thus the Posuk then says, "ידבר ד"." Rashi tells us that only Moshe Rabbeinu heard the voice of Hashem while the rest of Klal Yisroel did not. There is nothing in between the word, "יוקרא" and "אל משה" which tells us that this was direct to Moshe Rabbeinu without anyone else hearing it. (מהר"י שטייף)

Had the Posuk said, ",ויקרא ד' אל משה "ידבר אליו – then the calling would have been construed as an independent act, separate from the speaking. However, now that the Posuk says, "ויקרא אל משה, וידבר ד" the Torah is teaching us that the Hashem's calling to Moshe is connected to His speaking, and serves to define its character: Hashem called and spoke to Moshe - the speech was initiated by a call to Moshe. This teaches us that Hashem's word to Moshe was addressed to Moshe. This comes specifically to refute those who would potentially distort Hashem's revelation to Moshe, as if it were a revelation arising from within Moshe's own heart, as if it were merely a man's spirit, taking place within man; as though the Jewish religion were like all other religious phenomena in the world - that it too is merely a phase in the development of the human spirit. But this is very much not the case. Rather, as it says in Shemos 33:11 "כאשר ידבר איש אל רעהו" – "As the word of one man comes to another." As the word spoken by one man to another derives solely from the mind of the speaker and is in no way the product of the thought of the listener, for the word that is heard is not produced inside the listener. He contributes nothing to its creation. So too, Hakodosh Boruch Hu's word to Moshe was His word alone. It did not derive from within Moshe, but came to him from outside, calling him,

interrupting and rousing him from his own thoughts, so that he would concentrate on listening to what Hashem wished to say to him. This call, which came before Hashem spoke to Moshe, precludes the idea that His word was preceded by some process taking place within Moshe. It distinguishes Hashem alone as the Speaker and Moshe merely as a listener. Moshe did not in any way cause the words of Hashem to be as they were, nor did he have any idea beforehand what Hashem would say to him. The word came to him from outside as a purely historical event, something that he was the recipient of. Perhaps this is the what Chazal tell us about the difference between the Nevuah of Moshe and Bilam. Sifre Devorim $34{:}10$ " משה לא היה יודע מתי מדבר "עמו עד שנדבר עמו, ובלעם היה יודע אימתי מדבר עמו – "Moshe did not know when Hashem would speak to him, until He spoke to him, while Bilam knew when Hashem would speak to him." The Sifre is stating the point above, that Bilam's Nevuah was always preceded by a selfinduced state of ecstasy, which was not the case with Moshe's Nevuah. Perhaps this is also why there is a small א' at the end of the word, "ויקרא" to allude to the lack of preparation which distinguished the Nevuah of Moshe Rabbeinu. ויקר אל משה – with the small 'א, meaning that it was a very weak "calling" for Moshe did not need to prepare for it, for Hashem's word came to Moshe as something that happened to him, unforeseen from the start. (ר' שמשון רפאל הירש)

Now we can understand why there is a small 'א' in the word, "ויקרא," and, why the Posuk first says, "ויקרא אל משה" - That He called out to Moshe, and only then tell us Who the He is, "וידבר ד" - that it was Hashem speaking to him. We must know that in truth we cannot accomplish anything on our own, we first need there to be Hisororos from Above. However, that Hisororos is not apparent to us, though it is something we must know. We must seek to create Hisororos down here, and then we are helped from Above. But again we must not take credit later for anything we accomplish by saying that while we understand we were helped from Above, but we first created the Hisororos down here. The small 'א is to remind us to always remain humble, and recognize that the Hisororos always begins from Above. ויקרא אל משה, the Name of Hashem is not here, for this was the first step of Hisororos from Above, which is not apparent. Moshe did not know that it was Hakodosh Boruch Hu Who was calling out to him until He began to speak to him. Moshe was unassuming, and did not need to prepare for Nevuah due to his elevated status of Ruchniyos. May we be Zoche to recognize that we are constantly being helped from Above, and that we do our part in creating Hisororos down here so that we are in fact helped from Above to accomplish and achieve great levels of Ruchniyos.

or questions, comments, to purchase the Sefer "Parshah Pshetl", or to receive a free weekly Dvgr Torgh on the Parsha-Please email: ParshaPshetel@email.com Thank you, Y. Schechte

PARSHA WITH

Rabbi Shmuel Brazil

YESHIVA ZEEV HATORAH

www.zeevhatorah.org

For sponsorship and to subscribe please email Yaakov@zeevhatorah.org

PARSHAS VAYIKRA

A TIMELY MESSAGE CONCERNING CORONA VIRUS

DOVID HAMELECH'S LYRE AND ITS CALL FOR TESHUVAH

The gemarah (Berachos 3b) says

אמר רבי שמעון חסידא כגור היה תלוי למעלה ממטתו של דוד וכיון שהגיע חצות לילה בא רוח צפונית ונושבת בו ומנגן מאליו מיד היה עומד ועוסק בתורה עד שעלה עמוד השחר

Dovid Hamelech had a lyre that hung above his bed and when midnight came, a northern wind would blow on its strings causing it to play. Immediately *Dovid* would get up and learn Torah until dawn. What is the deeper meaning in this *Chazal* and how does it pertain to us today during our challenging *tzara*?

Night time is not as productive as the daytime. In the day the *middas chesed* prevails in contrast to at night it is the *middas hadin* that takes over. Nighttime is when darkness reigns and evil permeates (Tehillim 104,20) בו תרמש בל חיתו יער that at night all the *mazikim* and negative forces emerge and roam. Midnight is the darkest time of night.

Chazal inform us that sleeping is 1/60 of death. When a person is in this state of sleep he loses his bechirah, his clarity is compromised, his senses are not focused, and reality is distorted with fantasies. The phenomenon is that people can be wide awake and appear as fully functioning individuals, however they are fast asleep. As the Rambam writes that the blasts of the shofar on Rosh Hashanah is to wake up people from our sleep and slumber in order to recognize the one and only reality Hashem, and better our ways.

Just imagine a person who has fallen to the point where he is spiritually sleeping 24/7 and every minute that he is awake he lives and functions with the darkness of midnight. His craving for physical pleasures has caused him to be devoid from any spirituality and life values, and he has become narcissistic and selfish with his sole focus on his body. Is there any hope for such an individual to turn around and return to Hashem? The answer is Yes by the ODVI Hamelech.

Dovid Hamelech was the representative of all *Klal Yisrael* as the *lashon* of the Rambam says לבו לב כל קהל ישראל (Rambam H. Melachim 3,6). His heart embodied the heart of everyone in Klal Yisrael. Being so, his task is to stir everyone to *teshuva* even the worst *rashah*. As *Chazal* say (Moed Katan 16b) Dovid taught that teshuvah applies to every Yid.

אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן מאי דכתיב נאם דוד בן ישי ונאם הגבר הוקם על נאם דוד בן ישי שהקים עולה של תשובה

עבודה זרה ד: לא דוד ראוי לאותו מעשה (בת שבע) דכתיב ולבי חלל בקרבי ולא ישראל ראוין לאותו מעשה דכתיב מי יתן והיה לבבם זה להם ליראה אותי כל הימים אלא למה עשו לומר לך שאם חטא יחיד אומרים לו כלך אצל יחיד

Therefore *Dovid* woke up every night at *chatzos*, midnight, in order to wake up in his heart even the *rasha* who is constantly living his life in the midnight darkness.

He awoke by the northern wind playing on his כנור Spell כנור over his bed. The Shelah Hakadosh writes that the letters of בור spell a furnace referring to Mitzrayim which is called כור, and the letter שאוch symbolizes the 50 levels of tumah that was in Mitzrayim a"k. We saw from Mitzrayim that Am Yisrael were redeemed at the last second lest they would fall into the fiftieth level of tumah without the possibility of ever leaving Mitzrayim. However, the Ohr Chaim writes that this impossibility only existed before Matan Torah but after the giving of the Torah even one who finds himself in the fiftieth level, the light of the Torah can extricate him from his dark matzav. It was the כנור which symbolized Yetzias Mitzrayim whose tachlis was Matan Torah that breathed a new ruach into those that have fallen into the darkest part of night enabling them as well to be awakened from their slumber even in the fiftieth level of tumah.

PARSHA WITH

Rabbi Shmuel Brazil

YESHIVA ZEEV HATORAH

www.zeevhatorah.org

For sponsorship and to subscribe please email Yaakov@zeevhatorah.org

That is why *Dovid Hamelech* learned Torah right away after his awakening to show that even in the level of the lowest tumah, the Midnight Yid, one can still return to Hashem through Torah.

עור which is a blind person. The *rasha* is tantamount to being a spiritual עור who cannot see the light of Hashem which gives one the true meaning and purpose of existence. The כנור contains the letters of כנור which means "like a candle" as the passuk says (Mishlei 20,27) נר הויה נשמת אדם . Furthermore, כנור is the letters of נור or which is the *gematria* נור or sa wake up call to arouse even in the *rasha* to recognize that he has contrary to his opinion, a neshama a "Pintele Yid" no matter how deep he fell and therefore he too can do *teshuvah*. The "Midnight Yid" is one who is blinded by the material pleasures of this world, and his *yetzer harah* took charge of every beat in his heart. כי השוחד יעוור עיני חכמים ויסלף דברי צדיקים. This is hinted by the northern wind because the north is where materialism flows forth. The *Shulchan* in the *Beis Hamidkash* was situated in the northern side as it symbolizes the *shefa* of the *lechem hapanim* which brings sustenance for the body. The *rasha* has let the craving for increasing physical pleasures to take over his life.

By this northern wind playing on the lyre, it symbolized that with a commitment to change, even the *rasha* can receive a new *ruach* and change his direction from being pulled and driven to physical objects, and start gravitating towards Hashem.

Sometimes Hashem brings on other events in order to wake us up abruptly from our deep slumber infusing within us a new ruach of hisorrerus in order to stir us to change our ways and come closer to Him. Unfortunately, He sent us the Corona Virus Covid 19. However fortunately the Corona is our heavenly sent כנוכ which demonstrates that Hashem is still concerned with us as we are His children. This idea that the Corona Virus has the same mission as the כנור is found in the very word אוֹכ שלוחנות is an instrument which also spells כרונ Corona (with the vowel of kamatz under the letter nun). This indicates that כנור is an instrument which is designed specifically to save ourselves from the levels of tuma. This virus can be compared to the אוֹכ שליחות is also invisible and hidden from the naked eye. The word שליחות is teself means concealed. The שליחות of the Corona is to strum on the strings of our hearts to awaken us from our sleeping imaginations and pursuits of utter nonsense in order to connect to the creator of our neshamos. Dovid Hamelech had programmed this scenario before us thereby giving us the strength to follow in his example.

Our present *matzav* beckons us to *daven* to Hashem with the *tefillah* of *Dovid Hamelech* who beseeched Hashem to send him בקרבי ובוח נכור לשיריך. Rabbe Yehudah Halevi in one of his poems wrote אני כנור לשיריך am a lyre to to the song of *Yerushalyim* at the time of the geulah. I am not the poet nor the composer but rather the כנור of Dovid Hamelech and the north wind were expressing Dovid's song and longing for every Yid to do *teshuvah* and replace their spirits with a ורוח נכוף.

The last pandemic was the Spanish Flu in 1918-1920. It infected 500 million people about 1/4 of the world's population at that time. Nearly a hundred years later we are experiencing a more powerful pandemic with the foreseeable possibility of higher numbers of deaths but *B'ezras Hashem* with our *teshuvah* it will be less catastrophic. With the passing of almost one hundred years up until this new plague, we can presently see more signs of the imminent coming of *Moshiach*. I would venture to say that at the present time we hear not only his footsteps approaching, but he is so close that we can hear even his heartbeat knocking at our doors. Hashem is calling us to react to the sounds of Dovid Hamelech's our eart beats with that of *Dovid Hamelech* so we can finally welcome Moshiach Ben David ...

Gut Shabbos Ray Brazil

WE ARE YOUR

ONE-STOP-SHOP

TO MARKETING SUCCESS

WE ARE A ONE-STOP ADDRESS FOR ALL YOUR MARKETING, GRAPHIC DESIGN, PRINTING & MAILING NEEDS.

We take care of all details from start to finish - under one roof.

MARKETING

DESIGN

PRINT

MAIL

מכירת החסר של הרבנית ע"ה

לרגל הגליון המורחב לכבוד חג הפסח הבעל"ט, הורשנו לנבור בארכיון המשפחה, בשיתוף מערכת 'אלא ד' אמות', לטובת קוראנו החשובים שיחיו.

פן לא ידוע היה בחייה של משפחת קניבסקי, של מרן שליט"א ולהבחל"ח עזרתו בקודש הרבנית קניבסקי ע"ה.

היה זה במכירת החסד שקיימה הרבנית ע"ה בביתה, מכירת תבניות ביצים למכרים ושכנים. הכל התחיל מאז שהרבנית ע"ה ראתה כי לעיתים אחד השכנים נותר בלילה או בערב שבת בלי 'ביצים', בלבה לב האולם היא החליטה לעשות מעשה: היא הזמינה כמות גדולה של ביצים והציעה איפה לשכנות לקנות אצלה במחיר אפסי, כשחלק מהם לווים בהקפה ולא תמיד זוכרים לשלם. כמובן, לא היה מי שיזכיר להם לשלם...

מרן שליט"א, היה שותף מלא ומעודכן בעשיית חסד זו, כשחלקים מביתו, ופעמים אף מחדר לימודו שימשו אכסניא לטובת תבניות הביצים שהזמינה.

מתקופה לתקופה, גדל מספר תבניות הביצים שהיא הזמינה, וגדל גם מספר המבקשים. כך אנו מוצאים במסמכים עתיקים, פתקה קטנה שתלתה סמוך לערימת ביצים שעמדה בפתח הבית, בו היא כותבת בפשטות כי "אפשר לקחת ביצים ולשלם אחר כך"... (מסמך 1)

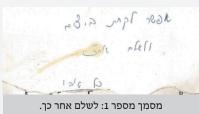
באחת השנים, הגיע סמוך לפסח כמות גדולה של ביצים, ובביתה של הרבנית כבר לא היה מקום. לוותר על המצוה - לא בא בחשבון, היא ביקשה איפה מהנהלת ישיבת 'גאון יעקב' ברחוב הסמוך רשות לאכסן שם את הביצים, כדי שהאנשים יקחו משם. וכך היא ניסחה על פתק צהוב וישן, מודעה בה כתבה כי ניתן להשיג ביצים בשעות... (מסמך 2)

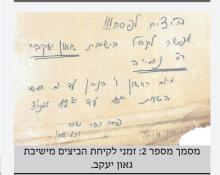
כתיבת סכום? מחיר? זה לא הנושא. קודם כל שאנשים יקחו לכבוד החג, אחרי זה כבר

נתחשבן... אבל בכל זאת מצאנו באחד הפתקאות הישנות פתק קטן בו רשמה הרבנית ע"ה לעצמה את הידידים שלקחו ועדיין לא שילמו. (מסמך 3)

אגב, היו אנשים שהיו בטוחים שהרבנית ע"ה מתפרנסת ממכירת ביצים. וכי הם עושים איתה חסד שהם קונים, מהם גם הגיעו מרחוק לקנות אצלה, כי ראו שהיא כל כך שמחה מהחסד, שהתאמצו לשמח אותה... העול האדיר שזה גרם לה, לא היה נראה כלל בחוץ.

לפנינו עוד מסמך מעניין עליו חתום "המלמד שלא אריה". מסתבר שאחד הנכדים למד בכיתה, והמלמד שלו שמע על מכירת הביצים של הרבנית, הוא כותב פתק נימוסי לרבנית שהוא מעונין להירשם הביצים של הרבנית...

מסמך מספר 3: רשימת החובות בכתב ידה של הרבנית ע"ה

מסמך מספר 4: המלמד של אריה

שאקות ותשובות ממורינו ורבינו שר התורה הגאון רבי חיים קניבסקי בענייני פסח

שאלה: השו"ע סי' תפז סעי' ד כתב: בליל ראשון של פסח גומרין ההלל בציבור בנעימה בברכה תחילה וסוף, וכן בליל שני של שני ימים טובים של גלויות" ומשמע מלשון השו"ע שכתב "גומרין את ההלל בציבור" דחיוב הלל זה הוא רק בציבור, אבל המתפלל ביחידות אינו קורא ההלל אלא רק בשעת אמירת ההגדה, ונפק"מ לחולה, וצריך ביאור החילוק בזה.

ענה מורינו ורבינו: יגיד הלל, לכתחילה המצוה בציבור אבל אם מתפלל בבית יאמר.

שאלה: טעה ואמר בתפילה "את יום חג הפסח הזה" במקום "את יום חג המצות הזה" האם גרע וצריך לחזור או שמא לא מיקרי ששינה ממטבע שטבעו חכמים

ענה מורינו ורבינו: זה לעיכובא, כל המשנה ממטבע שטבעו חכמים אינו אלא טועה, אפילו שגם בתורה נזכר חג הפסח.

שאלה: בחידושים וביאורים להגר"ח גריינמן

שצריך להסב מעט לפני שמתחיל האכילה, ודקדק כן מלשון המשנה שם דקתני: "לא יאכל עד שיסב" ולא כתוב יאכל בהסבה, האם ראוי להחמיר ולהסב מעט לפני שאוכלים.

ענה מורינו ורבינו: הוא צודק! לא צריך לזה ראיה! קודם להסב ואח"כ לאכול.

אמרתי לרבינו שמאוד קשה לשתות כל הכוס כשהוא כבר מיסב, וענה שאם עושים לאט מצליחים בלי בעיות [מורינו ורבינו שליט"א אמר שאכל עם אביו והחזו"א והיה מיסב, שאלתי אותו הרי במקום רבו כתוב לא להסב וענה שהיה כמו אביו ובפני אביו כן מסיבים].

שאלה: מי שיש לו הרבה בנים ואין המקום מאפשר שכולם ישתו ויאכלו בהסבה. הציע האבא לומר לחלק מבניו שאינו מרשה להם להסב מולו, ואז לא יוכלו להסב, ואתי שפיר.

ענה מורינו ורבינו: לא טוב. יש לאבא לדאוג שכולם יסבו ולא לבטל מהם המצוה.

שליט"א על מסכת פסחים (צט, ב) כתב לחדש — **שאלה:** יש שהעירו מהא דכתיב "והגדת לבנך"

דמשמע למעוטי בתו. ועוד הביאו ראיה לכך מהא דאיתא בפסחים (קטו, ב): "חכם בנו שואלו ואם לאו אשתו שואלתו" ולא נזכר שם בתו.

ענה רבנו: בתו בכלל בנו.

שאלה: אחד שהבהילוהו לבית חולים סמוך לליל הסדר ואסור לו לאכול ולשתות עד שיסתיימו הבדיקות ושואל אם חייב בסיפור יציאת מצרים אף שאסור לו לאכול מצה ויין.

ענה מורינו ורבינו: בטח שחייב, זה לא קשור למה שאסור לו לאכול.

שאלה: האם אשה יכולה להוציא את בעלה באמירת ההגדה כשאינו יכול לאומרה.

ענה מורינו ורבינו: לכאורה לא. [הוסיף מורינו ורבינו שליט"א כי מרן החזון איש לא היו לו ילדים וקיים הדין של אשתו שואלתו, אף שלא היתה אשה בריאה כ"כ].

(הגדה של פסח ברכת נתנאל מאת ידידינו החשוב הרב

ותלמדם הוקי היים פרקי למה תכה רעך – המותר והאסור

בשיחה אותה קיימנו עם מספר נכדים עולה, כי אצל הנכדים הוא שינה את צודת החינוך: כשראה צורך להעיר על התנהגות לא טובה אצל נכדים, היה מעיר אך להכות נכדים – לעיתים גדירות ממש. אחד מהם ציין לנו כי קיבל סטירה על מעשה שובבות שהכנים את פיאותיו מאחודי האוזנים, ומנכד נוסף שמענו שמרן שליט"א היכה אותו כשהוריד את הכיפה במעשה קוגדם של משחק.

כך או כך, ההכאה אינה גזירת הכתוב, אלא מקל נועם לשימוש בו במדת הצורך.

על מה מכים?

כאמור, את ילדיו בתוך ביתו נהג דבינו להכות את הילדים לפי הצורך, בכל עת בה ראה סיבה נחוצה היה גוער ומכה בהם.

תלמידו של רבינו הגאון רבי אליהו מן שליט"א מעיד כי רבינו פעם ציטט בפניו את דברי הגר"א באגרתו הנודעת, שם כותב לרעייתו זעל קללה שבועה וכזב תכי אותם ולא תרחמי עליהם כלל', והוסיף לו רבינו: אנשים באים זשואלים איך לזכות לילדים טובים, הרי הפסוק עצמו מעיד, ייסר בגך זיניחך, כאשר מייסרים את הבן בהתנהגות לא טובה – הרי זה גורם שיתנהג כראוי זיעשה להוריו נחת.

אגב. פעם אמר רבינו את הסבר שנזי הלשון במשנה במכות פרק כ' "יצא האב המכה את בנו והרב הרודה את תלמידו", שעל אב אמרו "מכה" ואילו על רב הלשון הוא "רודה", כי הרב מותר להכות רק מה שנוגע ללימוד שמלמדו ולא שאר דברים שחינוכו אינו מוטל עליו, אבל אב מכהו על הכל זלכן ברב הלשון רודה ובאב מכה.

בינו מבקר את תלמידו רבי אליהו מן שליט"א בביתו (חורף תשע"ה)

הגאזן רבי משה סמוטני שליט"א, מי שלימים זכה להיות משמש בקודש אצל רבינו שליט"א עשרות בשנים, הגיע כחתן צעיר אחרי נישואין לגור בבני ברק, בשנת תשמ"ב, והתגורר ברחוב רשב"ם סמוך לבית הכנסת 'לדרמן', זכך סיפר רבי משה:

בשעות אחרי צהרים של אותם שנים היה בית הכנסת 'לדרמן' ריק ממתפללים. כמעט שלא היו לומדים. אמנם, היה אבא שאני זוכר שהיה מגיע כמעט כל יום ללמוד עם ילדיו בבית הכנסת. היה זה רבינו שליט"א, שיום יום קבע חוק לימודים עם הילדים, מסכת אחרי מסכת. 'אני זוכר לא פעם' מעיד רבי משה, שרבינו היה סוטר את לחיו של הילד, אם לא היה מקשיב יפה או מתנהג כראזי. הנהגה זו נצרבה היטב בליבי, כשהיה ניכר כי אכפת לו מהעליה הרוחנית שלו. והדברים בערו לו ממש.

רבי משה סמוטני בבית הכנסת לדרמן ברחוב רשב"ם

הסטירה מהחזון איש

בימי חודש אב החמים, היה גוהג מרן החזון איש זצוק"ל ליסוע לעיר צפת, שם היה אויר געים, והיה שוהה שם ימים ארוכים והוגה שם בתורה.

מי שהצטרף אליו לנסיעה היתה אחותו המסורה הרבנית מרים קניבסקי ע"ה עם בעלה מרן בעל הקהילות יעקב זי"ע והילדים, ביניהם רבינו שליט"א.

באחד הימים, בעוד רבינו ילד צעיר כבן תשע, הוא עשה מעשה שובבות בחצר, ודודו הגדול מרן החזון איש הבחין בכך, הוא סטר לו על לחיו לאות התגהגות שלא טובה. הילד קיבל

בהבנה את החינוך, ופסק ממעשהו.

הסיפור 'הטבעי' הזה מסופר על ידי בעל המעשה - דבינו שליט"א, בחביבות רבה, כשהוא אינו שוכח עד גיל זיקנה את הסטירה שקיבל מהחזון איש, והוא גם מספר את המשך של המעשה:

דקות אחדי הסטירה, כילד, התיישבתי על בדכיו של מדן החזון איש. החזון איש נהנה מאוד ופנה לאימי ואמר לה, ראי איזה ילדים צדיקים, מקודם קיבל סטירה ועכשיו בא לשבת עלי ---

היה עובדא בילד שבא לפני רבינו בתלונה על אביו, תלמיד חכם חשוב, שמכה אותו הרבה בבית. רבינו יעץ לו לפי השאלה כיצד לנהוג מול אביו, ולאחר מכן כדי להרגיע את רוחו סיפר לו על עצמו את העובדא הנ"ל...

לא לכלל הציבור!

אמנם, היריעה לא תהיה מושלמת אם לא נצטט זנוסיף דברים שנשמעו מפי גדול הבנים, הגאזן רבי אי"ש קניבסקי שליט"א, זכה אמר: אבי שליט"א היה מרבה להכות, אך הוא עשה את זה מתוך יראת שמים ודקדוק ההלכה, ואסזר ללמוד מזה לאחרים, כי הקלקולים שיכולים לצאת בימינו גדולים יותר מהתועלת. קשה לתאר את זה למי שלא חווה, אבל הנהגה זו של אבי שליט"א אינה לרבים ואין ללמוד ממנה כלל.

אין לרבים ללמוד מהנהגת אבי מרן שליט"א. הגאון רבי אי"ש קניבסקי שליט"א בדברי חיזוק

ניתן לתרום גם במכשירי "קהילות" ו"נדרים פלוס" בבתי הכנסת,

יש ללחוץ על לחצן 'קופות נוספות' ובחיפוש 'דברי שי"ח', או בטלפון:

נדרים פלוס 03-7630585 שלוחה- **1586** קהילות 073-2757000 שלוחה- **4310**

ig0533145900@gmail.com **ביצירת קשר: א**רבי יהודה הנשיא 52 בני ברק
הרבי יהודה הנשיא 67 בני ברק
077-2092005 ₩ 053-3145900 ₪

פרק י' למה תכה רעד – המותר והאסור

בשורות הבאות נביא דעתו דעת – תורה מרבינו שליט"א על ענין שבשנים האחרונות נהפך ל-'רגיש' מאוד מבחינה ציבורית. המדובר הוא בנושא הכאת ילדים על התנהגות שלא ראויה.

כאשר ייסר איש את בנו

בפרשת עקב נאמר (ח' ה') כי כאשר ייסר איש את בנו ה' אלקיך מיסרך. התורה קובעת איפה את המציאות, כי האב מוכרח לייסר את בנו כדי שיתנהג כראוי. אופנים אחרים לא יועילו (ואולי אף יזיקו). הרמב"ן אף מוסיף בהקשר לזה את דברי שלמה המלך (משלי י"ט י"ח) יסר בגך כי יש תקוה ואל המיתו אל תשא נפשך, ומבאר רש"י שם, שאם צריך להכות את הילד, יש להכות אותו אך אל תכהו מכת

והנה בכל הדורות, כשמי מהילדים התנהג שלא כראוי. היו ההודים מוכיחים אותו בדברים ובשוטים, ובזה למד להתנהג כראוי. הדבר היה כה פשוט עד כדי כך שהפוסקים הצריכו להזהיר שיש זמנים שאין להכות בהם משום מזיקים (ראה משנה בדודה סוף סימו תקנ"א),

גם במקראות וגמרות ומדרשים מפורש כי הדרך בה רצוי לחנך את הבן הוא על ידי מכות ללמד אותו להתנהג כראוי, וחושך שבטו שונא בנו, וכך גם נהגו גדולי הדורות מאז.

גם בבתי החינוך בכל העולם השתמשו המחנכים במקל חובלים כדי לחגך בו את הילדים. כל ילד שהתנהג כראזי חשש היטיב מהמקל, ובדרך הזו יכלו לחגך כראוי.

כמובן, גם בזה, כמו בכל דבר, היו שהתנהגו שלא בחכמה והיכו בהגזמה מכות קשות, אך איז בפרט ללמד על הכלל.

ציור עתיק של המאייר ר' יוני גרשטייו המראה כי אב סוטר לבנו כדי שהיצר הרע ילך ממנו, והילד יתנהג כראוי

מכות בדודנו?

בדור האחרוו השתנה משהו. הלבבות נחלשו. והמוחות התמעטו. לאנשים קשה לסבול עול מכות, ובהרבה מדינות אף קיים חוק האוסר על הכאת ילדים ותלמידים גם לצודך חינוך. מתקני החוק אף קבעו מספר קנסות חמודים לעוברי החוק. מה שגרם לכך שמאז, כמעט ואין אנשי חינוך בבתי ספר ותלמודי תורה המעיזים להכות תלמידים. לתלמיד הסודר באה הדווחה. ולמחנכים באה הצעקה.

הראשון שהתריע בשער בת רבים שבדורינו אסור להכות, ואדרבה, אב המכה את בנו גזרם נזק לו ולבנו, וכי הדרך היחידה להוכיח את הבן הוא על ידי עידוד נכון ואזהרות וגם עזנשים, אך לא על ידי מכות, היה רשכבה"ג מדן ראש הישיבה הגראי"ל שטינמן זצ"ל, שהתריע על זה כבר בתחילת שנות ת"ש. כפי שהעידו תלמידיו.

זכך מעיד בנו ראש הישיבה הגאון רבי שרגא שליט"א: אבי מורי זללה"ה, החזיק שהיום אין שום תועלת בהכאות הילדים, כי הילד מרגיש שהאבא שונא אותו והוא רוצה ברעתו, זאת ועוד, בהרבה מקרים האבא מכה מתוך כעס, אז הילד לומד לכעום. בדודנו, כשמכים ילד משיגים רק את ההיפך. גם אם נראה שזה

כילדים, כמעט לא היכה אותנו. אם קרה (וקרה...) ואחד הילדים התנהג שלא טוב, קל היה לראות את מורת הרוח של אבינו זללה"ה, הוא הראה מיד פנים עצובות, לעיתים אף לא ישן בגלל זה, כך סיפרה לנז אימנז ע"ה, היז לו גם דרכים מגזונות נוספות לחינוך, אבל לא להעניש על ידי מכות.

או לא שומע למה שאמרו לו או נכשל באיזה ענין, היה נותן מכה על לחיו. אמנם לא היו אלו מכות כואבות וחזקות, אבל סטירה זו סטירה. זה היה מכות שהילד קיבל דדכם את מסד החינוד. הוא חינר בדיוק כמו שהוא קיבל אצל אביו מרן בעל הקהילות יעקב זי"ע, הוא לא שינה כלום. הדברים היו הפוכים ממה שראיתי אצל

אבי זללה"ה, אבל כולם לשם שמים נתכוונו.

עכ"ד הגר"ש.

של מו"ח מדן הגר"ח שליט"א, אלא שאצלו

ההנהגה היתה שונה בתכלית: כשהוא ראה

אחד הילדים שמתנהג לא כראזי, אם זה

שמשתולל יותר מידי, או משקר ומתחצף,

הנהגה זו של רבינו, מפורשת גם בספרו אורחות יושר סימו י': יש אנשים בזמננו שחושבין שאסור לנגוע בילדים, רק צריך שיבינו מעצמם כל דבר ולא להכריחם... ואין זו הדרך הנכונה על פי התורה, ואף שנכון שאין להרבות להכות, רק לעיתים רחוקות שאם לא כו מאבד בזה את כל ההשפעה של המכות. אבל לא שלא ליסדם כלל עי"ש עוד מקורות לזה מכל התורה.

אגב, בענין זה שמענו מאחד מבני מרן שליט"א דבר מעניין מאוד: אבא מדן שליט"א, היה מרבה להכות. זראו כשהוא מכה את מודת רוחו מהתנהגות של הילד, עם זאת, רגע קל אחרי זה לא היה נראה עליו שום כעס. היה ניכר שהוא עושה כמצווה עליו במצות החינוך, ומיד אחרי זה הוא ממשיך בשיגרת היום. הוא לא היה כועס וגם לא הראה כל כעס לא לאותו ילד ולא שאר הילדים.

הדברים מתאימים עם מה שממשיך מרן שליט"א וכותב בספרו שם: "אמנם יש ליזהר לא להכות קשה. כמו שאמרו בבא בתרא וכו' וכתבו בספרים שלא יכה בנו בשעת הכעס כי אז לא יהיה תועלת מזה רק בנו ילמד ממנו מדת הכעס, רק אחר שינוח דעתו יכהו כפי הצורך".

נציין עוד, כי בשנת תשנ"ח אז הופיע לראשונה הספר אורחות יושר. עורדו דברים אלו של רבינו רעש גדול בציבור בני התורה והישיבות. שהוא היחיד 'המעיז' לכתוב כי גם בימינו אנו יש להכות.

חינוך בנועם ובמתיקות. בנו של רשכבה"ג זצוק"ל, הגאון רבי שרגא שליט"א עם בנו ונכדו.

הגר"ש מוסיף: אחרי שנישאתי נכנסתי לביתו

ig0533145900@gmail.com **ביצירת קשר:**

רבי יהודה הנשיא 52 בני ברק 077-2092005 🖨 053-3145900 🗄 ניתן לתרום גם במכשירי "קהילות" ו"נדרים פלוס" בבתי הכנסת,

יש ללחוץ על לחצן 'קופות נוספות' ובחיפוש 'דברי שי"ח', או בטלפון: נדרים פלוס 03-7630585 שלוחה- 1586

4310 – סרילות 073-2757000 שלוחה

התורה של רבינו? כאן המקום: 053-3145900

רוצה להקדיש את יקיריך ולהיות שותף בהפצת דברי

ממרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ה קניבסקי שליט"א

גיליון מס׳ 379 | חג הפסח תש״פ | שנה שמינית | עורך: יצחק גולדשטוף

דוג הפסח

קדש ורחץ וכו'

סימני הסדר תוקנו על ידי הראשונים ז"ל (עי' מחזור ויטרי הלכות פסח סי' ס"ה). והם תיקנו לומר את הפרטים שנוהגים משך הסדר כגון קידוש ואח"כ רחיצת הידיים, ותיקנו את הסימנים כדי שידעו מה להקדים ומה לאחר ולעשות כל דבר במקומו. ולכן, דבר הנוהג כל שעת הסדר, כגון ד' כוסות, לא הזכירו בסימנים (דהזכירו רק מה שיש לנהוג עכשיו כמו מגיד רחצה וכו'). וזה גם הטעם שלא נאמר הסיבה, כי נוהג בכל הסדר (שמענו מרבנו).

ומה שבכלל תקנו סימנים, קדש, ורחץ, כרפס וכו', יש לומר כיון שבליל הסדר יש כל כך הרבה מצוות מצה מרור וחרוסת וכרפס ואפיקומן ועוד, ויש לכל דבר פרטים, כגון שלכרפס יש ליטול ידים תחילה, תיקנו לעשות סימנים שיזכרו את הכל ולא יטעו (וכן הוא בספר הפרדס הלכות פסח עמוד נ"ה ומחזור ויטרי, פסח סי' צ"ה).

ארבע כוסות

על שתיית ארבעה כוסות לא תיקנו חז"ל לשאול מה נשתנה [אע"ג דגם על מילי דרבנן תיקנו

לשאול שהרי מרור בזה"ז דרבנן וגם הטיבול הוא דרבנן וכן ההסיבה היא מדרבנן לדעת רוה"פ], וי"ל הטעם, דשתיית היין לא חשיב שינוי כ"כ דגם בשאר סעודות שבת ויו"ט בשאר ימות השנה מקדשים על היין, ודעת הרמב"ם בפ"ל מהלכות שבת ה"ט דגם סעודה שלישית יש לקבוע על היין [וגם בזמניהם היו רגילים יותר בשתיית יין עיין כתובות ח' ב'] ולכן אף דבשאר סעודות בימות השנה אין ד' כוסות, מ"מ תו לא חשיב שינוי כ"כ ולא תיקנו.

(שיח הפסח)

רשימות אישיות קצרות, מפנקסיו של תלמיד רבינו הגאון רבי יצחק שלמה קרלבך זצ"ל, ממה שזכה לראות, לשאול ולשמוע במחיצת רבינו מרן שליט"א (תודתנו נתונה לאחיו הגאון רבי יחיאל שליט"א על מסירת הדברים לע"נ רבי יצחק שלמה בן ר' שמואל)

פרק י"ד

- עלה רעיון לעשות חיזוק ללימוד שעה וחצי 🖎 בתחילת הסדר, למשך כמה שבועות בתענית דיבור במבצע של עשרות אלפי ₪, אבל יתכן שהכסף יבוא מהתורמים כאלה שכבר תורמים לכוללים, ואולי זה יהיה ע"ח תרומה להחזקה שוטפת של כולל אחר האם נכון לעשות, הכריע מו"ר, כן.
- אחד מחזיק משפחות אלמנות ויתומים ועתה 🖂 מציעים לו לשכור חנות גדולה לצורך מפעליו אבל יתכן שיהי' ע"ח המשפחות שמחכים, כי לא יוכל בתקופה זו להוציא כסף על שניהם, - ענה, שישכור. כי גם זה לצורך הרוחתם של המשפחות.
- האם יש ענין לקרוא על שם אדם שנפטר 🖎 בתוך השנה ללידת התינוק - ענה, כן.
- שאלו האם כשנאמר ללוות את האורח ארבע 🖎 אמות האם מועיל בתוך הבית או דוקא ד"א מחוץ לבית? ת. רק מחוץ לבית.
- באותו ענין שאלו, הליווי צריך דוקא באותו 🖎 יום שהאורח יוצא או אפשר יום קודם לכן? ת. גם יום קודם.
- יהודי הגיע ושאל, לרבו קראו אלקנה אבל כא

- ת. כן אבל יכוין לאביו של שמואל שנקרא
- א' סיפר שנותנים לו סנדקאות ושואל על 🖎 מה לכוין? ענה מו"ר יכוין לשם מצוה, ושלא יפגום בבריתו ושיהי' צדיק.
- שאלו את מו"ר מי נקרא מופלג בחכמה? כא וענה, מרן הרב שטיינמן.
- בזמן האחרון שאל אחד את מו"ר ואמר לו 🖎 שהוא עייף, השיב לו, כנראה אתה לא יושן מספיק בלילה.
- א' שאל ששומע שאחר באמצע אהבה רבה כא בוכה ואומר טאטא טאטא האם טוב עושה. השיב צריך לקבל מלקות... (כי אסור לדבר בשעת התפילה).
- ענה שו"ר שליט"א שחלק מחכמתו, ענה בירכו על מו"ר אמן וסיפר שמרן החזו"א אמר אם העולם כך חושבים גם שזה לא אמת אזי אפשר לברך ולענות אמן [פ"א אמר לי זה ברכה לבטלה אבל אמן מותר לענות].
- ש. האם מותר להניח עצי סוכה באוצר של 🖎 ספרים (השאלה הגיע מישיבת סלבודקה). ת. אין בזה קדושה וגם שהשתמשו בהם זה רק הזמנה ויש בזה בזיון ואסור להניח שם אבל טליתות מותר.
- ש. בן א"י שנמצא מחמת מחלה באמריקה 🖎 כבר 4 שנים מה דינו ליו"ט שני. ענה מו"ר, כל שדעתו לחזור חשיב בן א"י.
- הוסיפו ושאלו, הנ"ל נתנו לו תפקיד של מורה. ₪ וענה שוב מו"ר: הרי אילו היה בריא היה חוזר הרי הוא חשיב כל שדעתו לחזור.
- נהרג ע"י שדרסו אותו האם ייקרא על שמו? אאלו, על הצעה בה לחתן יש שתי אחים

- חופשים או לכלה האם צריך לספר. ענה: לכלה כן לחתן לא.
- שאלו על אשה שכתבה צואה על ירושה 🖎 שהיא קיבלה, הבכור יקבל פי שניים מפני שהוא הילד הכי טוב, אצל אמא אין דין של בכור מאידך כתבה שהוא הכי טוב איך דנים את צואתה. מו"ר ענה, הוי כמתנה וגם עשתה קנין אין בזה שום בעיה גם אם אמרה לשון של טעות.
- ש. לראות ת״ח גם שלא מבינים כלום רק כדי 🖎 לראות האם יש בזה ביטול תורה. ת. לא, כל הרואה דוד זוכה לתלמודו - טוב רואי. הגר"י זילברשטיו שליט"א הוסיף בשם חמיו מרו הגריש"א שהקבלת פני רבו - היינו לראותו בלבד (עי' מדרש רבה ויקרא ב' א').
- אחד שאל שהוא רוצה לכתוב ס"ת אבל ע"י 🖎 כך לא יוכל לנדב לישיבות. ענה לו מו"ר, אם לא השתתף בס"ת כתיבת ספר תורה קודמת דמצוה שלו.
- ש. בחור רוסי שברשות אמו מדליק נרות 🖎 שבת כבר ארבע שנים אחותו שנעשתה בת מצוה אומרת אין שום בית שיש גבר ואשה שגבר מדליק הוא טוען שיש לו חזקה, היא צודקת וגם שאין לו חזקה שלא היה מי שהוא אחר חזקה בפני קטן אין חזקה בב"ב מב. ת. הסכים, שבת כט תוס' אנשים, הרב גורס נשים עיי"ש.
- ש. אשה רוצה לתרום כליה, ונדרה שתתן, ויש 🖎 לה שני אחים שזקוקים היא מעדיפה ליתן לקטן האם יכולה? ענה מו"ר, זה לא חפץ. הנדר לא חל, יכולה ליתן למי שרוצה.

להצטרפות לרשימת מקבלי הגליון במייל ניתן לשלוח בקשה לכתובת: divreysiach+subscribe@googlegroups.com ניתן לתרום ולהקדיש ע"ג הגליון לע"נ, לרפואה ולהצלחה וכד', נשמח לקבל עובדות, הנהגות, ושו"ת מרבינו.

אז בי – ככה הי רוצה! שעד היום לא יהיה לך זיווג.

x' – זה לטובה. זה לטובה שעד היום לא היה לך זיווג.

די – אני לא מבין איך זה לטובה, אבל אני מאמין! אני לא מבינה אבל אני מאמינה!

כי אם מתחילים עם אי, שמי עשה לך את הכל, הי שזה אבא שאוהב. אז אם אבא שאוהב עשה, אז אני בטוח שהוא עשה לטובה! רק אני לא מבין אבל אני מאמין.

ואז הי – אומרים תודה!

אחרי שעושים את 4 השלבים האלו, אז אומרים תודה.

וסתם נתתי דוגמא על זיווג, אחד יגיד תודה שאין לו פרנסה, אחד על שאין לו ילדים, אחד יגיד על שהוא חולה, על שיש לו חרדות, פחדים, אחד על כאבי שיניים, זה לא משנה, כל הצרות! אומרים תודה ומתבטלים כל הצרות!

ואומרים ככה רבע שעה, ותודה, והרבה תודה!
והתודה לא אומרים סתם תודה, מדברים עם ה׳:
ייתודה לך בורא עולם, אם החלטת שזה ככה, בטח
זה לטובתי! תודה לך בורא עולם שעד היום לא נתת
לי זיווג...״, ועד היום לא נתת לו ילדים, פרנסה, כל
אחד מה שמציק לו, רבע שעה תודה, ואח״כ אומרים
מזמור לתודה, 8 פעמים.

[באותו עניין ראיתי לנכון לצטט פה מה שסיפר אחד האברכים היקרים, לרב אחרי השיעור שנמסר בישיבה בסעודה שלישית בשבת פרשת כי תשא:

יירציתי לספר לרב שאתמול נסעתי עם הילדים שלי, עשיתי איזה חסד, יצא לי לעשות פה איזה חסד עם אחד האברכים, ובדיוק אחרי החסד הזה, פתאום אני קולט שאין לי ארנק, ויש שם ציק 600 שקל של חמי למסור לאיזה מישהו, 300 שקל שהייתי צריך לתת לאיזה מישהו גם כן, בקיצור איזה יותר מ1500 שקל, ותעודת זהות שעכשיו עשיתי ביומטרי, וכל מיני דברים. התחלתי לתפוס את הראש, התחלתי לחשוב: ״הייתי פה, הייתי שם, איפה נסעתי״, התקשרתי, ביררתי, שאלתי, לא מוצא כלום! בדקתי, אני מסתכל, מחפש אולי במעיל, מנער את המעיל, לא מוצא את הארנק! בקיצור, אמרתי לבורא עולם : ״בורא עולם, דווקא אחרי החסד הזה אתה עושה לי את זה? בטח אתה עושה לי פה נסיון! אני דווקא יודה לך! אני יודע שזה נסיון, אני אגיד תודה!יי. התחלתי לעשות את החוק, הילדים ישבו איתי באוטו, התחילו לריב! ואי ואי! מכות! פצצות! פיצוצים! אמרתי אם אני לא יעשה עכשיו אני לא יודע אם אני יעשה אחייכ! אז לא התייחסתי, ואני שר לי! אומר תודה! מזמור לתודה! אחרי הרבע שעה תודה, שמונה מזמור לתודה, עם ניגון וזה. עד שסיימתי הם סיימו לריב! טוב, אחייכ התקשרתי

לאשתי, סיפרתי לה, הקפאנו את האשראי, חשבנו איך נבטל את הציקים וכוי. טוב, הלכתי למקווה, איך נבטל את הציקים וכוי. טוב, הלכתי למקווה אמרתי: "בורא עולם! זה רק נסיון! רק תודה! תודה לך הי! אני מאמין בך באמונה שלמה!". והייתי עם המעיל, ותוך כדי שיחה עם הי, ואני אומר: "מה שאתה עושה זה הכי טוב!", אני עושה ככה עם היד, נותן כמו מכה על המותן שלי, פתאום אני מרגיש בליטה! אני אומר: "ואי! רבונו של עולם! כמה פעמים חיפשתי במעיל! איך זה יכול להיות! אני בא, מכניס את היד לכיס, מוציא את הארנק! רוקד עם הארנק! אמרתי: "בורא עולם, עשית לי את כל הסיפור הזה, כי התגעגעת לכמה תודות שלי"!

העלוו

לכבוד נשמתו הטהורה והקדושה של הצדיק הקדוש אדוננו מורנו ורבנו נחמן בן פיגא זיע"א. וכן לעילוי נשמת הצדיק הקדוש רבי יהודה זאב בן רבי יחיאל צבי ע"ה

וכן לעילוי נשמת חברינו היקרים ארז בן דליה ע"ה ובועז בן רומיה ע"ה וכן לעילוי נשמת פערל בת ר' מאיר ע"ה זכן לעילוי נשמת שלמה בן נעמה ע"ה בתוך שאר כל נפטרי ישראל ולהבדיל לרפואה שלמה של משה בן אידה שיחיה וכן לרפואה שלמה והצלחה של בת שבע בת ימימה שתחיה וכן לרפואה שלמה וחזרה בתשובה שלמה בלי ייטורים של כל בני ובנות ישראל

כן להצלחת כל התורמים והתורמות ברוחניות ובגשמיות.

הצלחה ושמירה וכל הישועות בחסד וברחמים בלי שום ייסורים של נתן בן אריאלה וב"ב.

לתרומות:0527161619

elitzur424@gmail.com לקבלת העלון במייל

לעילוי נשמת יפה בת גולסטאן ע"ה, וכן לעילוי נשמת יוסף חיים בן אברהם ע"ה לעילוי נשמת ניסים בן אלגרה ע"ה

להזמנת הספרים, חוברות ודיסקים של מורנו הרב שלום ארוש שליט"א: 0522240696 להסבר מפורט על חוק התודה, סיפורים, שיעורים בנושא הקורונה, ועוד בקו האמונה:

בכלל! לכן אני לא נכנס לזה בכלל! בכלל! כהוא זה אני לא נכנס! זה לא שייך לתיקון שלי! יש לי חיים אני לא נכנס! זה לא שייך לתיקון שלי! יש לי חיים יפים למה לקלקל את החיים היפים שלי! חיים יפים, מלאים תורה, ומצוות, וזיכוי הרבים, למה אני צריך את כל זה! זה לא העניין שלי בכלל! זה לא שייך לתיקון שלי! תמיד אני אומר לנשים: "במקום כל זה תגידי ספר תהילים שלם! כל יום! את יודעת למה מה זה ספר תהילים שלם כל יום!! את יודעת למה תזכי! למה יזכה בעלך והילדים שלך! ואם את עדיין רווקה איזה בעל תזכי!", במקום לבזבז את הזמן! ואני לא מדבר עכשיו בכלל אם יש בזה איסור או אין בזה איסור, אני לא נכנס לזה עכשיו. אבל תקשיבו טוב לשכל שהי חנן אותי,

למה לך, לדעת כל מיני דברים שלא שייכים לתיקון שלך, למה לך כל זה!! למה!

ועכשיו, מלבד זה, אוהו, כמה עוונות יש בזה, וכמה זה שורף לך את הנשמה שלך, ומבלבל אותך, ואתה נופל בלשון הרע, ואח״כ אתה גם מדבר מזה, ועושים כבר סימפוזיונים... – רבונו של עולם! אומר רבנו פה שעל ידי לשון הרע נתפס בתפיסה! נכנס לבית סוהר! שאדם נכנס לבית לבידוד זה נקרא בית סוהר, כמו שאמרנו. מלבד זה, מסכנים אלו שנופלים לאיפה שנופלים, לאתרים של הטינופת, ושורפים את הנשמה שלהם.

אני קראתי פשוט, הנה זה ספר המידות, לא אני כתבתי אותו, הלוואי הייתי כותב כזה ספר, הלוואי! רבנו נחמן מברסלב כתב אותו.

רבנו כותב: <u>"ברכת הצדיק הוא פדיון"</u>. וגם: <u>"מי</u> שמחזיר בני אדם בתשובה ניצול מבית האסורים".

לכן כל אחד צריך לעסוק בהפצה!

עכשיו תקשיבו טוב, יהרפואה לקורונהי, בגימטריא, זה יוצא מספר 694. ותקחו את המילים ירבי נחמן מברסלבי, גם יוצא 694. ממש מדויק!

אז רבנו נחמן מברסלב הוא הרפואה לקורונה, ורבנו נחמן מברסלב אמר על הספר שלו העיקרי, ליקוטי מוחר"ן, שזה שמירה. צריך להיות לכל אחד את הספר הזה בבית, כל אחד! רבנו גם אמר שהספר שלו שנמצא בבית גם הוא שמירה שלא תהיה אש בבית, לא תהיה אש, אז לא יהיו טילים, לא יהיו קטיושות, ולא סקאדים, ולא אטומים, לא יהיה.

תלמיד שלי, שם את הספר בבית של אמא שלו, נפל שם טיל ולא התפוצץ! אני בעצמי הלכתי לראות איפה שהיה פיצוץ באיזה מקום, מצד ימין הכלח הרוס, מצד שמאל הכל הרוס, ואיפה שהיה ליקוטי מוהר"ן כוס לא נשברה, וזה לא הגיוני! זה הכח של הספר, שמירה גדולה מאוד.

כל אחד צריך שיהיה לו את זה בבית, בכל מכונית. זה שמירה מאש! שמירה מקורונה! לכן בכל משרד, בכל כיתה בבית ספר, בכל מקום.

וזה, אני אמרתי בעזרת הי, מאוד אני מבקש שכולם יראו, שכל אחד יקח לו עשר, או עשרים, ליקוטי מוהר"ן, ישים אצל האחים שלו, אצל החברים שלו, אצל כל מי שאפשר לשים אצלו. בבתים, במכוניות, במשרדים, במפעלים, בכל מקום! בכל מקום! ואז נעשה קסדה! לא כיפת ברזל, קסדת רבי נחמן על כל ארץ ישראל! ותהיה שמירה מכל ההזיקות! מהקורונה!

לכן כל אחד יראה לעסוק בהפצה! בפרט של הספר ליקוטי מוהריין. הנה מה אמרנו עכשיו! כשאדם עוסק בהפצה, אז על ידי זה הוא ניצול מתפיסה, שיצא מהבית סוהר שהוא נתפס בו.

אז כל אחד יעסוק בהפצת הספר ליקוטי מוהר"ן!

אז מה למדנו! שאנחנו צריכים ממש להתחזק באמונה, להתחזק בביטחון בה', העיקר לא לפחד כלל! ישתבח שמו לעד!

עכשיו אני חייב להסביר לכם, כל פעם אני מסביר את זה עוד פעם ועוד פעם. שיש חוק, והחוק אומר – אומרים תודה ומתבטלים כל הצרות! החוק אומר, וזה חוק! כל הזמן מספרים לי עוד, עשיתי את החוק, ונהייתה לי ישועה כזו, כל הזמן באים ומספרים לי. אין! ישתבח שמו לעד!

אז איך עושים את החוק הזה? רבע שעה אומרים תודה, אחייכ אומרים שמונה פעמים מזמור קי בתהילים, פרק קי בתהילים, שזה נקרא מזמור לתודה, וזהו, זה החוק! והחוק עובד!

עכשיו כל אחד ישאל אותי: איך אומרים רבע שעה תודה על צרות!! אדם שאין לו ילדים יגיד תודה שאין לי ילדים!! פעם אמרתי לאישה להגיד תודה שאין לה ילדים, צעקה: "מה!! אני אגיד תודה!! אני בוכה יום ולילה!", אמרתי לה: בכית ותמשיכי לבכות, תגידי תודה יהיו לך ילדים. באמת היא אמרה תודה, וזכיתי שישבתי סנדר בברית של הבן שלה.

אז גם היא שאלה אותי, איך אני אגיד תודה, או אדם שאין לו זיווג יגיד תודה שאין לו זיווג! או אדם שאין לו פרנסה יגיד תודה שאין לו פרנסה, הוא בוכה! אחד הוא חולה, יש לו פחד, חרדות, מה, יגיד תודה! איך אומרים תודה.

אז נסביר, וכל אחד יקשיב טוב איך אומרים רבע שעה התודה, ואחייכ אומרים שמונה פעמים מזמור לתודה –

זה חמש שלבים, שלב ראשון זה אמונה! איך! מה זה אמונה! יש לנו אבא! יש לי אבא! יש לך אבא! כל אחד ידע דבר ראשון, אי – יש לי אבא בשמיים שאוהב אותי.

טוב, אוהב אותי, ובכל אופן הוא לא נתן לי, לדוגמא זיווג.

עוד פעם נחזור. אנשים שואלים אותי: ״כבוד הרב! מהז! אני אלך לעבודה!! מה אתה אומר!! מה אני יעשה כבוד הרב!!״

מה קרה!! מה, מה קרה!! אה, יש קורונה! מי הביא אותה! הי! אבא שבשמיים! להחזיק באמונה! העיקר זה להחזיק באמונה! תחזיק באמונה, אל תתבלבל! שום דבר לא השתנה!

הנה, ראיתם, שני צדיקים, שכותבים, שאם אדם לא מפחד, כותבים בפירוש, שאם אדם לא מפחד לא ישלוט בו שום דבר! כמו שרבנו אמר, שהעיקר לא לפחד! העיקר להחזיק באמונה! זה דבר ראשון.

זכות הצדיק, שהיום יומא דהילולא שלו, אדוננו מורנו ורבנו רבי אלימלך מליזענסק, ודאי זכותו תעמוד לנו!

כי זה העיקר! לא לפחד כלל!

רבנו נחמן מברסלב חיבר סיפר, קוראים לו 'ספר המידות', רבנו כתב את הספר הזה שהיה בערך בגיל 11, 12, משהו כזה, כתב את הספר הזה. אז זה ספר שבו רבנו כל מידה ומידה כתב עליה, מכל התורה הקדושה, והוא אמר שהספר הזה עשה אותו, את את רבנו הקדוש, יהודי. כי הוא הלך עם הספר הזה, ועם הספר הזה הוא עבד. ואין דבר שרבנו לא כתב עליו. רבנו גם כתב על פחד, גם על פדיון שבויים, על הכל כתב רבנו.

אז רבנו כותב שמי שאינו יוצא מביתו חשוב כמו שהוא נכנס לבית סוהר. אם אדם צריך להיות בתוך בית סגור, זה נחשב לו בשמיים כאילו הוא יושב בבית סוהר. אז יוצא שהרבה יהודים היה מגיע להם בית סוהר, וחסכו מהמדינה לפתוח כמה בתי סוהר

 ככה כותב רבנו: יימי שאינו יוצא מביתו חשוב כתפיסהיי, כמו בית סוהר.

טוב, אז בא נראה, על מה, על איזה עוונות באים לעונש הזה, שצריכים לישב בבית סוהר.

דבר ראשון – על ידי גאווה. גאווה זה בדיוק הפך מהאמונה, שאדם מתגאה!!

<u>ייעל ידי גבהות הלב נופל לתפיסהיי.</u>

לא נעים להגיד, אבל ככה כתוב פה.

<u>ייבעוון משכב זכר נתפס בתפיסהיי,</u> לא נעים, אבל הי ישמור, הי יחזיר את כל עם ישראל בתשובה, ירפא אותם, את כולם.

יעל ידי ניאוף נופל לתפיסהיי. ומה זה ניאוף? כתוב בליקוטי מוהריין שעיקר הניאוף זה בעיניים. כמובן שהיום כל האתרים, שיש בהם מה שיש בהם, הנה כתוב, על ידי ניאוף נופל לתפיסה, ככה כתוב! אני קורא מה שכתוב.

אני לא מוכיח את אף אחד, אני לא דרכי להוכיח את אף אחד, אנחנו רק רוצים לעשות תשובה! לעשות תשובה, בשביל שנזכה להתקרב מעכשיו.

<u>יימי שבא לצדיק, ושואל את הצדיק עצה, ומפר עצתו אחייכ, על ידי זה נתפס בתפיסהיי.</u>

אתה בא לצדיק, שאלת! אל תפר! או אל תבוא לשאול, אבל אם באת, תעשה כמו שאמר לך בדיוק. עכשיו, רבנו כותב עוד:

<u>"בשביל שאין מבקשים רחמים על חברו, על ידי זה</u> נופל לתפיסה<u>".</u>

אם אדם לא מתפלל, צריכים להתפלל על עם ישראל! כמו שאמרתי, כל אחד צריך מעכשיו, אין! מעכשיו! ב"ה, אנחנו זוכים לעשות התבודדות, אז אחרי שאני עושה חשבון נפש, אני כבר לא יכול להתפלל על שום דבר, צריך להתפלל על עם ישראל! אמרתי את זה לתלמידים שלי, אפילו בישיבה הקטנה, בישיבה גדולה, אמרתי להם שיגידו שעה תהילים, כל יום בשביל עם ישראל. אם לא יודעים לעשות התבודדות, לפחות שיגידו שעה תהילים, אמרתי את זה לתלמידים, תעשו! כי שעה תהילים, אמרתי את זה לתלמידים, תעשו! כי רבנו כותב שבשביל שאין מבקשים רחמים על חברו, כל שכן על כלל ישראל, שעכשיו זקוקים להרבה רחמים, על ידי זה נופל לתפיסה!

ייעל ידי לשון הרע נתפס בתפיסהיי -

הסברתי, ואני עוד פעם יסביר, כל מי שיש לו את המכשירים האלו, האדמו״ר פייסבוק, או האדמו״ר שקוראים לו אינסטגרם, בקיצור כל האדמו״רים, אדמו״ר הוואצאפ, כל האינטרנט, יש שמה הרבה אדמו״רים, ואנשים כל היום מבזבזים את הזמן והחיים.

אמרתי, אפילו אין בזה לשון הרע, אין בזה ניאוף, טוב! עצם זה שכל הזמן משדרים לך כל הזמן מסרים שלא שייכים לתיקון שלך, זה נורא! גם ככה אתה רחוק מהתיקון שלך, גם ככה אתה רחוק מהתיקון שלך, גם ככה אתה רחוק מהתכלית, ועכשיו עוד מבלבלים אותך ומשדרים לך כל הזמן מסרים, כאלו וכאלו, וכל מיני מסרים שלא שייכים לתיקון שלך! מה זה שייך לתיקון שלך!!

תודה לה' שאני לא יודע כלום ולא שומע כלום, איזה גן עדן זה!

וגם זה קשור לפחד, מי שיש לו פחד, **כמה אמרו לי** שקבלו על עצמם לא לשמוע חדשות ועבר להם הפחד! כל הזמן רק מפחידים ומפחידים...

כל אחד שיחשוב! מה אתה צריך לדעת מזה ומזה, מה זה שייך לתיקון שלך!! אני כמעט לא שומע כלום, רק לפעמים באים ומספרים לי, אני אומר להם ילא יודע! מה זה שייך לתיקון שלי!! אני רק רוצה לדעת מה ששייך לתיקון שלי! זה שייך לתיקון שלי! אני צריך לדעת על פלוני! לא! זה לא עניין שלי

כס"ד בר"ה

ליל שלישי כ"א אדר תש"פ

דיבורים מתוך שיעורו השבועי של

הרב שלום ארוש שליט"א

יתכנו טעויות בשל מרוצת הכתיבה

א לקרוא בשטת התפילה וקריאת התורה / השלון מוקדש לזכותו של מורנו הר שלום בן ימנה שיחיה ויאריך ימים בבריאות איתנה שד מאה ועשרים שנה

בורא עולם הוא הביא את הקורונה! והוא משגיח השגחה פרטית! כמו שאומרים 'כל כדור יש לו כתובת', כל קורונה יש לה כתובת, ישתבח שמו לעד! הוא לא הפקיר את העולם בורא עולם, הוא לא הפקיר! ח"ו! בורא עולם משגיח על העולם! משגיח השגחה פרטית!

וכשאדם חי באמונה, הוא יודע יבורא עולם הוא מחליט, הוא הביא את הקורונה, הוא משגיח על העולם, ועל כל אחד בפרטי פרטיות, והוא מחליט בדיוק מה שיהיה ואיך יהיה, ומה שיהיה הכלי. קודם כל אמונה פשוטה.

<u>ואחייכ צריכים לדעת ש</u>אנחנו בידיים של אבא! שאבא הוא אחראי על כל מה שקורה בעולם, אבא שבשמיים, ואנחנו בידיים שלו, והוא אוהב אותנו תמיד, אבא שאוהב אותנו תמיד! ויעשה איתנו רק טוב! אבא ששומר עלינו! אבא שמשגיח עלינו! אבא שעושה איתנו רק טוב, ויעשה איתנו רק טוב! אבא שבשמיים!

שאדם מחזיק באמונה, תדעו לכם, שאדם מחזיק באמונה הוא מעל הטבע! מה זה פירושו מעל הטבע! באמונה הוא מעל הטבע! מה זה פירושו מעל הטבע! הטבע לא יכול לשלוט בו! שום דבר לא יכול לשלוט בו! שום רע בעולם! כי כשאדם מחזיק באמונה הוא מחזיק בה' זה בעצמו! הוא מחזיק בהשם! להחזיק בה' זה להחזיק באמונה!

ואפשר פשוט להגיד את הפרק בתהילים, פרק קכ"א, קוראים אותו, כל יום אומרים אותו בימי החול בערבית, להתבונן במה שאומרים: "שיר למעלות אשר עיני אל ההרים, מאין יבוא עזרי, עזרי מעם ה' עושה שמיים וארץ, אל יתן למוט רגליך, אל ינום שמרך, הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל, ה' שמרך ה' צלך על יד ימינך. יומם השמש לא יככה וירח בלילה, ה' ישמרך מכל רע ישמור את נפשך, ה' ישמור צאתך ובואך מעתה ועד עולם" – פשוט להגיד את השיר למעלות! כל פעם להגיד אותו! תשמע מה שאתה אומר! ה' שמרך! ה' צלך, הוא כמו צל שלך! הוא לא סתם משגיח עליך, הוא נמצא איתך צמוד! ה' ישמרך מכל רע! ישמור את נפשך!

להחזיק באמונה! כי אדם שמחזיק באמונה הוא מחזיק בה׳. כולם שואלים, יקורונהי, מה קורה, איך קורה, איך יהיה, אז בעזרת הי, שנזכה לחזק את עם ישראל.

יש ספר, קוראים לו יתורת נתןי, פרשת ויחי, וזה לשונו: יילכן צריך גם כן להזהר שלא להתיירא...י, שאדם לא יהיה לו פחד. והוא כותב פה, שאם יש דבר, כמו שעכשיו יש את הקורונה הזה, שזה גם סוג של דבר, אז הוא מזהיר ואומר שהעיקר לא לפחד!

לא צריך לפחד משום דבר. הוא אומר שמי שמתיירא ומפחד הוא נותן כח לשטן כח וגבורה להתגבר במגפה. שאדם מפחד הוא נותן כח שהמגפה תתגבר יותר ביימ.

י...אלא חבי כמעט רגע עד יעבור זעם, ויעסוק תמיד בתורה ובמעשה הקטורת...יי, כי יש עניין לעסוק במעשה הקטורת. שאדם יגיד את הקטורת, זה דבר ידוע שהקטורת יש לה כח לבטל את המוות.

איך אמר רבי נחמן מברסלב! יכל העולם כולו גשר צר מאוד והעיקר והעיקר שלא יתפחד כללי.

בספר ישומר אמוניםי במאמר הבטחון וההתחזקות כותב: ייוכן מובא מרבנו הקדוש הארייי זייל שכשיש חייו דבר, מגפה בעיר, אין יכול לשלוט רק באלו שיש להם פחד. אבל באלו שמחזיקים בלבם בבטחונם על הי, ומתגברים על הפחד, אין שום דבר רע יכול לשלוט בהםיי.

אז הוא כותב בצורה חד משמעית, במי יכול לשלוט הדבר? רק באלו שיש להם פחד. אבל באלו שמחזיקים באמונה, בבטחון בה', לא מפחדים, אנחנו בידיים של ה', להם בכלל הוא לא יכול להזיק.

לכן פה, זה המקום לחזור ולדבר. עכשיו אחרי שאמרתי את הדברים האלו, זה המקום לחזור ולדבר.

אנשים חושבים שאולי הקורונה זה מציאות בעולם... מפחדים מהקורונה...

צריכים לזכור, דבר ראשון – אבא שבשמיים, הוא הביא את הקורונה! והבורא ח״ו הוא לא הפקיר את העולם! מה אתם חושבים שבורא עולם הפקיר את העולם, הביא קורונה וזהו! הפקיר את העולם, זהו, הקורונה תעשה מה שהיא רוצה, ח״ו...

גן הדעת חידושים לפרשת שבוע

אלף זעירא

תחום שבת הינו אלפיים אמה. כלומה, לאדם מותר לצאת מהמוקום בו הוא שובת עד אלפיים אמה. וכל אלף מרכוז לסוג אחר של שכל. כל אלף היא התבוננות בפני עצמה. כי האות אלף היא בחינת שכל, כמו שכתוב "אאלפך חכמה", ללמדנו שהאלף מרמזת לחכמה (האלף ראש לאותיות, והחכמה ראש לספירות)

ושני האלפים הללו שהם בחינת שני תדרים שונים, מרכוזים לשני שכלים עיקריים אותם מלמד רבי נחמן מברסלב. השכל הראשון אומר שהאדם צריך כל הזמן להעצים ולחזק את הצדדים הטובים שבו. להתעקש לחפש ולמצוא בעצמו רק טוב. לברוח מכל מחשבה דיבור או מעשה מחלישים. ולכלל השכל הזה הוא קורא "אזמרה לאלהי בעודי", שבעוד קצת טוב שבי אני מחייה את עצמי, כל שכן בחרבה טוב.

והשכל השני הוא השכל אתו אני צריך להזכיר לעצמי שאני כלום ושום דבר, לא יודע כלום ולא מבין כלום. וככותרת, נקרא השכל הזה "איה מקום כבודו להעריצו", כי הוא השכל שמזכיר לי להמשיך לחפש כל הזמן, להמשיך להיות סקרן, כמו תינוק שמגלה את העולם, זה השכל שמוציא אותי מהזקנה, מהמחשבה הכוזבת שאני מבין ויודע משהו.

ואדם שמרגיל עצמו ללכת עם שני השכלים הללו

של התעצמות הטוב והגדלת הסקרנות לדעת, נשאר תמיד בתחום שבת, בתחום הקדושה, זה מה שלומד מזה רבי נתן, שאדם שהולך עם שני התובנות הללו הוא כופנים מקדושת השבת לקרבו גם ביכוות החול, תעצים את עצמך מחד, ותהיה בהשתוקקות לדעת מאידך, תסכים להודות שאתה לא באמת יודע, תסכים להיות עניו.

וכל זה נרמז באלף הקטנה הפותחת את פרשת ויקרא, לרמז לכל אחד מאתנו, את התובנות האמתיות מקבלים מהמקום הכי קטן והכי מועט שלך, מהנקודה הכי זעירא, משם נבנה המשכן שלך, להמקום הגרנדיוזי, הנרקסיסטי, זה שרוצה להיות שלם בבחינת ה"אלף לך שלמה", לא משם בונים משכן, המשכן נבנה דרך האלף זעירא, דרך נקודת הענווה, שמכירה במעלות, אך באותה נשימה מכירה בחסרונות.

וזו למעשה ההגדרה המדויקת לענווה, להכיר במעלות ובחסרונות שלי באופן מדויק. ענווה היא לא ההיפך מגאווה כמו שחושבים העולם. ענווה היא הממוצע שבין הגאווה לבין שפלות הרוח שהם שני קצוות שליליים.

הגאווה קצה שלילי סטעמים ברורים, ונזקי הגאווה הם אינסופיים, גם בהיבטים שבין אדם לחברו וגם בהיבטים שבין אדם למקום. אותו דבר שפלות הרוח

פנינים חסידות ברסלב

הַיָּה אוֹמֶר בָּצַחוּת הָרֵב הַקַּדוֹשׁ רַבִּי בַּרוּךְ ַ מְכֵּועזָבּוּז זַצַ״ל, אָלוּ הֵיוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נוֹהַגִּים לְבְכּוֹת בָּחֹדֵשׁ נִיסָן שַׁיַּצִּילֵם הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ מְמַשַּׁהוּ חָמֵץ בְּכֶּסַח, הָיוּ יָכוֹלִים לֶאֱכֹל תַּרְנְגוֹלִים וְאַוֻּזִים פְּטוּמוֹת בְּחֹדֶשׁ תִּשְׁרֵי, כִּי כְּבָר אָמַר הָאֲרִ״י הַקָּדוֹשׁ שֶׁכִּוי שינצל ממשהו חמץ בפסח מבטח לו שלא יחטא ַכָּל הַשָּׁנָה. וּכֵוהָרָאוּי הָיָה לַהֵכִּף הַכִּוּנָהָג שֵׁנוֹהַגִּים בָּסֶדֶר הֶחֶדָשִׁים. וּפֵרֵשׁ לְפִי זֶה הַכָּתוּב (שמות יג) "וַעַבַדְתֵּם אֵת הָעַבוֹדָה הַזֹּאת בַּחֹדֵשׁ הַזֶּה". וָהַיִנוּ 'הָעֵבוֹדָה הַזֹּאת' הִיא עַבוֹדַת הַתִּשׁוּבָה שֵׁל ַחֹדֶשׁ אֱלוּל וְסֵדֶר ״הָעֲבוֹדָה״ שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים, וָאַת הַעֲבוֹדֵה הַזּוֹ צָרִיךְ לַעֲשוֹת ׳בַּחֹדֵשׁ הַזָּה׳ הוּא חֹדֵשׁ נִיסָן כָּמוֹ שַׁנַּאֲמַר ׳הַחֹדֵשׁ הַזָּה, לָכֶם רֹאשׁ ַחַדַשִּׁים׳. וָאָלוּ הַיוּ בָּנֵי יִשְׂרָאֶל בּוֹכִים בָּנִיסַן שֵׁיָּשָׁמָרֵם ה' מִפַּשֶּׁהוּ חָמֵץ הָיוּ יְכוֹלִים לִ<mark>צְהֹל בְּשִׂמְחָה בְּיוֹם</mark> הַכָּפוּרִים וּבָחֹדֵשׁ הַתִּשׁוּבָה. (שיח שרפי קודש -חלק ו תקנו)

היא קצה שלילי, כי אדם שלא מכיר בערך של עצמו מזלזל במה שחנן אותו הבורא, כי לכל אדם סגולות נפשיות מיוחדות רק לו, ועליו להכיר בהם ולתרום ממה שחננו ה' לזולתו, ומי שמשפיל עצמו בכל תחום ועניין הוא מתכחש באמת, ומוריד לטמיון שפע אלוהי שניתן לו.

שו"ת של חסד ע"י בית הוראה-חוט של חסד

הרה"ג ר' ירון אשכנזי שליט"א ר"כ חושן משפט בישיבת "חוט של חסד" מנהל רוחני ב"קו ההלכה"

הכשרת המטבח וכליו

כל כלי שרגילים להשתמש בו במשך השנה, יש חשש שהכלי בלע טעם של חמץ, ומי שמעוניין להשתמש בו בפסח עליו להכשירו כדת וכדין, אלא שדרך ההכשרה של כל כלי היא כפי רוב תשמישו, ולכן כוסות שמשתמשים בהם רק בצונן בלבד, מותר להשתמש בהם בפסח ומספיקה להם שטיפה במים צוננים להכשירם לפסח. מה שאין

כן בכלים שמשתמשים בהם ברותה,
יש להכשירם בהגעלה. עניין מעשה
ההגעלה נזכר בתורה (במדבר לא כג)
בפרשת כלי מדיין "כָּל דְּבֶר אֲשֶׁר יְבֹא
בְּצָשׁ תַּעֲבִירוּ בָאָשׁ וְטָבַר ... וְכֹל אֲשֶׁר
בסחים עד) נאמר הכלל להכשרת
כלים "כבולעו כך פולטו". לכן כאשר אנו
מכשירים את המטבח אנו מסתכלים
על דרך השימוש באותו הדבר שאנו
כן על דרך השימוש באותו הדבר שאנו
כן מעוניינים להכשירו, וכפי תשמישו כך

הכשרו. ישנם כמה כללים הנצרכים לידיעה לפני הכשרת הכלים בהגעלה: יש לנקות את הכלי היטב, שהכלי יהיה נקי ושלא יהיה דבוק עליו שירים כלל, פעמים שישנם כלים שכורוב שיכווש נדבק בהם שיריים שאינם ניתנים להסרה (כל מיני נקודות שחורות או חומות) במקרה זה אין אפשרות להכשיר את הכלי, לכן יש להקפיד בזה שהכלי יהיה נקי לחלוטין.

כל הדברים המחוברים לכלי כגון ידיות הכלי, ידית

המכסה וכדומה, אין צריך להסירם משום שהכל נחשב לכלי אחד, ומכל מקום יש לנקות היטב את מקום הברגים ולבדוק שאין שם שיירי חמץ או חלודה.

כאשר מגעילים כלים חלבים ובשריים יחד, יש להקפיד לפני שמטבילים אותם במים החמים לשים

במים חומר הפוגם כגון סבון כלים וכדומה. להמתין עד שהמים יבעבעו, ואז להכניס את הסיר ולהמתין כמה שניות עד שהמים חוזרים לבעבע. להוציא את הסיר ולשטוף במים הקרים.

כללים אלו ניתנים למי שלא כוצא מקום שבו יכול לעשות הגעלה כדין וצריך להגעיל בביתו, אמנם מכיון שיש פרטים רבים בהגעלת כלים, לכן לכתחילה יש להקפיד ללכת למקום

שבו מגעילים כלים על פי ההלכה, ולא לעשות לבד בבית, ומכל מקום במקרה שהוצרך להגעיל כלים בבית, כדאי להתקשר להתייעץ עם רב ב"קו ההלכה" ולקבל הנחיות ברורות.

לגבי הכשרת <mark>תנור</mark> וכיריים נפרט את דרך הכשרתם:

תנור

מכיון שבדרך כלל התנור לא בולע ישירות מהחמץ, אלא רק מהאדים היוצאים מן המאכל,

ניתן להכשירו על ידי המתנה 24 שעות אחר האפיה האחרונה, ולאחר מכן לנקות היטב מבפנים בכל דפנות התנור ולהסיקו היטב שעה או יותר אמנם לתבניות אין הכשה, משום שהתבניות בלעו ישירות מהחמץ, וצריכות ליבון חמוה, ומכיון שלא ניתן לעשות להם ליבון חמוה, לכן צריך להחליפם בתבניות אחרות. לגבי תנור פירוליטי (ניקוי עצמי על ידי חום רב מעל 500 מעלות) ניתן להפעיל את התנור עם התבניות על התוכנה הזו ולאחר מכן לנגב את התנור והתבניות, והכל כשר לפסח.

כיריים

את המשטח התחתון יש לנקות היטב ולצפות בנייר כסף, ואין צריך לערות עליהם מים רותחים כלל, אלא רק לצפות בנייר כסף עבה, כמו כן כלל, אלא רק לצפות בנייר כסף עבה, כמו כן אין צורך לפתוח את המכסה כדי להגיע למקום שאין צורך לפתוח של המבערים עם החוטים וכו', משום שאין יד אדם מגיעה לשם, לכן מועיל לזה הביטול של בדיקת חמץ וערב פסח. את החצובות יש להגעיל צפות בנייר כלים כדין, ואם הגעילו אין צריך לצפות בנייר כסף, או לחילופין ניתן לערות עליהם מים רותחים ולצפות בנייר כסף, את המבערים אין צורך להגעיל ומספיק להם שכויפה בלבד, מכיון שהם כנגד האש כל הזמן, אין להם בליעה כלל ולכן אים צריכים הכשה

כיריים קירמיות - הלוגן

כיריים קירמיות נחשבות ככלי זכוכית שמועיל להם שטיפה בלבד, והמחמיר להפעילם על ריק, תבא עליו הברכה. (שו"ת מעשה חושב חלק ו' סימן י').

סיפור לשולחן שבת

מלך הדייגים ומלך היהודים

רבי חיים אבולעפיה הראשון איש אלוקים היה (יום פטירתו ו' בניסן) ולא פסק פיו מלמלמל דברי תורה בנגלה ובנסתר. בזקנותו עלה מארצות הגולה לשכון בארץ ישראל והחליט לקבוע את משכנו בטבריה על שפת הכינרת.

מאז בואו ידעו יהודי העיר שקט ושלווה. המוסלמים החרישו ולא העזו להרים את ראשם, כי על כן רבי חיים אבולעפיה הזהר הזהירם מכך כן יבולע להם. רק פעם אחת העז ערבי מקומי לנסות ולהתאנות למשפחה יהודית, ובעונש אשר קיבל די היה להזהיר כל מוסלמי בטבריה מפני

היהודים ורבם הגדול.

אבו-האני, מוסלמי זקן, היה מלך על עדת הדייגים בים הכינרת. איש לא מינה אותו למלך, אבו-האני עצמו מינה את עצמו ואוי לו למי שניסה להפר את מעמדו.

היו הדייגים קשובים
ומצייתים למלך הדייגים
הנכבד. בקולו הרועם
חילק את שטחי הדיג
והעניק אישורים היכן
הוא מקומו של כל דייג
מכן בשוק. גם היהודים
שעסקו במלאכה
זו השתדלו שלא
להמורות את פיו. למי
שהכיר במעמדו וציית
לו, העניק אבו-האני
מקום קבוע לפרנסתו.

באחד הימים הגיע לשוק הדגים ערבי

צעיר ונכורץ שאבו-האני הציגו כאחיינו. ככוובן שהוא קיבל מוקום לדוג בו בבלעדיות. דא עקא, שהמוקום אותו הקצה אבו-האני לאחיינו היה מקומו הקבוע של יהודי העמל לפרנס את משפחתו, כבר שנים מרובות הוא דג שם, עוד לפני שאבו-האני השתלט על שפת הכינרת ועשה אותה נחלתו. החל דין ודברים קולני. היהודי גער באחיינו של המלך הנכבד והערבי הזעיק את דודו שיבוא להעמיד את היהודי החצוף על מקומו.

אבו-האני הגיע אל המקום וגער ביהודי שיסתלק מן המקום מיד. "אם רצונך", אמר לו, "תוכל לבוא לפנות בוקר עד זריחת החמה לדוג

פה. אולם לאחר הזריחה זה המקום של אחייני". היהודי משך בכתפיו: "מי מינה אותך לאחראי על הכינרת ודגיה? אולי אני זה שאקבע עבורך היכן ומתי וכמה תדוג?"

אבו-האני נדהם. לראשונה העז מאן דהוא להתנגד לסמכותו. כדי שהתופעה לא תישנה הבין שהוא חייב להפעיל כוח. בעט בדלי הדגים שעמל עליו היהודי מן הבוקר והדפו היישר למימי הכינרת...

היהודי קם ועזב את המקום כשדמעות חונקות

את גרונו. נכנס היישר לבית מדרשו של רבי חיים אבולעפיה ותינה באוזניו את צערו על גזילתו של הערבי. רבי חיים אבולעפיה ניחמו והרגיעו: בתוך יומיים יסתדר הדבר.

ביום חמישי בשבוע זה היו פניו של אבו-מכורכמות, האני משהו בלתי נהיר מתרחש בסחורתו. מקולקלים, הדגים צבעם מצהיב וריח רע נודף מהם. באי מתרחקים השוק מן הדוכן ופונים אל דוכנים אחרים לרכוש מעוורחת סחורה אבו-האני להשמיד ולאבד את כל הסחורה ולשטוף את הדוכן במים מן הכינרת. ליביא איני ופיעיד פלים. והעלות או פל המוציא מעשרותיו בראוי, אינו מפסיד בלים. והעלות או

אבל בימים הבאים חזר הדבר על עצמו בדיוק מושלם. דומה שקללה מן השמים פוקדת את אבו-האני והוא אינו יכול לה. דגים חיים מתו בדרך אל השוק, ואלו שהומתו בידי עובדיו, הפכו מיושנים ואינם ראויים למאכל אדח

אבו-האני זה לא טיפש היה. ערך עם עצמו חשבון מהיר והבין שהעניין הזה הרחק מדרך הטבע הוא ורק היהודים יכולים להביא לכך שיגר כמה מבניו לפייס את היהודי העשוק ולהבטיח לו שיותר לא יציק לו וזכות הדיָג נתונה לו מעתה ועד עולם...

<mark>מאמר ראש הישיבה</mark> -המשך-

שלב שלישי: עכשיו תחזק את עצמך להאמין שהכול לטובה, כלומר שזה שיש לך עדיין פחד זה לטובתך, על פי כל מה שלמדנו שכל מה שה' עושה הכול לטובה ושאין שום דבר בעולם. "שום רע" זה אומר ששום דבר שקורה לך הוא לא רע הכול רק טוב, גם הפחד הזה הוא לטובה.

שלב הרביעי: אתה אומר שהכול לטובה, אבל אתה בהחלט לא מבין איך זה לטובה. זה הזמן להזכיר לעצמך שוב את יסודות האמונה מהשלב הראשון: אני לא מבין איך זה לטובה, אבל אני מאמין, כי אני מאמין שאבא לא עושה רע לילדים שלו, אבא לא רוצה רע לילדים שלו, אבא רוצה רק את הכי טוב לילדים שלו. הפחד הזה הוא מאבא שבשמיים שאוהב אותי, ולכן גם אם אני לא מבין מה טוב בזה, אבל כך גזרה חכמתו יתברך וזה בוודאי הטוב המוחלט.

ועכשיו אתה יכול לעבור לשלב החמישי והעיקרי שהוא לומר תודה על הפחד שיש לך, ועל כל הייסורים שיש לך מכך שעדיין חסרה לך אמונה. בשלב הזה צריכים להאריך כמה שאפשר בתודה והודיה לה' על הפחד ועל הצער ועל הייסורים ועל הבידוד ועל כל הבעיות הנלוות למצב שבו אנחנו נמצאים.

בדרך הזו ואתה מכניס את האמונה לתוך הפחד ובזה אתה מבטל לגמרי את הפחד. כל מי שילך בעקבות השלבים האלה ויחזק את עצמו באמונה אמתית על המצב כולו וגם על המצב האישי שלו ועל הפחדים והחששות והחרדות שלו, ומתוך זה ירבה באמירת תודה בכל יום ויום - בוודאי ובוודאי יסורו ממנו כל הפחדים.

וכשיסורו ממך כל הפחדים אתה תהיה שמור ומוגן באמת כמו שכותב השומרי אמונים בשם האריז"ל: "זכן מובא מרבינו האר"י ז"ל כשיש ח"ו דבר [מגיפה] בעיר אין יכול לשלוט רק באלו שיש להם פחד, אבל באלו שמתחזקים בליבם בביטחונם על ה' ומתגברים על הפחד אין שום דבר רע יכול לשלוט בהם."

ה' יחזק את כל עם ישראל באמונה פשוטה ותכזיכוה ובביטחון גמור, שנדע ונאמין שהכול לטובה ונודה לה' יתברך על כל הקשיים וחבלי הגאולה ועל כל הפחדים והייסורים, ובזכות זה יישבו כל עם ישראל שקטים ושאננים בלי פחד וחרדה שמחים ובוטחים ומוגנים מכל מחלה ומכל מגפה, וה' יסיר את המחלה הזאת ואת כל המחלות מקרבנו ונראה במהרה בביאת גואל צדק ברחמים גמורים במהרה בימינו אמן.

בברכת והסירותי מחלה מקרבך

שלום הבית שלי הרב שלום ארוש שליט"א

הסדרה לשלום הבית מאת הרב שלום ארוש

052-2240696 ②

בַּיִת חַם

אַחַבי שָׁעָסַקְנוּ בְּכָל מִינֵי נוֹשְׂאִים שָׁל שְׁלוֹם בַּיִת, אַחַבי שָׁעַסַקְנוּ בְּכָל מִינֵי נוֹשְׂאִים שָׁל שְׁלוֹם בַּיִת, אַרְיכִים אֲנַחְנוּ לְלְמֹד דְּבֶר חָשׁוּב, שֶׁהוּא, לְצַעֲרֵנוּ הָרָב, נוֹשֵׁא מָצוי מְאד בְּיָמֵינוּ, וְהוּא נוֹשֵׁא הַנֵּרוּשִׁין. מֵעוֹלְם לֹא הְיָה דּוֹר שָׁצְחוּז הַנְּרִוּשִׁין בּוֹ הָיֶה נְּדוֹל כָּל כָּךְּ כְּמוֹ בְּדוֹרֵנוּ הַקַלּאת שֶׁבָּה זּוּגוֹת מַחֲלִיטִים לְהִתְנְּרַשׁ, הַוֹ בִּיךְר נוֹרָא, הֵן בְּרָר מַהְתַּבְּשׁ בְּדֹוֹרֵנוּ בִּלְבַד, וְזֶהוּ דְּבָר נוֹרָא, הֵן בְּכְר הַנְּכָשׁוֹת שָׁנִּכְּנֶּעוֹת מִכָּךְּ, וְהַן לְּכָלַל הַנְּכָשׁוֹת שְׁנִּכְּנֶּעוֹת מִכָּךְ, וְהַן לְּכָלַל יִיִּנְיִם לְּהַתְּבָּר. וַלְיִא, מַן יִּיִּרְהָ. בְּלַב הַיְּבִּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בִּיִר מִּלְבָּר. וְיִבְּים בְּיִב מִנְיִם בְּיִב בְּיִב בּלְבָיה וְבָּים בְּיִב בּיִבְים בְּיִב בְּיִב בּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִב בְּיִב בְּיב בְּיב בְּיִבְּים בְּיבּים בְּיב בְּיבְים בְּיבּב בּיִבְים בְּיבְּים בְּיבְים בְּיבּב בּיִבְים בְּיִבּים בְּבִים בְּיבִים בְּבִּים בְּיבִּים בְּיב בּיִבְים בְּיבְים בְּיב בְּיִבְּים בְּיב בְּים בְּיבִים בְּבִים בְּבִּים בְּבִים בְּבִּים בְּבִים בְּבִים בְּיבִים בְּבִים בְּבִּים בְּבִים בְּבִים בְּבְּבִים בְּיבְּבִים בְּבִים בְּבִים בְּבִּים בְּבִים בְּבִים בְּבַים בְּבִּים בְּבִים בְּבִים בְּיִבְים בְּבִים בְּבִיבְּבְּים בְּבִים בְּבִים בְּיוֹם בְּיִב בְּבְים בְּבִּבְים בְּבִים בְּבִים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִים בְּבִים בְּבִים בְּבִּים בְּבִים בְּבִּבְּים בְּבִּים בְּבִים בּבְּים בְּבִּים בְּבִים בְּבִים בְּבִּבְים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִים בְּבִּים בְּעִים בְּבְּים בְּבַּים בְּיִים בְּבִים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִים בְּבִים בְּבִים בְּבִים בְּיבּים בְּבִים בְּיבְיבִים בְּבִים בְּבִים בְּבִּים בְּבִים בְּיבּים בְּבִים בְּבִיבְים בְּבִים בְּים בְּבִים בְּיבְּים בְּבִים בְּיבְים בְּיבְים בְּיבּים בְּיבְים בְּיבּים בְּיבּים בְּיבִים בְּיבִים בְּיבּים בְּבִּים בְּיבִים בְּיבְים בְּיבְים בְּבְיבְים בְּיבְים בְּיבְים בְּיבְים בְּבְיבְים בְּיבְים בְּים בְּיבְּים בְּיבְיבָּים בְּיבְים בְּיבְים בְּבִים בְּבְיבְים בְּיבְים בְּיבְיבְּים בְּיבְיבְים בְּבְים בְּבְים ב

כִּי לְמַעֲשֶׂה כָּל הַצְּלָחת הָאֶדֶם בְּכֶּל הַהְּחוּמִים,
הָּלוּיָּה בִּשְׁלוֹם הַבִּית. וּבְּעָקָּר הַצְלָחת הַיְלְדִים! כִּי בַּיִת
שָׁתִשׁ בּוֹ שְׁלוֹם בַּיִת, הַיְּלָדִים יוּצְאִים קִצְּלָחִים; אוֹהֲבִים
שְׁמַחִים וְכוּי וְכוּי, אַךְּ כְּשָׁאֵין שְׁלוֹם בַּיִת וְכָל שָׁכֵּן כְּשָׁתִּי הַשְׁיַשׁ
שְׁמַחִים וְכוּי וְכוּי, אַךְּ כְּשָׁאֵין שְׁלוֹם בַּיִת וְכָל שָׁכֵּן כְּשָׁיֵשׁ
גַּרוּשִׁין, הַיְּלֶדִים יוֹצְאִים כְּגוּעִים, וּמִי יוֹדֵע אָם אֵי כַּעַם
יִתְּנָבְרוּ עַל אוֹתָן כְּגִּיעוֹת נַפְשִׁיוֹת.

אָסְנָם זָה לֹא סוֹד, וְתְּכִיד יָדַעְתִּי שַׁהַגֵּרוּשִׁין גוֹרְכִים לְּסֵבֶל רַב לִילְדִים, אֲבָל סָה שָׁעוֹבֵר אוֹתִי וְזְעְזַע אוֹתִי בְּילְדִים, אֲבָל סָה שָׁעוֹבֵר אוֹתִי וְזְעְזַע אוֹתִי בְּיוֹתֵּה, הוֹא סָה שָׁשָׁמַעְתִּי מִפִּישְׁהוּ שָׁאֲנִי סַבְּלְתִּי מִפִּישְׁהוּ שָׁאֲנִי סָבְלְתִּי יִסִּבְּלְתִּי שִׁלְם הוֹרֵי, וּמְפָּה שָׁהַם יִסִּבְּיִת שָׁל הוֹרֵי, וּמְפָּה שָׁהַם הַבִּית שָׁל הוֹרֵי, וּמְפָּה שָׁהַם הַבִּית שָׁל הוֹרֵי, וּמְפָּה שָׁל כָּבְּר עַל כָּל עַם ישׂרָאל!

נַדְגִּישׁ שֶׁפְּדַבֵּר עַל אָדָם מְבֻגָּר, מַצְלִיחַ מְאֹד בַּעַסָּקִים וְעָשִׁיר, נָשׂוּי וְיִשׁ לוֹ שְׁלוֹם בַּיִת, עָם יְלָדִים

אָלֶדִים, שָׁהַהוֹרִים שָׁלּוֹ הָתְגָּרְשׁוּ בָּבֶּיוֹתוֹ יֶלֶּד קְטָן,
וֹלְיאוֹרָה הָיָה צְרִיףְ לִשְׁכֹּחַ מָזֶּה - לֹא וְלֹא, הַפֶּצֵע לֹא
הַגְּלִיד, וְהוּא זוֹכֵּר אֶת הַיִּסּוּרִים הַגְּדוֹלִים שָׁלּוֹ בְּצוּרָה
מוּחְשִׁית כָּל כָּךְּ, עַד שָׁהוּא מַרְגִּישׁ שָׁהֵם יְכוֹלִים לְכַכֵּר
עַל כָּל עַם יִשְׂרָאֵלוּ וְנִרְאָה, שָׁעַד מֵאָה וְעֶשְׂרִים הוּא
יִקְיָה עָם הַפֶּצַע הַנּוֹרֶא הַזֶּה בְּנַכְשׁוֹ, ווָֹה וַדְּאִי יַשְׁפִּיע גַּם עַל חִנּוּךְּ יְלָדָיו וְעוֹד הַשְּׁפַעוֹת קָשׁוֹת אֲמַרוֹת.

ְּכְשֶׁשְׁמַלְתִּי אוֹתוֹ אוֹמֵר כָּךְ - הְזַדְּעְזְעָתִּי! לֹא חָשׁבְתִּי שָׁיָשׁ לוֹ כָּזֶה צַעַר נוֹרָא. אִם לֹא הָיִיתִי שׁוֹמֵע אוֹתוֹ אוֹמֵר כְּבְּ, לֹא הָיִיתִי מַאֲמִין שָׁיָשׁ לוֹ כָּזֶה צַעַר - כָּזֶה הוא פָצַע נוֹרָא שָׁלֹא עוֹבֵר לְעוֹלֶם, וְהַבְּנְתִּי וְהַרְגִּשְׁיִּר אַזֶּה צַעַר זָה לַיֶּלֶד לְגִּדֹל בַּבַיִת שָׁאֵין בוֹ שְׁלוֹם בַּיִת, וְכָל שָׁכָּן אָם מַנִּיעִים לְנֵרוּשִׁין.

תַּחְשָׁבּוּ שָׁיֶלֶּד רוֹאֶה אֶת הַהוֹרִים שָׁלּוֹ רָבִים אַהְתָּבְּהִים. אִי אָפְשָׁר לְהָבִין אֵלּוּ פְּחָדִים וּקְתָּחִים ישׁ לו מָזֶּה. אֵלּוּ דְּבָרִים יְכוֹלִים לַעֲבֹר עָלֶיו כְּשָׁרוֹאָה אוֹתֶם רָבִים וְצוֹעַקִים אֶחָד עַל הַשַּׁנִי. הוּא לֹא מַבִּין מָה קוֹנֶה, וְהוּא נִבְּכַל וְחוֹשֵׁב מַחְשָׁבוֹת: מָה קוֹנֶה צוֹעַקִים וּקְאַיְנִים, וְאָלֶך פְּעָמִים "כָּל שָׁבַן" אָם הַם צוֹעַקִים וּקְאַיְנִים, וְאָלֶך פְּעָמִים "כָּל שָׁבַן" אָם הַם רָבִים. זוֹ פָּשׁוּט אַכְזָרִיּוּת נוֹרָאִית כְּלַפֵּי הַיֶּלֶד.

ְּכְּשֶׁשָאַלְתִּי אֶת אֶחָד מִזּקְנֵי הַדּוֹר כֵּיצַד הוּא מַסְבִּיר אֶת רָבוּי מִקְרֵי הַגֵּרוּשִׁין בַּדּוֹר הַזֶּה, עָנָה,

שֶׁפְכִּי הַנּּרְאָה זֶהוּ דּוֹר מְסָנְּקּ, שָׁאֵינוֹ מוּדָע לְכָּךְ שֶׁחֵיֵי הַנִּשׂוּאִין דּוֹרְשִׁים הַרְבֵּה עֲבוֹדָה וּמַאֵסֶץ, וְלָכֵן עַל כָּל רִיב קַטָן רָצִים לְרַבָּנוּת.

וְאָפֶר: "גַּם לָנוּ הָיוּ הַרְבֵּה קְשָׁיִים, מְוּרִיבּוֹת, אִי הֻבְּנוֹת וְכַּדּוֹמֶה, כְּמוֹ כָּל זוּג צְעִיר, אֲבֶל מֵעוֹלֶם לֹא עָלָה עַל דַּעְמֵנוּ לְהַתְּנָּרִשׁ בְּשֶׁל כָּךְ, כִּי הָיִינוּ מוּנְנִים לְהַשְּׁקִיע אָת כָּל הַכּּוֹחוֹת וְהַמַּאֲכִיצִים בְּשְׁבִיל לְהַצְלִיחַ בְּחַיֵּי הַנִּשׁוֹאִין. וּבְרוּךְ ה' זָכִינוּ לַעֲבֹר אֶת הַכּל, זָכִינוּ לְגַדֵּל דּוֹר יְשָׁרִים סְבֹרֶךְ וּלְחַמָּן יְלָדִים וּנְכָדִים, וְגָם נִינִים יֵשׁ לָנוּ, וְאָנוּ רוֹוִים נַחַת רוּחָ מִכָּלֶם. וְאָם לֹא הָיִינוּ מוּכְנִים לְסַבֵּל אֶת הַקְּשָׁיִים, וְלֹא הָיִינוּ מַבְסְּסִיִּדִים אֶת כָּל הַפּוֹב הָזֶּה." חַיֵּי הַנְּשׂוֹאִין שָׁלָנוּ, הָיִינוּ מַכְסְסִיִּדִים אֶת כָּל הָפּוֹב הזָּה."

מָפֶּאן תִּלְּמִד כָּל אִּשָּׁה לְתַקֵּן אֶת הַתְּכִּיסָה הַפְּטְעֵית, שָׁשְׁלוֹם בַּיִת זֶה דָּבָר קַל שֶׁבֶּא לְבַד. וְכַּאֲשֶׁר רוֹאִים שְׁנִּתְ שָׁיַשׁ לָהָם שְׁלוֹם בַּיִת, חוֹשְׁבִים שָׁמִתְּחַלַּת נִּשֹׂוּאִיהֶם הָיָה לָהָם שְׁלוֹם בַּיִת, חוֹשְׁבִים שָׁמִתְּחַלַּת כְּלָל, בְּיִאְכָּם הָּיָה לָהָם שְׁלוֹם בַּיִת. זוֹ לֹא הָאֲטֶת כְּלָל, עְבְרּוּ דְעָנְשִׁים צַּדִּיקִים וּבַעֲלֵי מִדּוֹת טוֹבוֹת, גָּם הֵם עֲבְרּוּ דְּלְשִׁים בְּדִּיִיקִים וּבַעֲלֵי מִדּוֹת טוֹבוֹת, גָּם הַם עְבִירּ דְּלְשִׁים בְּרִייִם לְלְמֹד לְוַתֵּר וּיְלִהֹדְ אֶת הָרֹאשׁי, וְמִב הָם הָיּוּ בְּרֵיכִים לְלְמֹד לְוַתֵּר וּיִלְהוֹרִד אֶת הָרֹאשׁי, בִּשְׁבִיל לְהַנִּיע לְמַצָּב שָׁל שְׁלוֹם וְאשֶׁר בְּבֵיתָם.

נְתְצָא, שָׁפַּאֲשֶׁר בְּנֵי הַאּג סְבִינִים שֶׁהַנִּּשׂוּאִין אֵינָם מַתְחִילִים וּמִסְתַּיִמִים בַּחֻפָּה, וְהַם מוּצְנִים לְּלְמוֹד וְלֹעֲבֹד עַל עַצְּמָם, אֵין שׁוּם סָבָּה שֶׁיִּגִּיעוּ לְגְּרוּשִׁין. שְׁנֵיהֶם אֵינָם מוּכָנִים לָשְׁמוֹעַ סָה עֲלֵיהֶם לְתַקּן, וְאֵינָם שְׁנֵיהֶם לְהַתְּקָן, וְאַינָם בִּשְׁבִיל שְׁלוֹם הַבַּיִת שָׁלְּהָם.

סיפורי תודה אמרתי תודה ונושעתי

בַּדִיּוּק מַה שֵׁחְפַּשִׂתִּי

תַּלְמִיד שָׁלִּי סְפֵּר לִי שָׁבְּיוֹם שַׁשִּׁי אֶחָד הוּא הָיָה בְּשׁוּק מַחֲנֵה יְהוּדָה שָׁבִּירוּשָׁלֵים. מִי שָׁגָּר בִּירוּשָׁלֵים אוֹ בִּקַר בַּשׁוּק בִּיוֹם שִׁשִּׁי, יוֹדֵע שָׁזֶּה אַחַד הַיָּמִים הָכִי עְמוּסִים שָׁהַשׁוּק יוֹדֵע, כָּל שָׁכּן לִמְצֹא חַנֵּה בְּקּרְבַת מָקוֹם. "זֶה בְּדִּיּוּק מָה שֶׁחַפֵּשְׂתִּי" הוּא אָמַר לִי, "מָקוֹם חָנֵה כְּדֵי לָרוּץ לַעֲשׂוֹת אֶת הַקְּנִּיּוֹת. יוֹם שִׁשִּׁי

> בַּתְּקוּפָה שֶׁל הַחֹרֶּף הוּא יוֹם קָצְר וְלְחוּץ קמֹד. עַל כָּל מְקוֹם חֲנֵה שֶׁהְתְּפַּנָּה עָקִדוּ בַּתּוֹר עָשֶׂר מְכוֹנִיוֹת. בְּטֶשֶׁךְ עֶשְׂרִים דַּקּוֹת הַבַּקוֹת הָאֵלֶּה הִתְּפַלְּתִּי לְבוֹרֵא עוֹלְם הַדָּקוֹת הָאֵלֶה הִתְּפַלְּתִּי לְבוֹרֵא עוֹלְם שַּׁיַעֻזֹר לִי לִמְצֹא חֲנֵה וְלֹא נַעֲנִיתִי לְחַשֹּׁב מָה יַעֻזֹר לִי וְאָז נִזְכַּרְתִּי בַּצִּד וְנִסִיתִי לַחַשֹּׁב מָה יַעֻזֹר לִי וְאָז נִזְכַּרְתִּי בַּשִּׁעוּרִים עַל הַתּוֹדָה, שָׁצִריךְ קֹדֶם כֹּל לוֹמַר תּוֹדָה לְבוֹרֵא עוֹלְם.

ֶּיֶדֶרְתִּי לַפְּעְגָּלִים סְבִּיב הַחֲנֵיה, רַק שֶׁהַפַּעִם בְּכִי הַחְרָתִּי לַפְעְגָּלִים סְבִּיב הַחֲנֵיה, רַק שֶׁהַפַּעם בְּכִי הָיְתָה תּוֹדָה וְשִׁירָה לְבוֹרָא עוֹלָם עַל זָה שֶׁאֵנִי לֹא שְׁעוֹבֵר וַאֲנִי לֹא עַם סַלֵּי קְנִיוֹת לְכְבוֹד שַׁבָּת, וְכָל מָה שָׁה' עוֹשָׂה לְטוֹבָה הוּא עוֹשָׁה, וַּם אִם רְצוֹנְךְ שָׁלֹא אֶּמְצָא חֲנֵיה וְאָחֱזֹר הַבַּיְתָה בְּיֵדִים רַקוֹת, וַּם תּוֹדָה עַל זֶה מֵרֹאשׁ. כִּי הַכֹּל, הַכֹּל לְטוֹבָה.

״הַפְלֵא וָפֶלֶא - תּוֹךְ כְּדֵי שֶׁהַשְּׂפָתַיִם שֶׁלִּי נָעוֹת בִּתְפָלוֹת הַתּוֹדָה, מִישֶׁהוּ קוֹרֵא לִי: ׳אָחִי, אֲנִי יוֹצֵא,

יש לך סיפור תודה? המערכת תשמח לפרסם אותו al5308000@gmail.com

אוּלֵי אַתָּה רוֹצֶה מְקוֹם חֲנֵיה? בּוֹאוֹ בוֹא לְכָאוֹן"", מְסֵיֵם הַמַּלְמִיד שָׁלִּי לְסַפֵּר שָׁ"זֶּה הָיָה רָגְּע מָלֵא מְטֵיֵם הַמַּלְמִיד שָׁלִּי לְסַפֵּר שָׁ"זֶּה הָיָה רָגְע מָלֵא לְכָתּוֹ אֶת הָרֶכֶב וְהַלְּכָתִּי לְהָנּוֹת אֶת מָה שַׁאַנִּי צְרִיךְּ לְשַׁבְּת. לְהַנּוֹת אֶת מָה שַׁאַנִּי צְרִיךְּ לְשַׁבְּת. רָאִיתִי מַפְּשׁ בַּאִיתִי שָׁפְּשׁ בַּסְ, כִּי עַל יְיֵדִי הַתּוֹדָה נְתָּוֹ לְסְעֹל יְשׁוּעוֹת שָׁלֹא נְתָּו לְכְעֹל עַל־יְדִי הְכִּלְהִי דְ הַבָּלְכִיִיד הַזֶּה מְסַפֵּה, כִּי הוּא לְכִעֹל עַל־יְדִי הְכָּלְהִי". הַתּּלְכִייִד הַזֶּה מְסַפַּה, כִּי הוּא לַעִּל בְּעֵל בְּעֵל בְּעַל בְּלִייִד הְּכָּלְהִי מִנְּחִ הַנָּח לֹא רַק נוֹשַׁעִים, רַיִּבָּה לֵא רַק נוֹשַׁעִים,

אֶלָא הַיְּשׁוּעָה הִיא נְּדוֹלָה יוֹתֵר מִפָּה שֶׁהָאֶדֶם צִּפָּה. וְהוּא שָׁאֵל אוֹתִי אָחֵרֵי הַסִּפּוּר שֶׁהָיָה לוֹ, "לְפָה כְּשֶׁאָמַרְתִּי תּוֹדָה כַּן פַעַלְתִּי יְשׁוּעוֹת, וְאֵלוּ כְּשֶׁאָמַרְתִּי תּוֹדָה כַּן פַעַלְתִּי יִשׁוּעוֹת?"

הָסְבַּרְתִּי לוֹ: כִּי אָדָם שָׁפִּתְפַּלֵל עַל דְּבָּר בּוֹ הוּא לֹא טוֹב, וְהוּא מְבַקֵּשׁ מַהַקָּדוֹשׁ בּוֹ הוּא לֹא טוֹב, וְהוּא מְבַקֵּשׁ מַהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שַּׁיִעֲזֹר לוֹ שָׁיִּהְיָה לוֹ טוֹב, שָּׁיִּעַזֹר

לו לֶצֵאת מַהַפּוּצָב הַ"לֹא סוֹב" לְמָצָב סוֹב. אֲבָל הַפּל ה' עוֹשֶׁה. הַפּל טוֹב. אֵין רַע בָּעוֹלֶם. אָם הוּא חוֹשֵב: עַרְשָׁו אֵין לִי חֲנֵה - זָה לֹא טוֹב! אָז הַפַּחְשָׁבָה הַזֹּאת שֶׁ'זָּה שָׁאֵין לִי חֲנֵה זָה לֹא טוֹב! - זוֹ מַחֲשָׁבָה שָׁל חֹסֶר אֲמוּנְה. זָה גּוֹבַם לְכָךְ שָׁהַתִּפְלָּה שָׁלוֹ לֹא תִּתְקַבֵּל, כִּי הַתִּפְלָּה מִתְקַבֶּלֶת רַק לְכִי הְאֲמוּנָה.

העלון נתרם לזכות

מובא מרבינו האר"י ז"ל כשיש ח"ו דבר [מגיפה] בעיר אין יכול לשלוט רק באלו

שיש להם פחד, אבל באלו שמתחזקים בליבם בביטחונם על ה' ומתגברים על

הפחד אין שום דבר רע יכול לשלוט בהם." (ספר שומר אמונים)

תפילה לביטול המגפה מרבי נתן מברסלב _(ליקו"ת קלו)

עָלֵיהֶם וְעַל כָּל שְׁאֵרִית עַמְּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל,

ָו<mark>לא תָתֵן הַמַּשָּׁחִית ל</mark>ָבוֹא אֱל בָּתֵיהֵם לִנְגֹף,

אוֹ לְהַזִּיק וּלְהַחֲלִישׁ חַס וְשָׁלוֹם רַחֵם רַחֵם,

ָהַצֵּל הַצֵּל, בַּעַל הָרַחֵמִים בַּעַל הַיִשׁוּעוֹת,

בּוֹרֵא רְפוּאוֹת נוֹרָא תִּהָלּוֹת אֱדוֹן הַנִּפָּלָאוֹת

זְכֹר לַעֲבָדֶיךָ אֲבוֹתֵינוּ וְרַבּוֹתֵינוּ הַצַּדִּיקִים

ָהָאֱמִתִּיִים שֶׁהָיוּ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, מִימֵי

אַבְרָהָם אָבִינוּ עַד הֵנָּה, לְמַעֲנָם וּלְמַעַן

ַרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, רַחֵם עָלֵינוּ וְשָׁמְרֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ

אוֹתָנוּ וְכָל עַמְּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל מִכָּל מִינֵי

ָחֶלָאִים וּמַכְאוֹבִים וּמֵחוּשִׁים שֶׁלֹּא יָבוֹאוּ עַל

שוּם אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל וְתִשְׁלַח מְהֵרָה רְפוּאָה

שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמִיִם לְכָל אוֹתָם (מִיִּשְׂרָאֵל)

"אַתָּה סַתֶּר לִי מִצְר תִּצְרֵנִי רָנַי פַלָּט אֲשֶׁר כְּ תְּסוֹּבְבֵנִי סָלָה תַּסְתִּרֵנִי מִסּוֹד מְרֵעִים מַכְאוֹב מֵרְגְשַׁת פִּעֲלִי אָוּן כִּי יִצְפְנֵנִי בְּסָכּוֹ, בְּיוֹם שְׁלַמָה וּ רָתָה יַסְתִּירַנִי בְּסֵתֶר אָהֶלוֹ, בְּצוֹר יְרוֹמְמֵנִי רְפָא נָץ יוֹשֵׁב בְּסֵתֶר עָלְיוֹן, בְּצֵל שַׁדִּי יִתְלוֹנְן" מָלֵא פלונִי ב רְחָמִים, רַחָם עַל עִמְּךְ יִשְׂרָאֵל וּבִפְּרָט עַל וְרָחָמִן א בָּל עֲיִירוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר הוֹלְכִין וּמְסַבְּּבִין לָנוּ חַיִּי בְּחָם עֲלִיהָם וְמַכְאוֹבִים רַחֲמָנָא לִצְלָן פְּדֵנוּ מוֹ רְחֵם עֲלִיהָם לְמַעַן שְׁמֶּךְ, וָאֲמֹר לַמַּלְאָרְ הָרֶף יָדֶירְ, וְיִשִּׁיב חַרְבּוֹּ אָל נְדָנָה חוּס וַחָמֹל

אֱשֶׁר כְּבֶר הִכִּיתָ אוֹתָם בְּאֵיזֶה חֹלִי אוֹ מַכְאוֹב רַחָם עֲלֵיהָם וּרְפָּאֵם מְהֵרָה רְפּוּאָה שְׁלֵמָה רְפּוּאַת הַנֶּפֶשׁ וּרְפּוּאַת הָגּוּף אֵל נָא רְפָא נָא לָהֶם לְמֵעַן שְׁמֶךְ (ובפרט לחולה פלוני בן פלונית) כִּי אֵל מֶלֶךְ רוֹפֵא נֶאֱמֶן וְרְחַמָן אָתָּה אֵל חַי וְקַיָּם, מְחַיֶּה חַיִּים, תָּן לָנוּ חַיִּים וְנְחְיֶה וְלֹא נָמוּת גְּאָלֵנוּ מִמְּוֶת פְּדֵנוּ מִשְׁחַת:

רְבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלֶם שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל, אָתָּה לְבָּד יוֹדֵעַ מִי וָמִי אוֹרְבִים עָלֵינוּ בְּכָל עֵת, וּבִּפְּרָט עַל מִי שָׁנִגְזַר עָלִיו אֵיזֶה גְזַרָה לֹא טוֹבָה חַס וְשָׁלוֹם וְרַק אַתָּה לְבַד יוֹדֵעַ אֵיךְ לְּהַסְתִּיר וּלְהַצְפִּין אֶת כָּל אֶחָד וְאָחָד מִיּשְׂרָאֵל מַקּאוֹרְבִים הַמְּסַבְּבִים עָלָיו רַחֵם עַל כָּל עַמְךְּ יִשְׂרָאֵל, וּבִפְּרָט עַל כָּל מִי שָׁנָגְזַר עָלָיו וְהַצִּילֵם בִּשְׁמוֹתִיךְ הַקְּדוֹשִׁים וְהַצִּילָם וְהַצִּילֵם בִּשְׁמוֹתִיךְ הַרְבִּים מִכָּל צַר וְאוֹיֵב וְהַסְתִירַם] בְּרַחְמֶיךְ הָרְבִים מִכָּל צַר וְאוֹיֵב וְהָסֶר מִעְלֵינוּ אוֹיֵב דֶּבֶר וְחָרֶב וְרָעָב וְיָגוֹן, וְהָסֵר שִׁעָן מִלְּנִנּוּ וּמְצִילֵנוּ אַתָּה וֹהְמָּן בִּיּנִרּ, תַּקְתִּיִנוּ אָתָּה וְהָחָרָב וְרָעָב וְיָגוֹן, הַסְתִּירֵנוּ כִּי אֵל שוֹמְרֵנוּ וּמִצִּילֵנוּ מִזְעְמֵךְ וֹהָסֶר

מִמֶנוּ מַכַּת הַמַּגֵּפָה וּגְזַרָה קָשָׁה כִּי אַתָּה שוֹמֵר יִשֹּרָאֵל מָרָא דְעָלְמָא כֹּלָּא, "שׁוֹמֵר ּפְּתָאיִם יְהוָה", אַתָּה לְבַד יוֹדֵעַ בְּאֵיזֶה דֶרֶךְ, בָּאֵיזֵה שֵׁם, לָהַסְתִּיר וְלִשְׁמֹר אֵת כָּל אֵחָד מִיִשְׂרָאֵל מִכָּל פְּגָעִין וּמַרְעִין בִּישִׁין, וּמִכָּל מִינֵי גְזֵרוֹת רָעוֹת, בֵּין קֹדֶם גְּזַר דִּין וּבֵין לְאַחַר גְּזַר דִּין רַחֶם עֲלֵיהֶם וְשָׁמְרֵם וְהַצִּילֵם בָּנִפְלְאוֹתֶיךָ הַנּוֹרָאוֹת, בָּאֹפֶן שֶׁלֹּא יִהְיֶה שוּם כֹחַ לְהָאוֹרְבִים וְהַמַּסְטִינִים לִכְנֹס וּלְהָתְאַחֵז חַס וְשָׁלוֹם תַּחַת הַמִּסְתָּר וְהַמִּכְסֶה אֱשֶׁר אַתָּה מְכַסֶּה וּמַסְתִּיר בְּרַחֲמֶיךְ וַחֲסָדֶיךְ בָּשְׁמוֹתֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים [הַטְּהוֹרִים] וְהַנּוֹרָאִים ָוְקַיֵם בָּנוּ וּבְכָל עַמְּךְ יִשְׂרָאֵל מִקְרָא ~~שֶׁכָּתוּב~~: ״תַסְתִּירֵם בְּסֵתֶר פָּנֶיךָ מֵרְכְסֵי אִישׁ תִּצְפְּנֵם בָּסָכָּה מֵרִיב לְשׁוֹנוֹת שָׁמְרֵנִי כָּאִישׁוֹן בַּת עָיִן בְּצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנִי אָגוּרָה בְאָהָלְךְ עוֹלָמִים אֶחֱסֶה בְסֵתֶר כְּנָפֶיךְ סֶלָה סְתְרִי וּמָגנִי אָתָּה לִדְבָרְךְּ יִחָלְתִּי שָׁמְרָה נַפְשִׁי ּוְהַצִּילֵנִי אַל אֵבוֹשׁ כִּי חָסִיתִי בָרְ״ כִּי אֵין לָנוּ עַל מִי לְהִשָּׁעֵן כִּי אָם עַל אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם וַאֲנַחְנוּ לֹא נֵדַע מַ<mark>ה נַעֲשֶׂה כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ"</mark> יָהִיוּ לָרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבָּי <mark>לְפָנֶיךְ יְהֹוָה</mark> צוּרִי וְגוֹאֱלִי" אָמֵן וְאָמֵן:

חינוך באהבה הרב יצחק אבוחצירא

'חיים במסגרת-פרק כג

השבוע, אנו ממשיכים בע"ה בשלב השלישי של יישום חוקים, בעבודה נקודתית על "חוק השינה". בשלב הראשון: ניתחנו את נתון מצב השינה והקימה של הלדים בבית. בשלב השני: בדקנו, עד כמה זה קריטי לעבוד על חוק זה, ומה אנו רוצים בעצם להשיג?! בשלב השלישי: חקרנו: "מהי הסיבה שהילדים מתנהגים בצורה זו"

חדר האבחון

השבוע, אנו מבררים מה מצב כל ילד בבית ובביה"ס. נחשוב ביחד עד כמה יש לילד בעיה עם זמנים, נניח להבין את משמעות ומימד הזמן, שיש זמן קימה/שינה, חזרה לבית מביה"ס או מפעילות, יציאה לתפילת מנחה/ערבית, יציאה וחזרה לחוג, לחונך וכדו', נחשוב, ממתי הבעיה התחילה, האם היא הוחרפה, ננסה לשער בעקבות מה? נעלה את כל הממצאים על הכתב. נברר עם המורה בביה"ס את אותו הדבר: האם הוא מבין את מימד הזמן בכיתה, האם הוא מאחר מההפסקות וכדו' מטרת הבירור, הוא לבצע הערכת מצב ואבחנה מבדלת. במידה ולילד ישנה בעיה כללית עם זמנים, גם בבית וגם בביה"ס, עלינו לבדוק אם זה קשור לבעיית קשב וריכוז, (יש מערך אבחון ברור ומדויק לזה) אם כן, זהו מידע חשוב שמסביר את כל הבעיה, נפנה לאיש מקצוע, ונקבל הדרכה מדויקת לטיפול. אם זה לא קשור לבעיית קשב, נברר עם המורה, כיצד הוא מתמודד עם הבעיה והאם יש שיפור מצד הילד לסוג הפתרון של המורה, את הפתרון של המורה ניישם גם אנחנו בבית. אך במידה ולאחר כל הבדיקות לעיל, ברור לנו שאין לילד בעיות כלליות עם זמנים בבית ובכיתה, והבעיה היא רק בזמני השינה והקימה בבית, ניתן להסיק מכך שהבעיה קשורה לדפוסי ההתנהגות של הבית. כנראה, לא הרגלנו את הילד לעלות לישון בזמן והבעיה היום סובבת סביב ההרגל הזה. הגענו למסקנה זו בעקבות "אבחנה מבדלת" שעשינו.עם בעיה זו, נעבוד בע"ה במספר דרכים, רובם יהיו קבוצתיים (לכל ילדי המשפחה): א. הסברה הגיונית, ב. שימוש ברגשות, ג. קביעת מסגרת, ד. הפעלת סמכות הורית, ה. מילוי

לייעוץ טלפוני ללא תשלום בימים ג' - ד' משעה 10-8 בערב נייד: 654-8434435

טבלאות, ו. שימוש בשיטות "מקדמות הרגלים" כמו מבצעים ופרסי עידוד.

משרד ההסברה

נתחיל בהסברה ושיתוף רגשות: נכין שלט יפה ונתלה אותו על המקרר: כל הילדים מוזמנים לכינוס משפחתי בסלון, מחר בשעה שבע בערב בדיוק. יוגש כיבוד ושתייה. לא נגלה לילדים על מה הכינוס, נשתמש בגורם ההפתעה. בהגיע שעת הכינוס, נשב עם הילדים בסלון, מסביב לשולחן הערוך ונשוחח איתם בגובה העיניים. נתחיל בשיחה כללית מה כל אחד רוצה לספר או לשאול, ולאחר חמש דקות נגיע לעיקר. עלינו להציג את הבעיה! ישנם שלוש אפשרויות להצגת הבעיה. כל אחת מהן, או כולן ביחד, דורשים הכנה של ההורים. קחו את הזמן ותתכוננו לפגישה היטב: 1. להסריט כמה קטעים מחיי הערב והבוקר בבית, בהסרטה יבא לידי ביטוי הרעש בשעה מאוחרת, הקושי לקום מוקדם והבלגן שזה יוצר אצל כולם. 2. להקליט את חיי הערב בבית, את הדרישות של האמא לעלות לישון, את הוויכוחים של הילדים, את הבעיות בבוקר וכדו'. 3. להציג את הבעיות של השינה והקימה בסיפור עלילתי, במילים מתארות. בכל האפשרויות, אנו מציגים את העובדות כהווייתן, מבלי לתת להם פשרנות, נימוקים או הסברים. לאחר שהילדים הבינו על מה הכינוס ומה התופעה המדוברת, נבקש מהם כל אחד בתורו, להביע את רגשותיו, דעותיו, הסתכלותו, הסברו או פרשנותו לתופעה.

דיבור להבנה דרך הרגש

בסוף דברי הילדים, האם תביע את דעתה: "ילדים צדיקים שלי! אני רוצה לספר לכם מה קורה איתנו בלילה ובבוקר. כפי ששמעתם/ראיתם, כמעט כוידי לילה אתם ישנים בשעה מאוחרת, לאחר ויכוחים... וכו' וכו' כתוצאה מזה גם בבוקר יש לנו בעיה לקום מוקדם. יש ילד שקם מיד כשאמא מעירה אותו. יש ילד שקם אחרי הרבה קריאות ואפילו יש ילד שקם לאחר מלחמות. לפעמים לקחתי את השמיכה, לאחר מלחמות. לפעמים לקחתי את השמיכה, והלחצתי אתכם שאין זמן, אתם תאחרו או שההסעה והלחצתי אתכם שאין זמן, אתם תאחרו או שההסעה כבר למטה. לבסוף, כולכם ב"ה הלכתם לבית הספר

בדיחות הדעת

הפסיכייאטר המחוזי הגיע לביקור במוסד לחולי נפש שאל הפסיכייאטר את מנהל בית החולים: "מה הקריטריונים לאשפוז אדם בבידוד?" "ובכן", אמר המנהל, "אנחנו ממלאים אמבטיה במים, ואז נותנים למטופל כפית, כף ודלי, ומבקשים ממנו לרוקן את האמבטיה".

הבנתי", אמר הפסיכייאטר, "אדם נורמלי יבחר בדלי כי הוא גדול יותר מהכף והכפית"."לא!", ענה המנהל, "אדם נורמלי היה מוציא את הפקק!!! לארגן לך חדר עם או בלי נוף?"

הדלקת נרות

ר"ת	יציאה	כניסה	
20:12	19:32	18:19	ירושלים
20:10	19:34	18:36	תל אביב
20:12	19:34	18:29	חיפה
20:12	19:33	18:37	באר שבע
20:12	19:33	18:37	אר שבע

ואני נשארתי בבית. אני רוצה לשתף אתכם ברגשות שלי. אני הרגשתי בכלל לא נעים כי צעקתי הרבה ואפילו התרגזתי. כשיצאתם ממש ברכתי הגומל. אני יודעת שגם לכם זה היה לא נעים ואני בטוחה שאתם מעדיפים לקום לבוקר רגוע ושקט, לבוקר שתכסיקו להתארגן בנחת ולאכול ארוחת בוקר. לבוקר שבו תצאו מהבית עם חיוך, חיבוק ונשיקה ותגיעו בע"ה בזמן ובכיף לביה"ס.

עיבוד הבעיה, לפני הצעת החוק

תנו לילדים שבוע לחשוב על השיחה הזו, בשבוע זה, תהיו נינוחים ורגועים, אל תציקו הרבה עם הבעיה, תנו לילדים לעכל, לעבד ולהבין את הבעיה. ותמתינו בסבלנות למאמר של שבוע הבא.

תדאג להם ה' ידאג לך

לטרות הקורונה

לא שוכחים אותם!

3

"צדקה תציל ממוות"

יחד עם הרב שלום ארוש שליט"א מאירים להם את החג

קמחא דפיסחא תש"פ | 02-5308000

מאמר **ראש הישיבה**

לא ינום ולא יישן שומר ישראל

בני ישראל היקרים, תמיד היו ותמיד יהיו התמודדיות לא קלות לעם ישראל בכלליות ולכל אחד ואחד בפרטיות. אנחנו מתפללים שיבוא גואל צדק במהרה בימינו ולא נשמע עוד צער ומחלות קשיים ומלחמות. אבל עכשיו שעם ישראל שרויים בצער גדול ובפחדים, אנחנו צריכים להתחזק יחדיו, ולחזור למאגר החוסן האמתי שלנו שהוא מעיין האמונה.

חוזרים ושואלים אותי כיצד להתייחס למגפת הקורונה, וברצוני לענות לכל השואלים לאור האמונה הפשוטה. ההתייחסות למגפה מתחלקת לשני מישורים: ההתייחסות הכללית וההתייחסות הפרטית. כל אחד נמצא בתוך הצער והפחד הפרטי שלו, אבל את הגישה הנכונה לצער הפרטי מקבלים אך ורק מתוך ההסתכלות הכללית על המהלכים שה' מוביל בעולם.

היסוד והבסיס של האמונה הפשוטה הוא שאין עוד מלבדו. אין שום מציאות בעולם מבלעדי ה' יתברך. לחשוב שמגפת הקורונה היא איזו שהיא מציאות או שהיא פוגעת באופן מקרי ח"ו, כאילו ה' יתברך הפקיר את העולם חלילה - זו טעות גדולה מאוד.

הבהלה הכללית והדיווחים בתקשורת מטעים אותנו מאוד, ומטים אותנו מדרך האמונה הישרה. האמונה הפשוטה אומרת שתמיד ישנה השגחה פרטית מופלאה של ה' יתברך על כל העולם כולו בכלליות ועל כל נברא ונברא בפרטיות. הקורונה היא לא בעל הבית. בורא עולם הוא בעל הבית של העולם והוא המנהיג. כל אחד ואחת שנדבק במחלה זה בהשגחה

פרטית כמו שאומרים: "לכל כדור יש כתובת".

אנחנו לא כובינים חשבונות שמיים, אבל אנחנו יודעים בביטחון ששום דבר אינו כוקרי. גם כוי שההידבקות שלו במחלה הסתבבה דרך זה שהוא לא נזהר ולא שמע להוראות - זו רק הסיבה שגולגלה משכויים, אבל הסיבה האכותית והשורשית היא שזה רצון ה', ככוו שאומר הזוהר הקדוש: "אנת הוא סיבת כל הסיבות ועילת כל העילות".

זה לא אומר חלילה לזלזל בהנחיות ובהוראות משרד הבריאות. כולנו חייבים לעשות כל שביכולתנו לשמוע להנחיות הגורמים המוסמכים וגדולי ישראל, אבל צריכים לדעת שזו רק ההשתדלות, לא זה מה שיגן עלינו. מה שמגן עלינו באמת זה רק בורא עולם.

המסקנות שיוצאות מכך הן שקודם כול אין מה לפחד ולחשוש. עושים מה שצריכים לעשות ברצינות, אבל לפי מה שידוע לי אין הנחיה של משרד הבריאות להיות בפחד ובחרדה. אדרבא הפחד והחרדה מסוכנות לא פחות מהנגיף בעצמו. ורק כשאוחזים באמונה ניתן להוריד את מפלס החרדה ואפילו לחיות ברוגע ובשלווה גם במציאות הקשה ביותר. ואכן הדרך להוריד את מפלס החרדה היא אך ורק דרך האמונה.

והמסקנה השנייה למי שכבר נדבק, שלא יאשים את עצמו ויחשוב שבגלל שהלך למקום כזה או אחר או שנפגש או שלא נזהר - שבגלל זה נדבק בנגיף לא נכון. הוא נדבק בנגיף כי ככה ה' רוצה כפי שנלמד מיד.

יו"ל ע"י מוסדות "חוט של חסד" רח' שמואל הנביא 13 | ת.ד. 50226 | טל: 02-5812210 | פקס: 02-5812210 לפניות בנושא העלון: al5308000@gmail.com

עכשיו שיש לנו הסתכלות כללית על התופעה העולמית, ניתן להתבונן באופן פרטי כיצד מתמודדים עם הפחד הטבעי בדרך האמונה. ברגע שחודר לאדם פחד ללב, הוא צריך לעשות את השלבים הבאים ובעזרת ה' יסור ממנו כל הפחד:

דכר ראשון פשוט לדבר עם עצמו דיבורים של אמונה: "יש לי אבא בשמיים שאוהב אותי ומשגיח עלי ושומר עלי, והוא לעולם לא יעזוב אותי ולא יפקיר אותי. הוא עושה אתי תמיד רק טוב ואין שום רע בעולם כלל."

תמשיך ותשנן את הדבורים האלה לעצמך. דיבורי האמונה הם בעצמם אמונה כמו שכתוב: "אודיע אמונתך בפי", והם גם מביאים את האדם לאמונה כמו שכתוב: "האמנתי כי אדבר".

אני ממליץ גם לקרוא את פרק קכא בתהלים שהוא "שיר למעלות" המפורסם, ופשוט להקשיב למילים המחזקות. אין כמו לחזור שוב ושוב על המילים המתוקות של נעים זמירות ישראל: "ה' שומרך, ה' ישמרך מכל רע..."

האמונה הזאת כוללת גם את הביטחון בה', הביטחון שאנחנו בידיו של ה' והוא עשה עושה ויעשה איתנו רק טוב.

שלב שני: אם אחרי שחיזקת את עצמך עדיין על פחד - אל תיפול מזה ואל תחשוב לעצמך: "אין לי אמונה, אני לא בסדר" וכיוצא בזה; אלא תדע נאמנה שגם הפחד שיש לך הוא מה' יתברך. ככה ה' רוצה. ה' רוצה שעדיין יהיו לך ייסורים כאלה של פחד בתוך הלב. גם זה ניסיון באמונה, וזה הניסיון העיקרי באמונה, להאמין שגם הפחד שיש לך הוא מה'.

3 המשך בעמוד

ועוד, איך ויתר עלי שלא להענישו על כך במיתה.

ונראה ליישב פליאה זו בהקדם לבאר הטעם שדוקא שמואל הנביא זכה לגלות בישראל הלכה זו ששחיטת הקרבן בזר כשרה, וגם מהו הטעם ששחיטת הקרבן בזר כשרה ואינה צריכה כהן כשאר העבודות, על פי מה שמצינו כי מקור הקנאה של קין בהבל היה בשל כך, שקיבל הקב"ה את מנחת הבל ולא את מנחת קין, כמו שכתוב (בראשית ד-ג): "ויהי מקץ ימים ויבא קין מפרי האדמה מנחה לה', והבל הביא גם הוא מבכורות צאנו ומחלביהן וישע ה' אל הבל ואל מנחתו, ואל קין ואל מנחתו לא שעה ויחר לקין מאד ויפלו פניו".

ויש לבאר הטעם שלא קיבל הקב"ה מנחתו של קין, כי רצונו יתברך שיקריבו לפניו קרבנות מבעלי חיים כמו שהיה בזמן שבית המקדש היה קיים, וכמו שביאר הרמב"ן בפרשתנו (ויקרא א-י) הטעם שצוה הקב"ה לחוטא להקריב קרבן: "כדי שיחשוב אדם בעשותו כל אלה, כי חטא לאלקיו בגופו ובנפשו, וראוי לו שישפך דמו וישרף גופו, לולא חסד הבורא שלקח ממנו תמורה, וכפר הקרבן שיהא דמו תחת דמו, נפש תחת נפש, וראשי אברי הקרבן כנגד ראשי איבריו".

נמצינו למדים מזה כי קין הרג את הבל משום שקיבל הקב"ה את קרבנו ולא את מנחתו, ולפי המבואר כי זהו רצון ה' שיקריבו לפניו קרבנות, נמצא שהתיקון למי שיש בו נשמת קין הוא להקריב קרבנות לה'. אולם כבר נתבאר בדברי האריז"ל הנ"ל, כי באמת היה ראוי שקין הבכור יזכה בעטרת הכהונה, אלא שאחרי שהרג את הבל איבד את הכהונה והיא ניתנה לכהנים שהם משורש הבל. הנה כי כן מאחר שהקב"ה ברוב רחמיו וחסדיו משתדל על כל נפש מישראל לבל ידח ממנו נידח, לכן קבע את ההלכה ששחיטת הקרבן כשרה אפילו בישראל, כדי שימצא תיקון לאותם שיש בהם נשמת קין.

מעשה השחיטה מבטל את מדת הרציחה

ויש להוסיף נקודה יקרה בענין שחיטת הקרבן, שהיא כפרה על מה שהרג קין את הבל, על פי מה ששנינו בגמרא (שבת קנו.): "האי מאן דבמאדים יהי גבר אשיד דמא. אמר רב אשי, אי אומנא, אי גנבא, אי טבחא, אי מוהלא". פירוש, מי שנולד במזל מאדים יהיה שופך דמים. אמר רב אשי, או שיהיה

בזר, מה ראה על ככה שהורה הלכה בפני רבו. זאת אומן להקיז דם לצורך רפואה, או ליסטים ההורג נפשות, או שוחט ששופך דם בעלי חיים, או מוהל ששופך דם מילה.

נמצא לפי זה כי מי שיש בו נשמת קין שהרג את הבל, צריך כפרה על ידי שישחט את הקרבן לה', כי פעולת השחיטה מבטלת המדה של רציחה, לכן זכה דוקא שמואל שהיה גלגול קין לגלות הלכה זו בישראל ששחיטה בזר כשרה, כי בכך יש כפרה לאלו שיש בהם נשמת קין, שישתתפו בשחיטת הקרבן כדי לכפר על קין שהרג את הבל, משום שנתקנא בו שקיבל הקב"ה את קרבנו ולא את מנחתו.

בדרך המלך נלך לבאר בזה מה שהורה שמואל הנביא הלכה זו בפני רבו, על פי מה שכתב ב"יערות דבש" (חלק א דרוש טז ד"ה וזהו הענין) ליישב מה שהורה שמואל הלכה בפני רבו, כי מבואר בגמרא (עירובין סג.): "ולאפרושי מאיסורא אפילו בפניו שפיר דמי". פירוש, אם כוונת התלמיד היא להפריש אדם מלעבור איסור, מותר לו להורות הלכה אפילו בפני רבו.

והנה מבואר בזוהר הקדוש (פרשת נשא קכד.) חידוש גדול, כי לא רק שהשחיטה כשרה בזר, אלא אסור לכהן שמדתו חסד לשחוט את הקרבן, כי מעשה השחיטה שהוא דין פוגם במדת החסד שבו. הנה כי כן מטעם זה כאשר ראה שמואל שהם מחפשים כהן לשחוט את הקרבן, הורה הלכה בפני רבו עלי שאין צריך כהן, כדי להפרישם מאיסור זה של הזוהר לפגום במדת החסד של הכהן.

מעתה כאשר נצרף את דברי ה"יערות דבש" עם הביאור שלנו יצא לנו דבר נפלא, כי באותה שעה שגילה שמואל בעולם הלכה זו ששחיטה בזר כשרה, כדי לסייע לאותם שיש בהם נשמת קין, שיקבלו תיקון על מדת הרציחה על ידי מעשה השחיטה של הקרבן שהוא דין, מזה עצמו נתגלה גם כן שכהן אסור לשחוט, כדי שלא יפגום במדת החסד שבו, ועל ידי זה נתגלה ששמואל הורה הלכה בפני רבו עלי הכהן כדת וכדין, כדי להפרישו מהאיסור של הזוהר הקדוש שלא יפגום הכהן במדת החסד שבו, לכן חזר בו עלי ממה שרצה להענישו, כי נתברר לו ששמואל נהג כדת של תורה.

ביאור נשגב במה שאמרה חנה: "אלך ואסתתר בפני אלקנה בעלי"

והנני להעלות על שלחן מלכים בדחילו ורחימו, כי על פי האמור יפתח לנו פתח

להבין מה מאמר פלא בגמרא (ברכות לא:) על תפילתה של חנה:

"ותדר נדר ותאמר ה' צבאות אם ראה תראה בעני אמתך. אמר רבי אלעזר, אמרה חנה לפני הקדוש ברוך הוא, רבונו של עולם, אם ראה מוטב, ואם לאו תראה, אלך ואסתתר בפני אלקנה בעלי, וכיון דמסתתרנא משקו לי מי סוטה, ואי אתה עושה תורתך פלסתר, שנאמר (במדבר ה-כח) ונקתה ונזרעה זרע".

ותמהו כל המפרשים [ראה בשו"ת "חתם סופר" (ח"ב אה"ע סימן קב) שהביא קושיית העולם], איך אמרה חנה הצדקת: "אלך ואסתתר בפני אלקנה בעלה", הלא יש בזה איסור יחוד שהוא מן התורה, וה"פני יהושע" הוסיף להקשות עוד, הלא יש בזה עוד איסור חמור, שהיא גורמת שימחקו את השם במים המאררים. וכתב ה"פני יהושע" ביאור נפלא בדרך הפשט:

"לכן נראה דמה שאמרה ואם לאו אלך ואסתתר, לאו שהיתה רוצה להסתתר באמת, אלא שאמרה כן דרך מליצה והטחת דברים, אם ראה לשמוע תפלתי דרך מתנת חנם מוטב, ואם לאו תבוא בטענה זו לתבוע בדין, שהרי אם היתה פרוצה והיתה מסתתרת היתה נפקדת על ידי השקאת מים, ואם כן עכשיו שהיא צנועה למה תהא נפסדת".

לפי האמור נראה לבאר כוונתה העמוקה של חנה, על פי מה שכבר הבאנו מה ששנינו בגמרא (שבת קמו.) כי כשחטאה חוה בעץ הדעת, בא הנחש על חוה והטיל בה זוהמא. נמצא לפי זה כי חוה הסתתרה עם הנחש ונכשלה בו, לכן כאשר התפללה חנה לפני ה' שתזכה לבן שיהיה גלגול קין ותיקונו, רצתה להוכיח שכבר תיקנה את חלקה בחטא עץ הדעת וכבר אין בה מזוהמת הנחש.

לכן אמרה לפני הקב"ה: "רבונו של עולם אם ראה [שתתן לי בן שיהיה גלגול קין שיתקן אותו] מוטב, ואם לאו [כי השטן יקטרג שאני גלגול חוה, ועדיין לא תיקנתי את חלקי בחטא עץ הדעת, אני מבקשת ממך] תראה [שכבר תיקנתי, שהרי אם] אלך ואסתתר בפני אלקנה בעלי", והיה משקה אותי במי סוטה הייתי זוכה לזרע של קיימא, אם כן הרי מוכח מזה שכבר תיקנתי מה שהסתתרה חוה עם הנחש ונכשלה, לכן אני מתפללת שתתן לי זרע אנשים שמואל גלגול קין שיתקן מה שפגם קין.

תודתנו וברכתנו נתונות לאלו שנדבו את הוצאת הגליון לזיכוי אחינו בני ישראל

משפחת מהדב הי"ו לרפואה השלימה של האשה החשובה מרת לאה בת וירג'ני שתחי'

mamarim@shvileipinchas.com לקבלת המאמרים באימייל:

נחלת בנימין: שמואל שהיה גלגול קין שהרג את הבל קיבל עליו גלות לסבב כל שנה בכל ערי ישראל

כשראה עלי ששמואל הורה הלכה בפני רבו חשש כי בהיותו גלגול קין יש בו זוהמת הנחש ורצה להמיתו

חנה אמרה: "אל הנער הזה התפללתי" הוכיחה לעלי שכבר תיקנה את חלקה בחטא עץ הדעת

שמואל הנביא גילה בישראל ששחיטת קרבן כשרה בזר כדי לתקן בזה אותם שיש בהם נשמת קין

חדש (פרשת בראשית דף יט טור ב): "היה לו לקרוא אותה חיה על שם חיה, ונקראה על שם העתיד חוה, דעתיד חיויא למסטי לחוה". פירוש, שעתיד הנחש להסיט אותה מהדרך הטובה.

והנה ב"שער הכונות" (ראש השנה דרוש א) הביא האריז"ל מה שמצינו סתירה במדרשים, אם אדם וחוה חטאו בעץ הדעת לפני שהולידו את קין והבל, או שהולידו את קין והבל לפני שחטאו בעץ הדעת. או שהולידו את קין והבל לפני שחטאו בעץ הדעת. והכריע האריז"ל כאותה דעה שקין והבל נולדו אחרי חטא עץ הדעת, כמבואר בזוהר הקדוש (פרשת בראשית כח:): "זוּהָמָא דְּאַטִּיל נָחָשׁ בְּחַנָּה, וּמֵהַהִּיא זוּהָמָא נָפַּק קַין וְקְטַל לְהָבֶל". פירוש, מהזוהמא שהטיל הנחש בחוה יצא קין שהרג את הבל. וכן מבואר (שם נד.): "וַדְּאִי קַיִן בְּרָא דְרוֹחַ מְסָאֶבֶא הְוָה דְּאִיהו חִוְיָא בִּישָׁא, וּבְּגִין דְּקַיִן אֲתָא מִשְּטְרָא דְמַלְאַךְ הַמָּעֶת קַטִיל לֵיה לְאַחוי". פירוש, ודאי קין היה בנו של רוח הטומאה שהוא הנחש הרע, ומשום שקין נולד מזוהמת הנחש שהוא מלאך המות הרג את אחיו.

נמצא לפי זה כי חוה ששמעה בעצת הנחש לאכול מעץ הדעת, ובעקבות החטא הכניס בה הנחש זוהמא, גרמה לכך כי קין שנולד עם זוהמת הנחש הרג את הבל, והרי היא צריכה תיקון על מה שגרמה להריגתו של הבל בנה, לכן השתוקקה חנה גלגול חוה להוליד את שמואל גלגול קין, כדי שיתקן במעשיו הטובים מה שהרג קין את הבל.

חנ"ה נוטריקון ח'לה נ'דה ה'דלקה

הנה מה טוב ומה נעים לבאר בזה מה שדרשו בגמרא (ברכות לא:), מה שהזכירה חנה בתפלתה לפני ה' ג' פעמים "אמתך", כנגד ג' מצוות שנצטוו עליהן הנשים:

"ותדר נדר ותאמר ה' צבאות אם ראה תראה בעני 'אמתך' וזכרתני ולא תשכח את 'אמתך' ונתתה ל'אמתך' זרע אנשים. אמר רבי יוסי ברבי חנינא, שלש אמתות הללו למה, אמרה חנה לפני הקדוש ברוך הוא, רבונו של עולם שלשה בדקי מיתה בראת באשה [שלשה דברים הבודקים את האשה אם היא ראויה למות], ואמרי לה שלשה

דבקי מיתה [שלשה דברים המדבקים את המיתה לאשה אם אינה מקיימתם], ואלו הן נדה וחלה והדלקת הנר, כלום עברתי על אחת מהן".

ונראה לבאר הטעם שהזכירה בתפלתה שקיימה ג' מצוות אלו בהידור גדול, על פי מה שקיומה במדרש (ב"ד יז-ח), כי הנשים נצטוו בשלש מצוות הללו כדי לתקן מה שהחטיאה חוה את אדם בעץ הדעת:

"מפני מה ניתן לה מצות נדה, על ידי ששפכה דמו של אדם הראשון, לפיכך ניתן לה מצות נדה. ומפני מה ניתן לה מצות חלה, על ידי שקלקלה את אדם הראשון שהיה גמר חלתו של עולם, לפיכך ניתן לה מצות חלה. ומפני מה ניתן לה מצות נר שבת, אמר להן על ידי שכבתה נשמתו של אדם הראשון לפיכך ניתן לה מצות נר שבת".

נמצינו למדים מזה, כי על ידי שהנשים מקיימות ג' מצוות אלו הן מתקנות את חלקן בחטא עץ הדעת, הנה כי כן זהו שהזכירה חנה בתפלתה ג' פעמים "אמתך", כנגד ג' מצוות הללו שהיתה זהירה בהן, אשר בכך תיקנה את חלקה בחטא עץ הדעת, לכן ראויה היא שתלד את שמואל הנביא גלגול קין שלא יהיה בו זוהמת הנחש, ויוכל לתקן מה שהרג קין את הבל.

יומתק לצרף מה שכתב בעל "משנת חסידים" בספרו "חושב מחשבות" (מאמר רוח נבואה אות ה), כי בשם "חנה" רמוז שהיתה זהירה בג' מצוות אלו, שכן חנ"ה נוטריקון ח'לה נ'דה ה'דלקה. לפי האמור יש לומר כי בהיותה גלגול חוה שחטאה בעץ הדעת בעצת הנחש, כפי שרמוז בשמה "חוה" שהוא לשון "חיויא", לכן בגלגול חנה נשתנה שמה לטובה חנ"ה נוטריקון ח'לה נ'דה ה'דלקה, לרמז שבזכות ג' מצוות אלו תיקנה הפגם של חוה.

עלי חשש שיש בשמואל זוהמת הנחש מקין

בדרך זו במסילה נעלה לבאר מה שביקש עלי הכהן להעניש את שמואל משום שהורה הלכה בפני רבו, על פי מה שמבואר ב"שער הפסוקים" לרבינו האריז"ל

(יחזקאל סימן כ), כי הכהנים שמדתם חסד שורשם מנשמת הבל שמדתו חסד, ואילו הלויים שמדתם גבורה שורשם מנשמת קין שמדתו גבורה.

והוסיף האריז"ל חידוש גדול, כי קין מצד היותו הבכור היה ראוי לקחת את עטרת הכהונה לעבוד את עבודת הקרבנות, אולם לפי שחטא כשהרג את הבל אחיו, ניטלה ממנו הכהונה וניתנה להבל וזרעו. והנה כשיצאו ישראל ממצרים וקיבלו את התורה בהר סיני פסקה מהם זוהמת הנחש, במבואר בגמרא (שבת קמו.): "ישראל שעמדו על הר סיני פסקה זוהמתן". לכן היתה עבודת הכהונה צריכה להיות על ידי הבכורים שהם בבחינת נשמת קין הבכור, אולם כשחטאו בעגל ניטלה מהם הכהונה וניתנה לאהרן ובניו.

נמצא לפי זה כי עלי הכהן מזרע אהרן הוא משורש הבל, ואילו שמואל בהיותו לוי הוא משורש קין ובפרט שהיה באמת גלגול קין. הנה כי כן כשראה עלי שהיה בבחינת הבל, כי שמואל גלגול קין הורה הלכה בפניו אף שהוא רבו, שפט מזה שיש בו זוהמת הנחש שבחוצפתו הורה הלכה בפני הקב"ה רבו, להתיר לאדם ולחוה לאכול מעץ הדעת, כמו שכתוב (בראשית ג-ד): "ויאמר הנחש אל הדעת, כמו שמח מופו, על דרך ששנינו במשנה בידי שמים על שם סופו, על דרך ששנינו במשנה (סנהדרין עא:): "בן סורר ומורה נידון על שם סופו ימות זכאי ואל ימות חייב".

על פי האמור יאירו עינינו להבין מה שאמר עלי הכהן לחנה: "שבקי לי דאענשיה ובעינא רחמי ויחב לך רבא מיניה" - הניחי לי להענישו במיתה ואבקש רחמים שיתן לך הקב"ה בן אחר גדול ממנו. התכוון לומר לה בכך, שיתפלל עליה שתלד בן אחר שהוא מנשמת הבל שאין בה זוהמת הנחש, וממילא יהיה גדול משמואל שהוא גלגול קין ויש בו זוהמת הנחש.

על כך אמרה לו חנה הנביאה: "אל הנער הזה התפללתי". ופירש רש"י: "על זה ולא לאחר". כי בהיותה גלגול חוה שהולידה את קין עם זוהמת הנחש, התפללה כי אחרי שתיקנה את חוה בהיותה עקרה ק"ל שנה, תזכה להוליד את שמואל גלגול קין בלי זוהמת הנחש, כדי שיתקן מה שקלקל קין.

שמואל הורה הלכה בפני עלי רבו כדת וכדין

אלא שעתה עדיין מוטלת עלינו החובה ליישב הפליאה העצומה, כי הן אמת שחנה הוכיחה לעלי שאין בשמואל זוהמת הנחש, כי לפני שנולד תיקנה חנה את חלקה בחטא עץ הדעת בק"ל שנה שהיתה עקרה, אולם עדיין קשה מאחר ששמואל כבר היה אז גדול בתורה שידע לברר את ההלכה ששחיטה כשרה

שמואל: "רבי שמואל בר רבי יצחק אמר, בת ק"ל שנים היתה ונפקדה כשם שנפקדה יוכבד". נמצינו למדים מזה כי חנה היתה עקרה ק"ל שנים, והענין בזה על פי מה ששנינו בגמרא (עירובין יח:): "אדם הראשון חסיד גדול היה, כיון שראה שנקנסה מיתה על ידו, ישב בתענית מאה ושלשים שנה, ופירש מן האשה מאה ושלשים שנה, והעלה זרזי תאנים על בשרו מאה ושלשים שנה".

A TENNED A

והנה אחרי שתיקן אדם הראשון את חטאו בתשובה ובסיגופים ק"ל שנה זכה להוליד את שת בצלמו ובדמותו, כמו שכתוב (בראשית ה-ג): "ויחי אדם שלושים ומאת שנה ויולד בדמותו כצלמו ויקרא את שמו שת". וביאר האריז"ל ב"שער הגלגולים" (הקדמה לו) כי שת היה גלגול הבל שנולד שוב בעולם, כדי להשלים מה שלא היה יכול הבל לעבוד את ה'. והנה משה רבינו היה גלגול שת שהיה גלגול הבל, ונרמז בשמו מש"ה נוטריקון מ'שה ש'ת ה'בל, לכן כמו שחוה הולידה את שת אחרי שתיקן אדם הראשון מה שחטא בתשובה ק"ל שנה, כן הולידה יוכבד את משה גלגול שת אחרי שהיתה בת ק"ל שנה.

לפי זה מבאר ה"נחלת בנימין", כי מטעם זה היתה חנה גלגול חוה עקרה ק"ל שנה, כדי שתתקן בצערה הגדול מה שחטאה בעץ הדעת, כשם שתיקן אדם הראשון בתשובה ויסורים ק"ל שנה, ואחרי שעברו ק"ל שנה תיקנה את חלקה בחטא עץ הדעת וזכתה ללדת את שמואל, כמו שהולידה יוכבד את משה כשהיתה בת ק"ל שנה.

עלי הכהן חשד בחנה גלגול חוה שהיא שיכורה

על פי האמור מבאר ה"נחלת בנימין" כמין חומר, שיח סוד בין עלי הכהן לחנה הנביאה כשהתפללה בבית המקדש שתזכה לבן (שמואל א א-יא):

"ותדר נדר ותאמר ה' צבאות אם ראה תראה בעני אמתך וזכרתני ולא תשכח את אמתך ונתתה לאמתך זרע אנשים ונתתיו לה' כל ימי חייו ומורה לא יעלה על ראשו. והיה כי הרבתה להתפלל לפני ה' ועלי שומר את פיה, וחנה היא מדברת על לבה רק שפתיה נעות וקולה לא ישמע ויחשבה עלי לשיכורה. ויאמר אליה עלי עד מתי תשתכרין הסירי את יינך מעליך, ותען חנה ותאמר לא אדוני אשה קשת רוח אנכי ויין ושכר לא שתיתי ואשפוך את נפשי לפני ה".

וצריך ביאור מה ראה עלי הכהן לחשוד בחנה הנביאה שהיתה שיכורה. אך הענין בזה על פי מה ששנינו בגמרא (ברכות מ.): "תניא אילן שאכל ממנו אדם הראשון, רבי מאיר אומר גפן היה, שאין לך דבר שמביא יללה על האדם אלא יין, שנאמר

ביאור מקיף בשיח סוד בין עלי הכהן שרצה להעניש את שמואל שהורה הלכה בפני רבו לחנה הנביאה

ישוב הפליאה על מה שאמרה חנה לעלי: "אל הנער הזה התפללתי", מנין ידעה שהתפללה על שמואל

נחלת בנימין: חנה גלגול חוה הולידה את שמואל כשהיתה בת ק"ל שנה אחרי שתיקנה את חלקה בחטא עץ הדעת

עלי שאמר לחנה: "הסירי את יינך מעליך" רמז לה שהיא גלגול חוה שהחטיאה את אדם הראשון ביין

> (בראשית ט-כא) וישת מן היין וישכר". וכן מבואר במדרש (ב"ר יט-ה) על הפסוק (שם ג-ו): "ותקח מפריו ותאכל, אמר רבי איבו, סחטה ענבים ונתנה לו".

> הנה כי כן מטעם זה עלי הכהן שידע ברוח קדשו, כי חנה היא גלגול חוה שהחטיאה את אדם הראשון ביין, חשד בה שהיא עדיין ממשיכה בדרכה כפי שנהגה בגלגול חוה, לכן הוכיח אותה ואמר: "עד מתי תשתכרין הסירי את יינך מעליך", כלומר הסירי את הפגם של היין מעליך בגלגול הראשון בו היית חוה, כי אם את רוצה ללדת זרע צדיק כמו שהולידה יוכבד את משה אחרי ק"ל שנה, עליך לתקן את הפגם של היין שחטאה בו חוה.

> "ותען חנה ותאמר לא אדוני", אין בי הפגם של חוה, וכל כך למה, "אשה קשת רוח אנכי", כי אני כבר שרויה בצער העקרות ק"ל שנה, כדי לתקן את חלקי בחטא עץ הדעת, "ויין ושכר לא שתיתי", כל ימי חיי כדי לתקן מה שחטאתי ביין, ומאחר שכבר עברו ק"ל שנה, "ואשפוך את נפשי **לפני ה**"", שאזכה לבן כמו שזכתה חוה להוליד את שת אחרי ק"ל שנה, וכמו שזכתה יוכבד להוליד את משה כשהיתה בת ק"ל שנה. כיון ששמע עלי הכהן דבר זה בירך אותה שתזכה לבן (שמואל שם יז): "ויען עלי ויאמר לכי לשלום ואלקי ישראל יתן את שלתך אשר שאלת מעמו".

שמואל הנביא גלגול קין

הבה נשתעשע עוד בדברי ה"נחלת בנימין", שמבאר לפי זה מסע הקודש של חנה גלגול חוה, שבהיותה ק"ל שנה אחרי שתיקנה את חלקה בחטא עץ הדעת, עלתה לבית המקדש להתפלל שתזכה לבן שתקדיש אותו לה' כל ימי חייו, על פי מה שמבואר ב"לקוטי תורה" לרבינו האריז"ל (פרשת בלק) כי שמואל הנביא היה גלגול קין. הנה כי כן כמו שהולידה חוה אחרי ק"ל שנה את שת שהיה גלגול הבל, כן התפללה חנה גלגול חוה שתזכה להוליד בן שיהיה גלגול קין, ויתקן מה שהרג את הבל אחיו.

והנה הקב"ה העניש את קין שיהיה בגלות על מה שהרג את הבל, כמו שכתוב (בראשית ד-יב): "נע ונד תהיה בארץ". ופירש הרמב"ן (שם יא): "שלא ינוח לבו ולא ישקוט לעמוד במקום אחד ממנה, אבל יהיה גולה לעולם, כי עונש הרוצחים גלות". וביארו המפרשים שהקב"ה דן את קין כדין הורג נפש בשגגה שגולה, כמו שכתב ה"ספורנו" (שם טו) ששם הקב"ה לקין אות לבלתי הכות אותו כל מוצאו: "לפי שעדיין לא הוזהר ולא הותרה על רציחה ומכל מקום קנסו גלות". זאת ועוד מבואר בתרגום יונתן (שם ח), שקין הרג את הבל משום שכפר במשפטי ה' באומרו: "לית דין ולית דיין".

לפי זה מבאר ה"נחלת בנימין", כי מטעם זה נהג שמואל הנביא לסובב מדי שנה בכל ערי ישראל לשפוט אותם, כמו שכתוב (שמואל א ז-טו): "וישפוט שמואל את ישראל כל ימי חייו, והלך מדי שנה בשנה וסבב בית אל והגלגל והמצפה ושפט את ישראל את כל המקומות האלה, ותשובתו הרמתה כי שם ביתו ושם שפט את ישראל ויבן שם מזבח לה". כי בהיותו גלגול קין שהרג את הנפש וכפר במשפטי ה', קיבל עליו גלות לסובב מדי שנה בשנה בכל ערי ישראל לשפוט את ישראל. זה תוכן דבריו בתוספת ביאור.

חשבתי דרכי להוסיף תבלין לבאר הטעם שחנה גלגול חוה השתוקקה כל כך להוליד את שמואל גלגול קין, כדי שיתקן מה שהרג קין את הבל, על פי מה ששנינו בגמרא (שבת קמו.): "שבשעה שבא נחש על חוה הטיל בה זוהמא". ופירש רש"י: "כשנתן לה עצה לאכול מן העץ בא עליה, דכתיב (בראשית ג-יג) הנחש השיאני לשון נשואין".

על פי האמור מפרש ה"אור החיים" הקדוש מה שכתוב אחרי חטא עץ הדעת (שם כ): "ויקרא האדם שם אשתו חוה כי היא היתה אם כל חי". ותמהו המפרשים, מאחר שהיתה אם כל חי היה צריך לקרוא לה "חיה" ולא "חוה". ומיישב ה"אור החיים" שקרא לה "חוה" על שם הנחש שנקרא בלשון ארמית "חויא", לרמז ששמעה בעצת הנחש, וציין שכן מבואר בזוהר, וכוונתו על מה שמבואר בזוהר

רם 💶 התורה

פרשת ויקרא תש"פ | ב

"ושחט את בן הבקר לפני ה"

שמואל הנביא גלגול קין גילה לעלי בחינת הבל ששחיטה בזר כשרה כדי לתקן קין שהרג את הבל

בפרשתנו פרשת ויקרא דבר בעתו מה טוב, להשתעשע בהלכה ברורה שפסק שמואל הנביא בהיותו בן שנתיים, כפי שלמד ממה שכתוב בפרשתנו (ויקרא א-ד): "וסמך ידו על ראש העולה ונרצה לו לכפר עליו, ושחט את בן הבקר לפני ה', והקריבו בני אהרן הכהנים את הדם וזרקו את הדם על המזבח סביב אשר פתח אהל מועד".

כאשר נתבונן נראה שלא הזכיר הכתוב את בני אהרן הכהנים רק מהקרבה ואילך: "והקריבו בני אהרן הכהנים", ואילו בשחיטה כתוב סתם: "ושחט הכהן את בן הבקר לפני הי", ללמדנו שהשחיטה עצמה כשרה בזר, דהיינו אפילו בישראל שאינו מבני אהרן, ונזכרה הלכה זו בגמרא (זבחים לב.): "ושחט והקריבו הכהנים, מקבלה ואילך מצות כהונה. למד על השחיטה שכשירה בזר".

הסיפור הנפלא של החוט המשולש: עלי הכהן שמואל הנביא וחנה הנביאה

כפי שיתבאר לפנינו זכה שמואל הנביא לגלות הלכה זו בישראל בהיותו בן שנתיים, ובעקבות הלכה זו שהורה שמואל בפני עלי הכהן הגדול שהיה רבן של ישראל, ביקש עלי להענישו במיתה בידי שמים על היותו מורה הלכה בפני רבו שחייב מיתה, אלא שחנה הנביאה אמו של שמואל התחננה לפני עלי על שמואל בנה והצילה אותו ממיתה. והנה הסיפור הנפלא כפי שגילו לנו חכמינו ז"ל בגמרא (ברכות לא:):

"אמר רבי אלעזר, שמואל מורה הלכה לפני רבו היה, שנאמר (שמואל א א-כה) וישחטו את הפר ויביאו את הנער אל עלי, [מתמה רבי אלעזר], משום דוישחטו את הפר הביאו הנער אל עלי. אלא אמר להן עלי קראו כהן ליתי ולשחוט [קראו כהן שיבוא וישחט את הקרבן], חזינהו שמואל דהוו מהדרי בתר כהן למישחט [ראה שמואל שהיו מהדרים אחר כהן שישחט], אמר להו, למה לכו לאהדורי בתר כהן למישחט [למה לכם לחזר אחר להן לשחוט], שחיטה בזר כשרה.

אייתוהו לקמיה דעלי [הביאו את שמואל לפני עלי], אמר ליה [עלי לשמואל], מנא לך הא

לך הלכה זו], אמר ליה [שמואל], מי כתיב ושחט הכהן, והקריבו הכהנים כתיב, מקבלה ואילך מצות כהונה, מכאן לשחיטה שכשרה בזר. אמר ליה [עלי], מימר שפיר קא אמרת [יפה אמרת], מיהו [אך על כל פנים] מורה הלכה בפני רבך את, וכל המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה.

אתיא חנה וקא צווחה קמיה [באה חנה וצעקה לפני עלי] (שם כו) אני האשה הנצבת עמכה בזה וגו' [אני היא שעמדתי עמך כשהתפללתי לה' שאזכה לבן]. אמר לה [עלי], שבקי לי דאענשיה [הניחי לי להענישו במיתה], ובעינא רחמי ויהיב לך רבא מיניה [אבקש רחמים שיתן לך הקב"ה בן אחר גדול ממנו], אמרה ליה [חנה] (שמואל שם כז) אל הנער הזה התפללתי", ופירש רש"י: "על זה ולא לאחר".

שמואל הנביא היה בן שנתיים כשהורה הלכה בפני עלי

המפרשים העירו בצדק שנשים לב להתבונן, שסיפור זה התרחש כאשר שמואל היה רק בן שנתיים, שהרי מה שכתוב: "וישחטו את הפר ויביאו את הנער אל עלי", היה אחד משלושת הפרים שהביאה חנה כאשר עלתה עם שמואל, להשאירו בבית המקדש לעבוד עבודת הקודש עם עלי הכהן הגדול, כפי שהבטיחה בעת (שם כא): "ויעל האיש אלקנה וכל ביתו לזבוח לה' את זבח הימים ואת נדרו, וחנה לא עלתה כי אמרה לאישה עד יגמל הנער והביאותיו ונראה את פני ה' וישב שם עד עולם". ופירש רש"י: "עד יגמל, לסוף כ"ד חדשים שכך זמן תינוק לינק".

וכבר תמה על כך המהרש"א ב"חידושי אגדות" (ברכות שם), איך ביקש עלי להעניש את שמואל שהיה רק בן שנתיים על שהיה מורה הלכה בפני רבו, שהרי עדיין אינו בר עונשין בבית דין. ותירץ שלא ביקש להענישו בידי אדם אלא בידי שמים, כמבואר בגמרא (עירובין סג.) שהמורה הלכה בפני רבו חייב מיתה רק בדיני שמים.

בספר "ראש דוד" להגה"ק החיד"א (פרשת תרומה) הוסיף על כך, כי עונש בידי שמים אינו תלוי

EN OF EN

בשנים אלא בדעת, ועל זה נאמר (דברי הימים א כח-ט): "כי כל לבבות דורש ה"", לכן חשב עלי כי מאחר ששמואל הקטן הוא יניק וחכים, כמו שהראה כוחו לברר את ההלכה ששחיטה בזר כשרה, ראוי להענישו בידי שמים.

אולם כבר נתייגעו המפרשים ליישב כמה פליאות שיש בסיפור נשגב זה: א. אחרי שהכריע עלי הכהן כי שמואל חייב מיתה בידי שמים, משום שהורה הלכה בפני רבו, איך הסכים אחר כך לבטל את העונש בגלל טענת חנה: "אל הנער הזה התפללתי", וכי יעלה על הדעת לבטל עונש שמגיע משום שאמו התפללה עליו. ב. מנין ידעה חנה שהתפללה דוקא על הנער הזה ולא על אחר, הלא בשעת התפלה לא ידעה איזה ילד יוולד לה. ג מהו הענין שזכה דוקא שמואל הנביא לגלות בישראל הלכה זו ששחיטה בזר כשרה.

חנה הנביאה גלגול חוה תיקנה את חלקה בחטא עץ הדעת

רחש לבי דבר טוב לפענח בדחילו ורחימו סיפור נשגב זה, על פי הקדמות אמיתיות בענין גלגולי הנשמות של הקדושים הללו, עלי הכהן, שמואל הנביא וחנה הנביאה, אשר יאירו את עינינו להבין מה גרם לחנה הנביאה להקדיש את בנה שמואל הנביא כל ימי חייו לעבודת הקודש, כתלמידו וממלא מקומו של עלי הכהן, ועוד ענינים רבים במעשיה הטובים, ומה' נבקש שיוליכנו בדרך אמת.

פתח דברינו יאיר ביסוד קדוש שגילה רבינו האריז"ל ב"לקוטי תורה" (שמואל א אות א) וב"ספר הליקוטים" (שמואל בסימן טו), כי חנה הנביאה היתה אחת מנשים צדקניות שהיו גלגולה של חוה ותיקנו מה שחטאה בעץ הדעת. ומצינו בזה דברים נפלאים ב"נחלת בנימין" על טעמי המצוות (מצוה קלט) [הובא בקיצור ב"סדר הדורות" ב' אלפים תתע"א], ולתועלת הענין נרחיב לבאר ולסדר את הדברים בסדר נכון בתוספת תבלין לכבוד ה' ותורתו.

וזה יצא ראשון מה שמבואר במדרש (ילקוט שמעוני שמואל א פרק א רמז פ) בענין חנה שילדה את

היתה לו 'נשמה של פסח', והיה עומד ומזהיר ומכין את ישראל ברשפי אש קודש בהכנה דרבה לקראת חג הפסח. כל ימות החורף היה מזכיר ומעורר בסילודין להתכונן ולזכך הנשמה הטהורה לקראת המצה קדישא, "מיכלא דמהימנותא עילאה" (זוה"ק ח"ב קפג:).

פעם נכנס לביתו בימים שלפני פסח, והנה רואה הוא לפניו הבית מלא מים ושיטפון מעבודות הניקיון הנמרצות, הרהיטים כולם מודחקים הצידה, והבלגן שולט בכל. בעבודת הקודש של 'ביעור חמץ' בסיוע המלאכים היוצאים מן הכשר"ק... [כ'אשערן ש'ויבען ר'ייבען ק'ראצען], - כהמלצת סנגורם של ישראל מבארדיטשוב זי"ע.

הרבי נעצר במפתן הכניסה, כשהוא מתבונן במהומה המתחוללת סביב, ואינו מוצא לעצמו אף לא כיסא פשוט לשבת כדי לנוח קמעא מטורח הדרך...

אנשי הבית חרדו מאוד לקראתו, הם היו בתוקף שיא העבודה הקשה והמפרכת. מתחילה תוכנן הכל שלקראת בואו של הרבי כבר תסתיים לה כל אותה 'ספונג'ה גדולה'... אך הרבי הקדים לבוא, ועתה הם לא ידעו את נפשם, כיצד יקבלו את פני קדשו של הצדיק? להיכן יכניסו אותו? כשהכל מסביב מלא מים וסבון בבלגן גדול!

הגבאים ועוזריהם ואנשי הבית כולם נלחצו מרוב מבוכה ולחץ, ומעול משא העבודה הקשה. והכל שואלים בדאגה זה לזה: וואס טוטמען דא? [מה עושים כאן], להיכן ניתן להכניס עכשיו את הרבי? - המבוכה והלחץ שלטו בכל!

לפתע בתוך כל הבלגן הגדול, בעוד הרבי עומד כך בפרוזדור הבית, כשאינו מוצא מקום מנוח לרגלי קדשו, החל פתאום לרקוד! כך בתוך המים... תוך שהוא מפזם לעצמו ניגון חסידי עליז... וכטבעו של ריקוד השמחה הלכה וגאתה, ויעלוז לבו בדבקות השכינה! - כך בתוככי המים והאקונומיקה...

הגבאים ואנשי הבית השתוממו למראה עיניהם, ריקוד זה כאן בשיא הלחץ מהו עושה? וכי לא די בקושי העבודה הרבה של הניקיון והבלגן הגדול? - ומה מקום יש לריקוד עליז בתוך שצף המים הללו?

פנה אליהם הרבי הקדוש בחן טובו, ואמר בחיוך: אכן כך! כשאצלכם מתחיל הלחץ והקושי, אני מרגיש כבר ריח של "פסח" באוויר... ואיך אפשר שלא לרקוד כשמגיע חג גדול קדוש ונורא כזה?! -מה זה משנה בכלל היכן אשב, והיכן תכניסו אותי... !העיקר הוא שפסח קרב ובא

הכל תלוי בטיב צורת ההסתכלות... באותה שעה ובאותו מעשה ממש שהכל ראו בו קושי ולחץ, ראה בו הצדיק שמחה גדולה וקרבת אלקים טוב! - כל דבר תלוי איך מסתכלים בו, יכול אתה מחמת הסתכלות שאינה טובה להיות שבור ורצוץ ומבולבל... אוי אוי אוי! - אך אם רק תהפוך ההסתכלות מהיבט אחר לגמרי, תראה כמה חסדים יש כאו!

צבדו את ה' בשמחה!

[מתור שיחת הכנה לפראת 'חג הפסח' הבעל"ט]

יום 'פורים קטן' בירושלם קרתא דשופריא, השמחה מדין 'מרבין בשמחה' של כל החודש אשר נהפך לשמחה, ניכרת על פני אנשי ירושלים, עם תוספת קטנה כמידתו של 'פורים

והנה מאחד הבתים שבשכונת 'גאולה' הוותיקה נשמע קול שמחה וצהלה גדולה בתופים ומחולות, היתה זו 'חבורת קודש' של צעירי חסידי גור, בחורי ישראל קדושים וטהורים הע"י, שחגגו כהוגן את שמחת היום, וכדין 'טוב לב משתה !תמיד' יצאו בריקודי אש קודש

אותה שעה יצא האדמו"ר מגור זצוק"ל בעל 'בית ישראל' לדרכו ברחובה של עיר, השירה והריקודים וההתלהבות נשמעה היטב... והנה עצרו תלמיד חכם אחד ושאלו: הלא בשולחו ערור שלהי אורח חיים (סיי תרצו סיא) פוסק הרמ"א כלפי סעודת פורים קטו: "ירבה קצת בסעודה כדי לצאת ידי המחמירים", ומדוע אם כן מוסיפים הם הבחורים בסעודתם

חייך הבית ישראל וענה לו בשנינות: הלא מחנך אני אותם תמיד, שעבירה 'קטנה' נחשבת כגדולה... ואף 'קצת' איסור נחשב הרבה מאוד! - והרי מרובה מידה טובה, שגם כשהתחייבו 'קצת' סעודה ושמחה לצאת ידי המחמירים. יחמירו על עצמם כמו כן, לעשות סעודה הרבה ושמחה

עבדו את ה' כשמחה!

-> • <-

[יפרטיות' קובץ 141100]

הבאתי פעם לפני מחו' הגה"צ מורנו רבי זונדל קרוזר זצוק"ל. שר הענוה והשמחה, בחור ישיבה מבוגר שסבל מבעיה בריאותית קשה רח"ל. כדי להתברך מפי קדשו ולשאוב חיזוק ועידוד, שהיו חסרים לבחור מסכן זה יותר מאוויר

רבי זונדל כדרכו האיר לו פנים מסבירות, וקירבו ועודדו בחיזוק רב. בין הדברים אמר לו: דומני, שאתה במצבך צריך להיות יותר בשמחה משאר האנשים!

הלה פקח זוג עיניים בתמיהה רבתי. מדוע 'יותר' בשמחה? הסביר לו ר' זונדל הצדיק את אשר לפניו. ולימדו פרק נאה במידת שמחת החיים! - הנה רוב אנשי העולם מוקפים דאגות וטרדות למעלה ראש. ברצונם 'לחטוף' את כל העולם. [כאפ'ן די גאנצע וועלט...], הם נלחצים ורצים כל העת לכאן ולשם... יש לו מנה רוצה מאתיים, והדאגות והלחצים רק מוסיפים והולכים.

לא כן אתה צדיק'ל, הרי עם הבעיה הזו המגבילה אותך בתפקוד החיים, בין כך אינך יכול לרוץ ולרדוף ולתפוס הכל... אם כן מה נותרה בידר רק בעיה אחת בלבד, הלא היא השמירה על בריאותך, כפי יכולתך וכפי מה שהשם יתברך חנן אותך!

לפיכך עליך להודות להשי"ת על החלק הטוב הזה שיש בבעיה שלך, שבזכותה נפטרת מכל שאר דאגות החיים, ולהיות בשמחה יותר משאר אנשים!

הבחור שהופתע מאוד מדברי הצדיק יצא בלב מלא חיזוק עצום, הדברים הקצרים הללו קלעו השערה וחדרו לעמקי לבבו, וכל מהלך חייו התהפך מיגון לשמחה!

לאחר תקופה הגיעה עבורו הצעת שידור מבת טובים כשרה וישרה. ששמעה על טוב לבו ושמחת חייו של בחור מצויו זה, ונכנס בלבה רצון איתן להינשא דווקא אליו, שבכך תזכה לגמול חסד בתוככי ביתה כל ימי חייה, במה שתעמוד לעזרתו תדיר!

ואכן להפתעת הכל נגמר השידוך בשמחה גדולה, ועלה זיווגם יפה ובהצלחה, וכשנולד בנם הבכור קראוני בתור כהן לשמחת 'פדיון הבן', שנולד למזל טוב!

ועל שכיוצא בזה שגור בפי העולם, מה שהשמחה יכולה לפעול ולעשות, אין שום דבר בעולם יכול לעשות!

וכבר מעיד בנו החכם מכל האדם בספר החכמה (משלי יח, ירים אִישׁ יָכַלְבֵּל מַחֲלֵהוּ, וְרוּחַ נְכֵאָה מִי יִשָּׂאַנָּה". ופירש ירים אִישׁ יָכַלְבֵּל מַחֲלֵהוּ, וְרוּחַ

רש"י: "רוח איש - רוח גבר שהוא 'איש' גיבור, ואינו נותן דאגה בליבו, ומקבל כל הבא עליו בשמחה ובחיבה. יכלכל מחלהו - אין כוחו סר מעליו" עכ"ל.

[וכבר רמזו ברוח הימים הללו לדברי תרגום יונתן בן עוזיאל שם על אתר: "רוחיה דגברא תסובר כָרהָנֵיה", שרוחו הטובה ושמחת לבו בביטחון איתן בהשי"ת, תרגיענו ותשמרנו מן הקרונה... (גימט': "נסיון באמונה ובטחון"]

וכבר הארכנו בסייעתא דשמיא בשבח מידת השמחה הנצרכת לאיש ישראל תמיד, בספר "טיב השמחה" עיין שם ותרווה נחת!

עבדו את ה' כשמחה!

[הספד מורנו הרה"צ ר' זונדל זצוק"ל]

של הברכה יעמדו של

ניתן להנציח את העלון לשפחות, לברכה והצלחה או ליארצייט

בא התורמים להפצת העלון אא.

לקבלת העלון בפייל (דוא"ל) נא לשלוח לפייל הפצו"ב

shivti11@gmail.com | 05276-10455 078-3331109 יו"ל ע"י קהילת שכתי בכית ד' | רח' ישעיהו 7 ירושלים טל:

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצכך, הכך כוזפן להדפים ולהפיץ את העלון באזור כגוריך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. הפעוניינים יקבלו את העלון בפייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ להדפסה. Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zeligk@gmail.com or text 718-249-7173

טיב המעשיות

עבדו את ה' בשמחה!

פירש בספה"ק "עטרת ישועה" להרה"ק מדז'יקוב זצוק"ל, הנה עבודת השם יתברך צריכה להיות בשמחה, ולא ח"ו מתוך עצבות ורוגז וחמיצות. ודבר זה הוא עיקר העבדות בתורה ותפילה. שיהיה הכל מתור שמחה. ומקרא מלא דיבר הכתוב

> בספר תהלים (ק. ב-דו: "עבדו את ה' בשמחה. בואו לפניו ברננה וגו'. בואו שעריו בתודה חצרותיו בתהילה, הודו לו ברכו שמו".

> אך מטבעו נוטה האדם לעצבות ועצלות, בפרט בזמנים קשים שהלב מתמלא דאגה ולחץ, או בימי הזקנה כשרתיחת הדמים כבתה וחשק שמחת החיים דועך. והייצר מתגבר בעיקר ובמיוחד

בנקודה זו, לבטל מן האדם את השמחה ורצון אושר החיים, ולהכניסו אל 'מצב רוח' [מוּט] מדוכדך, שבכך יתמלא לבו ונפשו דאגה ולחץ כעס ורוגז. - וממילא הרי הוא כבר שבוי בידי הסטרא אחרא, שהם מושלים בו להביאו אל הייאוש ואל הטומאה, רחמנא ליצלן.

לא כן האדם השומר ומשגיח על שמחת לבו ומנוחת נפשו, להתקרב אל בוראו ולהתדבק בו בשמחה. כמו שנאמר (אסתר ד, ב) "כי אין לבוא אל שער המלך בלבוש שק"! שהוא ית' אין סובל העצבות, ש"עוז וחדוה במקומו" (דה"י x סו, כו). - איש זה שמור תמיד בשמירה עליונה מכל נגף ומכל מזיק ומפריע ברוחניות ובגשמיות, שהרי כל עיקר התוכחה באה "תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה, ובטוב לבב מרב כל"! (דברים כח, מו).

הוא שהכתוב אומר בפרשתנו: "כל המנחה אשר תקריבו לד" - היא התורה ותפילה והעבודה שאתה מקריב לה', "לא תאפה חמץ" - לא תעשה זאת בחמיצות ובעצבות, בכבדות זקנה והתיישנות, כטבע החימוץ שהעיסה מחמיצה בהתיישנותה כשנשארת בלי התעסקות, שהעצלנים והעצובים אינם עסוקים בפעילות שוקקת חיים... - ואת כל אלו "לא תקטירו אשה לה'"! וראה נא שם שפירש לשונות הפסוקים שלפנינו יפה על זה הדרך, שנגרש מלבבנו את העצבות מכל וכל, כי אם "עבדו את ה' בשמחה"! - ומסיים בלשון קדשו: "זולת זה לא יעלו לריח ניחוח, והשי"ת יזכנו לעבדו באמת מתוך שמחה" - אמן.

[עי"ע "טיב התודה" בפסוק זה, השלמה חשובה בדרך הממוצע שבין שאור לדבש]

נכנס פעם יהודי אל הרה"ק רבי בנימין זאב צבי מזארבריז' זצוק"ל, בן המגיד הק' רבי יחיאל מיכל מזלוטשוב זצוק"ל, [יומא דהלולא היום בהך שבתא דידן, ג' ניסן תקפ"ב].

תיכף משראהו הרבי מזאבריז', בטרם הספיק הלה להגיש את הקוויטעל ולהציג את מבוקשו, הקדימו הצדיק וביקש ממנו שלושה רובלים. החסיד הנאמן ציית מיד בנאמנות, וללא אומר ודברים הוציא את ארנקו מכיסו, שלף מתוכו שלוש רובל והניחם על שולחן הצדיק.

לאחר מכן נטל הרבי את הפתקא בידי קדשו, עיין בתוכה ובבקשה המפורטת בה: "להיפקד בזרע של קיימא"! ותיכף פנה אל החסיד, ואמר:

הנה בשטיבל שבעירך ישנם חסידים רבים וטובים בלעה"ר, ראה נא לערוך 'סעודה טובה' עבורם, בראש חודש או ביומא דפגרא אחר. השתדל שתהא זו סעודה מכובדת, תכין גם 'משקה' כיד המלך כדרכם של חסידים... כדי לפתוח את לבבם בשמחה ובטוב לבב! - וכך בעיצומה של השמחה, לאחר שייטיבו את נפשם ביין המשמח לבב אנוש, ויתחילו כדרכם באיחולי "לחיים!" זה לזה, תנצל נא את אותה שעה הכושר של השמחה, ותבקש מהם שיברכו אותך להיפקד בזרע של קיימא כבקשתך! הצדיק הטעים ונימק את דבריו, שלפעמים א'גוטע ברכה' [ברכה טובה] של יהודי פשוט, כשנאמרת מתוך שמחה, מעומקא

דליבא ובאחדות חברים, יכולה גם היא להמשיך ישועה! והנה לפקודת השנה חזר אותו חסיד אל הרבי בשמחה רבה, ובשורה טובה על לידת 'בן זכר' בפיו. הוא הודה לרבי על העצה הטובה שהשיאו, שאכן בדיוק לתקופת השנה נפעלה ישועתו

בחסד וברחמים. פני קדשו של הרבי הק' צהלו בשמחת ישועת איש ישראל. הוא פתח לאלתר את מגירתו וגו' לא תַקְמִירוּ מִמֶּנוּ

והוציא מתוכה את אותם שלושה הרובלים שהניח החסיד בשנה שעברה על השולחן. ובנהירו עילאה אמר: הנה השלשה רובלים שלך מונחים כאן בזיכרון לפני במשך כל השנה החולפת, לא רציתי לנגוע בהם בטרם תבוא ישועתך. כי מן הרגע שנכנסת

אצלי ראיתי שלא בנקל ניתן להמציא לך הישועה, וחיפשתי הדרך כיצד ניתן בכל זאת לפעול עבורך, לפיכך הקדמתי לבקש הפדיון כדי שבעת קריאת הקוויטעל אולי תהא שעת הכושר. [עיין בסה"ק "נועם אלימלך" (ריש פרשת פקודי) כוחו של צדיק לפעול "שפע וברכה ורחמים וחיים ובני ומזוני ושלום עד אין קץ", בכוח קבלת הצדקה עיש"ה]. - ואכן עלה אז בדעתי אותה עצה טובה, שבכוח השמחה לפעול ישועות גדולות, גם על ידי החסידים בשבתם יחדיו כאיש אחד בלב אחד! וכך התפללתי עבורך במשך השנה, וברוך הוא וברוך שמו יתברך, שזיכנו עתה שעלתה ישועתך בטוב ובנעימים!

עבדו את ה' בשמחה!

[מתוך שיחה בגודל כוח השמחה]

-> • <-

מרן הגה"צ רבי יוסף חיים זוננפעלד זצוק"ל מרא דארעא דישראל. חלף פעם בדרכו בסמטאות העיר העתיקה, בימים קשים של מתיחות עם בני ישמעאל, שהתנכלו רבות ליהודים. והנה פתאום הגיח כנגדו צעיר ערבי חמום מוח שהחזיק 'תפוז' בידו, וכראותו את הצדיק מתהלך לתומו בהדרו התעוררה חמתו בקרבו, והעיז פניו כנגד אותו קדוש, והשליך את התפוז שבידו היישר על ראשו של הצדיק.

הגבאי שנלווה עם הגאב"ד השתומם ונבהל לנוכח החוצפה והעזות פנים הנוראה, לפגוע כך ברבה של ירושלים ושל היהדות החרדית כולה! - אך בהביטו בפני הרב התפלא לראות שהצדיק מחייך ושמח, הוא פנה אליו ואמר: ברוך ה'! ברוך ה'!

תמה המלווה ושאל, לשמחה מה זו עושה?

אמר לו הרב, דע לך שעל כל דבר ודבר צריך להודות להשם יתברך! ולמצוא תמיד את החלק הטוב והחסד הנעלם שבכל מקרה, וזו סגולה גדולה להמתקת הדינים! - אף במקרה זה דנן צריך לשמוח ולהודות לה', ברוך השם שנזרק עלינו 'תפוז' ולא 'אבן', כדרכם של הערבים... שכן אם היה משליך האבן על ראשי הרי יש בזה סכנה גדולה, ועתה נפטרנו בביזיון בלבד!

ובנתיב דרכו בקודש, פירשתי מאמר הכתוב (תהלים סז, ה) "שויתי ה' לנגדי תמיד". - גם בעת שנראה לאדם שהוא 'לנגדי', ויש ח"ו דינים כנגדו, צריך גם כן לקיים 'שויתי ה", שהוא מידת הרחמים, למצוא ולגלות בתוככי 'לנגדי' את החסד והרחמים שבו. - ובכך זוכים להיות תמיד בשמחה! ולקיים 'שויתי ה' לנגדי תמיד', שתמיד בכל עת ובכל מצב יהיו הרחמים והחסדים מצויים אצלו, ה' היא מידת הרחמים, כי יומתקו הדינים בשורשם, אמן.

עבדו את ה' כשמחה!

[יפרטיות' קובץ 13215]

-> • <-

ידוע בשער בת רבים גודל שמחת לבו והכנת נפשו של הרה"ק רבי חיים מאיר מויז'ניץ זצוק"ל בעל "אמרי חיים". [יו"ד השבוע עש"ק ט' ניסן], לקראת חג הפסח. < רפשך בעפוד ד'

שנב ההשגחה

שנשלחו לפערכת ע"י הקוראים

שפע האין סוף'

מוכרים וידועים שלושת הסיפורים. שנהגו לספר בפרשת החודש בשבת מברכין ניסן, כמו שמובא בשם המגיד מקוזניץ זיע"א, ובעל השומרי אמונים נהג לספר ביום כ"א אדר יומא דהילולא סדישא של הרה"ק רבי אלימלר מליזענסק, והאמת שכל זמן שמספרים סיפורי צדיקים הם מעוררים ומשפיעים שפע לעולם... וידוע שכל מי שמספר השלושה סיפורים הנ"ל מובטח לו שיעשה הפסח בהרחבה גדולה.

אז אני זכיתי לספר את הסיפורים בכ"א אדר ביום היארצייט. עם כל הפרטים בנחת. ועתה בתקופה זו ידוע המצב הקשה השורר בארץ ובעולם שאנשים רבים מפוטרים ממקום עבודתם. וכן אנשים עצמאיים נאלצו לסגור את עסקיהם על סוגר ובריח. ואלו שכו עובדים. רובם לא מרוויחים כפי שציפו להרוויח בעונה זו של השנה...

בקשתי שבזכות אלו המעשיות יתעורר מלמעלה שפע לחג הפסח הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה, שכן מצבי הכלכלי דחוק ביותר ועוד מעט וחשבון הבנק שנמצא בחריגה ונושף בעורפי תיכף מתקשרים אלי לכסות את החוב וכסף מנלו?!

למחר היום התקשרתי אל קרוב משפחה שלי לדרוש בשלומו ולשוחח עמו בענייו משפחתי. באמצע השיחה הוא הפתיע אותי בשאלה:

"כמה המינוס שלר בבנק?"

באי נעימות השבתי על שאלתו... על אתר הודיע כי הוא מבצע העברה לחשבוו הבנק שלי מכיווו שיודע שעתה במשבר הקורונה המצב לא פשוט והוא חפץ לעזור לי... לא מדובר בכמה מאות או כמה אלפים... מדובר בעשרות אלפים שלא היה לי מושג מאין יבוא עזרי, והנה ה' זימן לי בדרך שלעולם לא הייתי מעלה על דעתי, וזה באמת מה שהסיפורים האלו מעוררים, שהמספר והשומע מביו שבורא עולם יצירתי מספיק לספק את צרכינו בדרכים שרק הוא יכול וברגע שאתה מאמין

להשפיע עלינו את השפע האלוקי ... השפע לא נגמר כאן... דודה אחרת התקשרה ובקשה שאקנה על חשבונה את כל צורכי החג מבלי שבקשתי ממנה... אמרתי לה שאני מסתדר ובעזרת ה' הכל בסדר, אך היא התעקשה שאעשה את הקניות לחג על חשבונה, ולא היא תכעס ותיפגע ממני...

ולו לרגע אחד שה' יכול זה פותח את הפתח

בקיצור מה נשאר לי חוץ מלהודות ולהלל ולפרסם את הסיפור ברבים?!

בעל המעשה:כ.ה.

הפעונין לזכות את הרבים בסיפור של השגחה פרטית פוזפו לשלוח אל ר' שפחה ספואלס

> בפקס: 15326517922 o.y.wines@gmail.com או ל:

טונה ה"ר מאיר רביעביץ שליט"א בתב ע"י הר"ר מאיר רביעביץ שליט"א

הכשרת והכנת המטבח ב'

דדינו ככלי חרם ומנים לים.

א. הכיוד הוא כלי חמץ שהרי גם הוא בולע חמץ במשך השנה כששופכים בו מים חמים רותחים שיש בתוכו פירורי חמץ, או ששופכים מרק של חמץ חם וכדו', ולכן צריך לנקותו היטיב מכל לכלוך של חמץ בעין, וכן צריך לנקות את החמץ הדבוק במקום יציאת המים מהכיור. וצריך לנקותו עם חומר ניקוי חריף, וכן יש לשפוך חומר חריף לתוך נקב יציאת המים, שיש לחוש שמא נשאר משהו חמץ בעומק הנקב, ומצוי הדבר שכשהכיור נסתם המים שבעומק הנקב חוזרים ובאים לתוך הכיור כשבתוכם חמץ בעין, וע"כ צריך לנקותו וגם לפגמו במקום שאין ידו מגעת (שם, מבית לוי, אזהרות הבד"ץ במדריר הכשרות).

ב. ומ"מ אף לאחר שניקו את הכיור יש להניח איזה דבר המפסיק כגון פח או פלסטיק המיוחד לפסח

ג. אם הכיור עשוי מנירוסטה יכול להגעילו ע"י עירוי רותחים מכלי ראשוו על כל הכיור. ויעשה העירוי ע"י שישפור המים מלמטה למעלה. ומ"מ גם בזה יש להניח בו דבר המפסיק (מבית לוי, פנה בשם). ד. כיור המשמש לנטילת ידים בלבד, מנקהו היטיב מכל לכלוך של חמץ ודיו (קנה בשם).

ה. השולחן שבמטבח שהדרך להשתמש בו כל השנה לאכילת חמץ גם שלא ע"י מפה, ישטפנו וינקהו היטב באופן שלא ישאר שום ממשות של חמץ, ומכסה אותו במפה ואוכל עליו בפסח, ויש להניח איזה ניילון או נייר מתחת למפה באופן שלא יעבור הרטיבות דרך המפה אם ישפך מרק או דבר אחר מכלי ראשון (שם). וי"א שאם אוכלים על השולחו כל השנה בלא מפה. ולפעמים מניחים עליו דבר גוש חם. יש להגעילו לכתחילה ע"י עירוי מכלי ראשון, אם אין חשש שיתקלקל השולחן עי"כ, ויכסנו במפה (מבית לוי).

ו. במסדד יש להוציא את כל המדפים והמגירות שבתוכו ולנקותם היטב, גם יש לנקר את החמץ מו החריצים והמסילות של המדפים, וינקה הגומיות שעל הדלת, עד שלא ישאר שום פירורי חמץ בעיו שיכולים ליפול אחר כך לתוך המאכל (קנה בשם).

ז. ומה שמצוי לפעמים שיש בהם בכמה מקומות חורים שנפלו לשם פירורי חמץ ואי אפשר להוציאם משם, מבטל אותם ודיו בכך, ומ"מ עדיף שישפוך לשם חומר חריף שיהא נפסל מאכילת כלב (שם).

ת. יש מדקדקים לכסות המדפים והדפנות של המקרר בניירות או נייר כסף (שם, מבית לוי).

ט. גם המקפות צריך להפשירו וינקה אותו היטב כנ"ל, אך יש חוששים בזה לדעת הסוברים שגם בקרח שייך כבישה, וגם לדעה הסוברת דכבוש מפליט מכל דופן הכלי אף ממה שדבוק עליו מבחוץ, וא"כ כשמכניסים לשם מאכלי פסח נמצא שהן נכבשים שם עם הדופן של המקפיא שהוא כלי חמץ, ולכן כתבו שיש ליזהר להכניס את המאכלים של פסח עטופים בתוך כמה שקיות כדי שלא יהא מים וקרח באמצע, ואף במקפיא כמו שלנו שאיו בו קרח ג"כ יש ליזהר בזה. מפני שכשהדלת פתוחה מעט זמן הוא מעלה קרח (קנה בשם). ומ"מ אין לחוש בכל מה שנכבש לפני הפסח, כיון שהוא אינו בן יומו וכבר נתבטל בערב פסח

י. **הכיריים של הנו והנור האפיה** כיוו שקשה מאוד להכשירם לפסח כדין, הן מחמת שקשה מאד לנקותם, והן מפני שצריכין ליבון חמור כדי להוציא הבליעות, לכן יש להימנע מלהכשירם לפסח (שם,

יא. מששח מזכוכית. שמבשלים עליו אין מועיל בו הגעלה מדינא, לפי מה שנקטו הפוסקים להחמיר

יב. העוד מישרוגל אין להכשירו לפסח (מבית לוי. שוית אבן ישראל ח"ט סי' ס"ג, תשוה"ג ח"ב סי' רי"ב).

יג. פארית כלים קשה להכשירו כדין, וע"כ ראוי להימנע מלהכשירו, ואם יש צורך גדול יש לעשות שאלת חכם (מבית לוי).

יד. אם רוצה להכשיר *פלשה של שבת.* ידליקנה, וכשתהא מחוממת היטב יערה עליה מים חמים. ואח"כ יכסהו בנייר אלומיניום עבה, ואם שכח להכשירו מערב פסח יכול לעשות כן בחוה"מ שידליקנה כשעה ואח"כ יכסנו באלומיניום עבה (מבית לוי). וי"א שדי להכשירה על ידי חימום הפלטה מעט, ומ"מ עדיף שיהא לו פלטה מיוחדת לפסח (הליכות אבו ישראל).

שו. פח העשוי לכיסוי הלחבות בשבת שמשתמש בו כל השנה לא ישתמש בו בפסח, אלא יקח פח מיוחד לפסח. כיוו שקשה מאד לנקותו כראוי מחמת הלכלוך הנדבק בו. ואם שכח לקנות פח חדש, ינקהו היטב, ואח"כ יהפוך את הפח, ואותו הצד שעליו מניחים את הסירים יהא מונח לזמן ממושך על האש, ואח"כ יכסנו בנייר אלומיניום

שז. מגבת שמנגבים בו כלי החמץ כל השנה אין להשתמש בו בפסח, אלא יש לייחד מגבות לניגוב כלים מיוחדים לפסח, ואם מגעילן מותר (הליכות אבן

יו. ראוי לייחד **ספלים** מיוחדים לפסח לנטילת ידים, כיון שמתגלגלים כל השנה בין החמץ.

+ - השרדוא לצודד הדוג - +

ית. לא יאמר אדם כמה טורח פסח זה, כי רשע מה הוא אומר מה העבודה הזאת לכם, מה טורח זה לכם. ועכשיו אין העולם נזהריו בזה. ויש שלמדו עליהם זכות שאינו נקרא רשע אלא כשאומר כן על הקרבת קרבן פסח שהוא מצוה מן התורה, משא"כ בזה"ז שאומר כן על גודל הזהירות וחומרות יתירות אין איסור בדבר (שרע הרב סי תסיט סיה).

יש. נכון ללמד את ישראל בהיותן מגעילין ומלבנין את הכלים מפני החמץ, שיכוונו שכמו"כ יבער הקב"ה יצר הרע והרשעה שהיא הלילית מן הארץ, ובטוחים אנו בהקב"ה להעביר גילולים מהארץ, ומנהגן של ישראל תורה היא לגרד שולחנות וספסלים וכותלים מפני חשש חימוץ, והשי"ת עיניו פקוחות על כל מעשה בני ישראל עדת סגולתו קדושים בני קדושים אשר כל טרחתם הוא לביעור חמץ כל ימי חודש ניסן, וכמו כן יגרד הקב"ה את כל הנגעים הבאים מס"א ומקטרגים ומכח זה אנו סובלים גלות המר הזה. ובהיות כי כל ענייני טורח של חג המצות הקדוש הוא באהבה ובשמחה לכן צריכין ישראל לשמור עצמו מלב רגז, ומכ"ש שלא יהיה ריב ומצה ומחלוקת ביניהם

כל טורח שאדם מטריח את עצמו לכבוד יו"ט של פסח והוא טייף ויגט בהטורח. אזי בעסק זה הוא הורג כל המזיקים הנקראים נגעי בני אדם, והעוסק בטרדת המצוה של ימי הפסח הוא מתקו התיקוו של העון החמור, ולב יודע מרת נפשו שכמעט אחד מאתנו לא ניצול מחטא זה, על כן מוטל על כל אחד ואחד מישראל לתקן מאי דאפשר, והש"י ברוב רחמיו וחסדיו יקבל מחשבות טובות של ישראל עמו וימהר עלינו לגאלינו ושם פרס צ׳י.

שיב התחזקות

- ותעצר המגפה

מעבירין את רוע הגזירה

כאשר ינועו מוסדות תבל וכל העולם כולו גועש ורועש כמרקחה אודות מחלות שונות ומשונות שמערערים לפגוע בשלום הצבור, וודאי שצריכים אנו לחשב חשבונו של עולם ולדעת על מה ולמה עשה לנו ה' על ככה, וכבר ידוע שכל מה שקורה בעולמנו לא בא אלא לעורר את ישראל ולהקיץ נרדמים משנתם לדעת על מה יצא הקצף.

ברור שהדבר הראשון שצריך לעשות בעת הזאת הוא לשוב בתשובה שלימה אל השי"ת, כמו שהיה באנשי נינוה שהעבירו מעליהם את רוע הגזירה רק על ידי ששבו בתשובה שלימה אל השי"ת, כדכתיב (יונה ג, ף "וירא האלקים את מעשיהם, כי שבו מדרכם הרעה, וינחם האלקים על הרעה אשר דיבר לעשות להם, ולא עשה", כי מה יועילו כל הסגולות והתיקונים מבלי עשות תשובה כראוי ותיקון כל המעשים. ויתו את הקטורת ויכפר על העם

היה זה בשעה שחטאו קורח ועדתו נגד משה ואהרן, ובאותו העת יצא הקצף מאת הקב"ה לכלות בבני ישראל, מגפה נוראה התחילה להשתולל בקרב העם ורבים רבים חללים הפילה על ימין ועל שמאל, וכראות זאת משה רבינו ציווה לאהרן הכהן שיקח את המחתה ובתוכה אש מעל המזבח, יניח עליה קטורת ויסובב עמה בתוך הקהל עד אשר תיעצר המגפה, אהרן עשה אכן כדבריו וכדכתיב (במדבר יז, יב) "ויקח אהרן כאשר דיבר משה וירץ אל תוך הקהל והנה החל הנגף בעם ויתן את הקטורת ויכפר על העם, ויעמוד בין המתים ובין החיים ותעצר המגפה".

וכמו כן איתא בגמרא (שבח פט), שבשעה שעלה משה למרום לקבל את התורה, בתחילה התרעמו עליו המלאכים במאד מאד, ותמהו מה לילוד אשה ביניהם, אך לבסוף נתהפכו אליו ונעשו כולם אוהביו, ולא זו בלבד, אלא שכל המלאכים מסרו לו סודות ורזין מכבשונו של עולם, אפילו מלאך המות מסר לו סוד גדול באותו מעמד, מלאך המות גילה לו על הכח העצום של הקטורת, שבשעה שהמגפה משתוללת בחוצות והורסת כל חלקה טובה, הסגולה לעצור את המגפה הוא לעמוד בין החיים ובין המתים ולהקטיר מחתות של קטורת והמגיפה נעצרה.

וכך איתא בזוהר הק' (חיב דף הדי עיב), 'לית לך מלה בעלמא למיתבר לסטרא אחרא בר מקטורת, ולית לך מלה חביבא קמי קודשא בריך הוא כקטורת'. עוד מובא שם (דף ריס) 'אי רגיל לומר פטום הקטורת צפרא ורמשא הדינין מסתלקין מיניה', ע"כ. ומכאן נהגו לומר את פרשת הקטורת בכל פעם שבא לעולם מכה

של דבר ומגפה, (וכן מובא באגרת שכתב בעל התניא זי"ע, שבעת זעם נכון ללמוד בכל ביהכנ"ס פרשת הקטורת). אולם האלשיך הק' בספרו הק' 'תורת משה' בשם הרב בעל ה'עקידה', שהקטורת עוצרת ומוגעת את המגפה רק כשחוזרים בתשובה. ומכאן תוכחת מגולה לאדם שפגעה בו מידת הדין, והוא שרוי בצרה ובצוקה, שלא יתלה שדבר זה גרם לו או אדם פלוני עשה לו, אלא שיאמין באמונה שלימה שהבורא יתברך שמו עשה לו זאת, כיון שחפץ שיפשפש במעשיו ויחזור בתשובה שלימה, ואז כאשר יבדוק בעצמו מה עליו לתקן, ויחזור בתשובה שלימה, אז תסתלק ממנו מידת הדין ויצא מצרה לרווחה ומאפילה לאור גדול.

וכמו שמצאנו באחי יוסף - שבטי ישורון, כאשר העלילו עליהם והם לא ידעו עדיין שהוא יוסף, לא האשימו את מצרים וכדו', אלא אמרו: 'אבל אשמים אנחנו'.

ואם האדם מפשפש במעשיו ואינו יודע על איזה חטא נענש, ועל מה צריך לחזור בתשובה, ידע שהקב"ה מעניש במדה כנגד מדה, כדאיתא בגמרא (סנהדרץ צ, א) שכל מדותיו של הקב"ה מדה כנגד מדה. ולכן צריך לבדוק איזה חטא דומה לאותו העונש ואת הדבר הזה הוא צריך לתקן. ואם עדיין אינו יודע מה עליו לתקן, ילך לגדולי ישראל וישאל אותם על מה צריך לעשות תשובה.

ורק אחרי שיעשה תשובה יכול לעשות כל מיני סגולות להסיר ממנו את חרון אף ה', כי כשה' מעניש הוא כיון שהוא רוצה שהאדם ישוב אליו, וכדברי הנביא (יחזקאל לג, יא), "אמור אליהם חי אני נאם ה' אלקים אם אחפוץ במות הרשע, כי אם בשוב רשע מדרכו וחיה". וכך אנו אומרים (בתפלות היפים הנוראים): 'כי לא יחפוץ במות המת, כי אם בשובו מדרכו וחיה', ומה בצע שיעשה סגולות טרם שישוב מחטאתו אשר חטא.

וכמו שמסופר שאיש אחד שמע מרב העיירה שלו, על סגולת נתינת מעשר שזו סגולה לעשירות, וכמו שאמרו בגמרא (שבת קיס, א): 'עשר' - בשביל שתתעשר! נכנסו הדברים ללבו והפריש מעשר מכל רווחיו לצדקה, אך לא התעשר. כשראה שהסגולה של נתינת מעשר לא הועילה לו נשבר לבו בקרבו, והתחיל לבכות לה' ועשה תשובה, ואחר כך התעשר. בא אליו חבירו ושאלו האם בזכות נתינת המעשר זכית לעשירות? ענה לו, אכן כך הוא הדבר! אך מקודם צריך גם לבכות לה' ולעשות תשובה, ואז מעשר הוי סגולה לעשירות.

להקפיד על תפלה בצבור

יחד עם זאת מעורר רבינו הגה"צ שליט"א את הציבור הקדוש ומרעיש על זה ביותר. כי בימים טרופים אלו מחויבים לעשות כל טצדקי וכל מיני השתדלות בכדי להתפלל שלוש תפילות בציבור, וכ"ש שלא לדבר בעת התפילה, ואפילו מי שבימים כתיקונם לא נזהר בזה כל צרכו, אבל בימים אלו שמכת המגיפה משתוללת במחוזותינו מוטל החובה על כל אחד ואחד להרבות זכויות ולהתפלל במניין דייקא, (כמובן שאלו

שעל פי ציווי הרופאים אסור להם להתהלך בין הבריות צריכים לשאול מורה הוראה כיצד עליהם לנהוג).

התפילה בציבור הוא כחדר מוגן, זה שומר ומגין על האדם מכל מיני צרות ומרעין בישין, ומרחיק ממנו ומכל בית ישראל כל מיני חולי וכל מיני מדוה הבאים וממשמשים בעולם, וכאשר מתפלל בציבור הזכות עומדת לו להינצל, ומי הוא זה אשר אינו מחפש זכויות בימים האלו כאשר ינועו מוסרות תבל. תרעד הארץ ותרגש ומחדרים אימה. ובוודאי שתעמוד לנו הזכויות האלו לעבור את התקופה הסוערת הזאת תוך שלום ושלווה ונזכה מהרה לראות בנחמתן וישועתן של ישראל, שהלא בניסן נגאלו ובניסן עתידיו להיגאל.

2 /

טיב המערכה

+ אם הכהן המשיח +

רבי נחמן מברסלב זיע"א אמר שהעולם מועה בשני דברים: העולם אומרים שצריק אינו יכול להיכשל בחטא, ואינו נכון, כי גם צריק יכול להיכשל בחטא, ואינו נכון, כי גם צריק יכול להיכשל בחטא, ואפילו חבי יכול להמשיך ולהיות צריק, ועוד טועים העולם ואומרים שארם שנבשל בחטא אינו יכול להזוור בתשובה ולתקן את חטא, וגם זה אינו נכון, כי אפילו אם ארם טעה וחטא ח"ו, אעפ"כ הוא יכול לשוב בתשובה ולתקן את הטאו ולהיות צריק נכור, בתשובה ולתקן את הטאו ולהיות צריק נכור, ואם אתה מאמין שיכולין לקלקל האמין שיכולין לקלקל האמין.

זה עתה התחלנו את חומש ויקרא, שעליו אמרו הזילי: יבואו טהורים ויעסקו בטהורים, ובפרשה זו כל אחד מקבל דרך תשובה ותיקון להטאיו, בין אדם פשוט ובין אדם גדול, ואחד מחדברים שאפשר ללמוד מפרשתינו הזא מה שאמרו הזילי: 'אל תאמין בעצמך עד יום מותך', ומבאן אנו לומדים שדברים אלו לא נאמרו רק לפשוטי העם, אלא אף לגדולים, וכך כתוב בפרשה, יאם הכהן המשיח יהטא, וכן יאשר נשיא יהטא', והדברים מבהילים! הרי מדובר כאן באנשים המורמים ביותר, ובכל זאת

אוטרת התורה שגם הם עלולים לחטוא! ודבר זה יכול לשמש חיזוק לכל אחד מאיתנו, כי כל אחר יכול ליפול לפעמים, כמו שאמר שלמה המלך 'אין אדם צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא', וכאשר אדם חוטא עליו לשוב מיד בתשובה שלמה, אלא שאז מגיע הבעל דבר ומסיתו בדבריו באמרו, אינך שווה כלום, איזה ארם שפל אתה שחטאת, אין לך דרך תשובה, ואת החטא שלך אי אפשר לתקן, ועוד כהגה וכהגה דברים שהם ההיפך הגמור מן האמת, ותפקידנו הוא להתגבר ולהתחזק באמונה בבורא וכתורתו הקדושה, שאומרת כי כל אחד עלול לחטוא, אפילו נשיא ואפילו הכהן המשיח, ובכל זאת יש תקוה, יש דרך לתקן את החטא, וח"ו שלא ליפול לייאוש כי זה בדיוק מה שרוצה הבעל דבר, אלא מיד להתנער מן החטא ולנקוט בדרך התשובה, ולהאמין שהקב"ה מקבל את התשובה, כי 'אם אתה מאמין שיכולין לקלקל תאמין שיכולין

> לתקן". (ע"פ טיב חתורה – ויקרא)

ככלות בנין והקמת המשכן וגמר סידור ומשיחת כליו בשמן הקודש נכנסים אנו אל ספר 'תורת כהנים' המתחלת בפרשתינו 'פרשת ויקרא' בו מפורטים בתורה את כל סוגי הקרבנות וסדר עבודתם והקרבתם משור פר ושה ועד לתורים בני יונה ומנחת עני, לעשות נחת רוח ליוצרנו שאמר ונעשה רצונו כפי הנאמר על הפסוק 'ריח ניחוח לה' – נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני ואחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוון את ליבו לאביהם שבשמים.

'ויקרא' - לשון חיבה

על לשון הפרשה בראשיתה 'וַיְּקְרֶא אֶל־מֹשֶׁה' פירש רש"י 'לכל דברות ולכל אמירות ולכל ציוויים קדמה קריאה לשון חיבה - לשון שמלאכי השרת משתמשים בו', כי הרי בהמשך הפסוק נאמר 'וִיְדַבֵּר ה' אֶלִיי' וכידוע שדיבור לשון קשה היא על כן הקדים המקום לקרא לו בלשון חיבה 'ויקרא' - לשון שמלאכים ושרפים משתמשים בהם. בדרך רמז ירמזון הדברים על הדרך בו נחגך את ילדי ישראל לתורה לעבודה וליראת שמים על ידי שמתחילים ללמוד עמהם בהיותם בני חמש למקרא את סדר פסוקי 'ויקרא' בדווקא כמאמר המדרש: אמר רבי אסי מפני מה מתחילין תינוקות בתורת כהגים ואין מתחילין בראשית אלא מפני שהתינוקות טהורין והקרבנות טהורין יבואו טהורים ויתעסקו בטהורים', וכי איך וכיצד היא הדרך להתחיל איתם, זה אתי לאשמעינן - על ידי הדיבור וההתעסקות עמהם בדרך ולשון חיבה בדומה למלאכי השרת, כשם שאיתא עמהם בדרך ולשון חיבה בדומה למלאכי השרת, כשם שאיתא בזוהר הקדוש 'אנן בחביבותא תלייא מלתא' היינו בבחינת האהבה.

כי בכדי שנצליח להאהיב עליהם את דברי התורה שלא יהיו חס וחלילה הבנים והתלמידים כתינוק הבורח מבית הספר יש בכוחינו לעשות על ידי שוַראה להם פנים צהובות ושמחות - נערוך את דברי לעשות על ידי שוַראה להם פנים צהובות ושמחות - נערוך את דברי התורה כשולחן הערוך לפניהם אזי יראו שהתורה חביבה ומתוקה מדבש ונופת צופים ויגרום להם לאהבת והתמדת התורה בכל ימי שני חייהם והעיקר שיַעשה הדבר מיד בריש התחלת דרכם והכרתם את עצם הלימוד בכדי שתהא ההשפעה עליהם לעולם כעין ששנינו 'הלומד ילד דומה לדיו כתובה על נייר חדש' – שאז הוי זמן ראוי להכנים ולהחדיר בלבבם הרך את כל מה שחפצים, כמו הענין שהשתבחו גדולי עולם והעידו על מה שלמדו בנערותם 'גירסא דינקותא' – נחקק בראשם ולא נשכח לעולם, אכן על כן תיכף דינקותא' – נחקק בראשם ולא נשכח לעולם, אכן על כן תיכף

בהיכנסם לעולמו של תורה מתחילים עמהם בדברי נועם וחיבה.
וכן הוא אצל כל אדם אשר מתנהג עם סובביו באהבה גורם להאהיב
את שם הבורא בעולם וניכר שהוא אהוב אף למעלה כדאיתא
באבות: כל שרוח הבריות נוחה הימנו רוח המקום נוחה הימנו וכל
שאין רוח הבריות נוחה הימנו אין רוח המקום נוחה הימנו, וכך הוא
גם כן אהבת המקום אלינו בדרך חיבה כנאמר מפי הנביא 'נְפְלֶה לְא
תוֹסִיף קּוּם בְּתוּלֶת יִשְׂרָאֵל' כלומר גם אם נפלנו לעומק הגלות עדיין
מצפה לנו אבינו שבשמים אשר רוצה בתְקומוְתִינו השלימה במהרה.

בניסן עתידין ליגאל

ידוע היא הדבר שהקריאה מעוררת את הזמן, בעוד שעוסקים אנו בלימוד ודיני עשיית הקרבנות ובכך אף מקיימים בזה 'אְנַשַּׁלְּמַה

APP.

טיב

ההודעות

Totor.

פֶּרִים שְּׁפָּתִינוּ' - מאחר שחרב בית מקדשנו ואין לנו קרבנות לכפר אמרו ישראל רבש"ע בזמן שבית המקדש קיים היינו מקריבים קרבן ומתכפר לנו ועכשיו אין בידינו לא בית המקדש ולא קרבנות, הבטיחם הקב"ה ואמר להם על ידי לימוד פרשת הקרבנות יעשה כאילו הקריבו קרבן ככתוב 'ונשלמה פרים שפתינו' - כל העוסק בתורת עולה כאילו הקריב עולה וכן על זה הדרך בכל הקרבנות.

בתרת עולה כאילו הקריב עולה זכן על היהדרון בלל הקובנה.
באשר אנו עומדים בשערי החודש הראשון לחודשי השנה בו ערוכים
ואמורים אנו להקריב את קרבן פסח, כמובא בכמה מקומות בש"ס
כי הזמן והעת הזאת מסוגל ביותר לגאולתינו השלימה כשם שהיתה
אז הגאולה הראשונה כך גם תהיה גאולתינו האחרונה באמרם 'בניסן נגאלו בניסן עתידין ליגאל' וכעין שנאמר: 'הן גאלתי אתכם
אחרית כראשית' והוא החודש אשר ישועות בו מקיפות.

על כן כך היתה דרכם של בני ישראל לאורך כל משך שנות גלותם -להשתוקק כל ימי פרוס הפסח להקרבת קרבן הפסח והיו אף מנהגם של כמה מאנשי ציון היקרים אשר הגדילו לעשות עד שהלכו למוכרי הצאן וסיכמו ביניהם שיניח עבורו צאן מהודר ומובחר שלם ותמים לצורך קרבן פסח, באם יזכו לביאת גואל עד ערב פסח יהיה לו תיכף ומיד צאן לפסח - מרוב אמונתם ורצונם ותשוקותם לעשיית המצוה של הבאת הקרבן השתדלו להיות מוכנים בפועל לעבודתו.

ראשון הוא לכם

מפורסמת וידועה היא המחלוקת על זמן ושעת בריאת העולם לדברי רבי יהושע - בניסן נברא העולם, ולדברי רבי אליעזר - בתשרי, הרבה קולמוסים נשתברו בעניין בכדי ליישב את הסתירה ביניהם כי הרי לא יתכן שיטת שניהם נכונים באשר העולם נברא רק בזמן אחד מסוים ולא בשתי זמנים, ולפי דרכינו נבאר באשר ששתי הדרכים אמת ואלו ואלו דברי אלוקים חיים - לעולם בפועל בתשרי נברא העולם ואכן אז הם ימי הרת עולם בהם נקבעים סדרי ימות השנה לטב ולמוטב כאשר מתפללים ומתחננים בימי הרצון והתשובה.

אמנם בפנימיות העניינים יש לומר כי הנה הבריאה נחלקת לשני חלקים כפי אשר נמצאים ב' מהלכים בעבודת ה' - דרך היראה והאהבה, ואכן ישנם שני ראשי שנה - ירח האיתנים - תשרי מסמל על מידת הדין המעורר ליראה, אף עבודת בני ישראל נעשית אז באופן היראה והרעדה כעבד לפני רבו בתפילות וסליחות, בתשובה ובתחנונים לחנן ולבקש על נפשותינו.

לעומתו חודש האביב - ימי ניסן הם ימים המעוררים את האהבה כאשר כל הבריאה מעוטפת בהתחדשות, על כן חודש ניסן בכלל וימי הפסח בפרט הינם ימים המיועדים לשבח ולהודות לפני מי שאמר והיה העולם כפי אשר יסד הפייט ביוצרות לשבת החודש 'הינם ימים המבורכים' ואכן כל סדר ההגדה מיוסדים על הדרך לתת שבח והודיה להשם יתברך על רוב הניסים שעשה ועושה עמנו.

ויה"ר שבזכות ציפייתנו ותקוותנו לגאולה השלימה נזכה לקיום דברי הפסוק בשיר השירים המעורר בפסוקיו את האהבה בין ישראל לאביהם שבשמים ונאמרת בחג הפסח - 'עַת הָזְּמִיר הָגִּיעַ וְקוֹל הַתּוֹר נָשְׁמֵע בְּאַרְצֵנוּ' - זהו קולו של מלך המשיח שיתגלה במהרה אמן.

זפני קבלת קהל בבית פורנו ורבנו שליט"א אך ורק בתא קולי שפספרו

05341-00024

יו"ר הוועדה הרוחנית: ר' יעקב רבינוביץ | עורך: ש. גולדשטיין

YOUR FREE AD HERE! Send your artwork to mitzvos@ramapost.com to secure your ad space.

ROCKLAND TRANSFERS

CAR SERVICE

- (departures and arrivals)
- Per Hour Hire
- School (out-of-town) op-off and Pick-up
- Reliable and Safe
  Fixed Rates
  No Added Fees
- Credit Cards Accepted

Reserve Online www.RocklandTransfers.com Call / Text (845) 288-8888

OF SERVING THE COMMUNITY ♦ WILLS & TRUSTS O TAX PLANNING

- ♦ ELDER LAW
- ♦ MEDICAID PLANNING ♦ PROBATE ♦ ESTATE PLANNING
- ♦ TRUST ADMINISTRATION ♦ SPECIAL NEEDS PLANNING
  - ♦ ASSET PROTECTION

♦ HALACHIC WILLS

Haas & Zaltz, LLP

845,425,3900

INFO@HAASZALTZ.COM | WWW.HAASZALTZ.COM 2 PERLMAN DR | STE 301 | SPRING VALLEY, NY 10977

As an independent agency we shop several companies to find you the right coverage and the right price. **Wise Men Insurance Services** support@wisemeninsurance.com Ph 845-579-2978 Fax 845-231-6224

TODD ROSENBLUM

- **4** 845.364.0337
- 0 914.522.6793
- todd@adaparch.com

rosenblumarchitecture.com

♀ 200 East Eckerson Road Suite 230 E New City, NY 10956

lhevra L'Bitachon OF ROCKLAND COUNTY

Chevra L'Bitachon is a community security organization which trains and manages members of the community to become guards for their own shuls and mosdos as well as other security related resources.

For more info, please contact us at info@clbrc.org or call/whatsapp 845.704.1205 (add us to whatsapp to see our regular security related updates)

Custom Home Builders 845-354-0018

www.POMONAENTERPRISES.com

בסייד

Ramapost offers a weekly printed subscription to the following Divrei Torah:

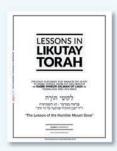
Please fill out the online form at RAMAPOST.COM/SUBSCRIBE-DIVREI-TORAH to subscribe. We ask that your free printed divrei torah be picked up every Friday at our Monsey (Rt 59) or Wesely Hills/Pomona location.

Sichat Hashavua

(Hebrew)

Meoros Hatzadikkim Dvar Torah &

Weekly Yahrzeits (English)

Ramapost.com/ meoros-hatzadikkim

Likutay Torah (English)

Oneg Shabbos (English)

Hitkashrut (Hebrew)

Ohr Chaim (Hebrew)

Torah Wellsprings

R' Elimelech Biderman (English)

TIV HAKEHILA · SHVILEI PINCHAS · AREIVIM · ANFEI EREZ · MIZMOR L'DOVID · PENINIM · KINDER TORAH · PARSHA PSHETEL · RAV BRAZIL

RAM HATORAH is a free weekly compilation of divrei torah that is organzied, printed and distributed by Ramapost to hundreds of readers. You can view/download past and present edtions at

טיב הקהילה • שבילי פנחס • דברי חיזוק והתעוררות • חוט של חסד • המברך • דברי שי"ח

FOR MORE INFORMATION PLEASE CONTACT MITZVOS@RAMAPOST.COM

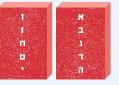

382 Route 59 Suite 264, Airmont, NY 10952

ג' ניסן תש"פ - 28 ניסן 2020 • **מאנסי:** הדלקת נרות - 6:58 • מוציש"ק - (17_{דקות)} 8:30 • 18<mark>5 • 4.75 • מאנסי:</mark> הדלקת נרות - 185 • 6:59 • מאנסי:

דברי תורה מודפסים ומופצים בחופשיות על ידי ראמָפּוֹסט

"בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך"

פרשת ויקרא

טיב הקהילה • שבילי פנחס • חוט של חסד • המברך • דברי שי"ח

דברי תורה **עברית**